FLORA GRÆCA Sibthorpiana.

CENTURIA SEXTA.

1826.

ATHENÆ.

FLORA GRÆCA:

SIVE

PLANTARUM RARIORUM HISTORIA

QUAS

IN PROVINCIIS AUT INSULIS GRÆCIÆ

LEGIT, INVESTIGAVIT, ET DEPINGI CURAVIT,

JOHANNES SIBTHORP, M. D.

S. S. REG. ET LINN. LOND. SOCIUS,

BOT. PROF. REGIUS IN ACADEMIA OXONIENSI.

HIC ILLIC ETIAM INSERTÆ SUNT

PAUCULÆ SPECIES QUAS VIR IDEM CLARISSIMUS, GRÆCIAM VERSUS NAVIGANS, IN ITINERE, PRÆSERTIM APUD ITALIAM ET SICILIAM, INVENERIT.

CHARACTERES OMNIUM,

DESCRIPTIONES ET SYNONYMA,

ELABORAVIT

JACOBUS EDVARDUS SMITH, EQU. AUR. M. D.

S. S. IMP. NAT. CUR. REG. LOND. HOLM. UPSAL. PARIS. TAURIN. OLYSSIP. PHILADELPH. NOVEBOR. PHYSIOGR. LUND. BEROLIN. PARIS. MOSCOV. GOTTING. ALIARUMQUE SOCIUS;
S. HORT. LOND. SOC. HONOR.

SOC. LINN. PRÆSES.

VOL. VI.

LONDINI:

TYPIS RICHARDI TAYLOR.

MDCCCXXVII.

c *d* *b* *b* *a*

Cistus hirtus.

Cistus ellipticus.

TABULA 501.

CISTUS HIRTUS.

Cistus suffruticosus stipulatus, foliis elliptico-oblongis hirtis subtùs incanis, calycibus villosis.

C. hirtus. *Linn. Sp. Pl.* 744. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1210. *Cavan. Ic. v.* 2. 37. *t.* 146.

C. angusto serpilli folio villosus, flore aureo, italicus. *Barrel. Ic. t.* 488.

Helianthemum foliis rorismarini splendentibus, subtùs incanis. *Tourn. Inst.* 250.

In insulâ Cypro. ♄.

Radix lignosa, crassa, multiceps. *Caules* suffruticosi, diffusi, numerosi, teretes, foliosi, tomentosi, incani, vix spithamæi; basi ramosi; apice racemosi. *Folia* opposita, petiolata, elliptico-oblonga, obtusa, integerrima, parùm revoluta, subindè ferè uncialia, at plerumque minora; suprà glauco-virescentia, hirta; subtùs incana, setosa, setis frequentiùs aggregatis. *Petioli* breves, pilosi. *Stipulæ* lanceolatæ, setosæ, petiolo longiores. *Racemi* terminales, erecti, simplices, multiflori, foliolosi, incani; *pedunculis* hirtis, post florescentiam pendulis. *Flores* ultra unciam lati, aurei; *petalorum* unguibus rubris. *Calyx* extùs densè piloso-villosus, nec incanus. *Capsula* nobis decst.

Bauhini, aliorumque antiquorum synonyma, benè, ut mihi videtur, exclusit Cel. Cavanilles; at Barrelieri tabula stirpem nostram haud malè refert.

a. Folium cum stipulis.
b, *b*. Flos, corollâ orbatus.
c. Petalum.
d. Pistillum.

TABULA 502.

CISTUS ELLIPTICUS.

Cistus suffruticosus stipulatus, foliis elliptico-oblongis revolutis incanis, floribus subspicatis secundis, capsulâ tomentosâ.

C. ellipticus. *Desfont. Atlant. v.* 1. 418. *t.* 107. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1202.

In Græciâ ex herbario Sibthorpiano, at locus specialis non annotatur. ♄.

Habitus et magnitudo præcedentis, sed *floribus* minoribus, pallidioribus, ferè spicatis, primo intuitu differt. Tota *planta* incana, nec pilosa. *Caules* brevissimè pubescentes. *Folia* petiolata, semuncialia, latitudine varia, obtusa, revoluta, utrinque incana, pilis minutissimis, obsoletè stellatis. *Stipulæ* lanceolatæ, acutæ. *Racemi* terminales, erecti, spicati, subquinqueflori, *floribus* ferè sessilibus, secundis, ebracteatis, præcedente pallidioribus, duplòque minoribus. *Calyx* pubescens, basi subhirsutus. *Petala* subrotunda, unicolora, caduca. *Capsula* subrotundo-triquetra, mollissimè tomentosa, subpilosa, trilocularis, trivalvis; dissepimentis membranaceis, tenuissimis. *Semina* subrotunda.

a. Calyx.
b. Petalum.
c. Stamina cum pistillo.
d. Pistillum.
e. Capsula stylo coronata, vix matura.

TABULA 503.

CISTUS ARABICUS.

Cistus suffruticosus stipulatus, foliis lanceolatis alternis: axillaribus congestis minoribus, caulibus paucifloris, capsulâ glaberrimâ.

C. arabicus. *Linn. Sp. Pl.* 745. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1211. *Vahl. Symb. fasc.* 2. 62. *t.* 35.

Helianthemum creticum, linariæ folio, flore croceo. *Tourn. Cor.* 18.

In insulâ Cretâ. ♄.

Radix gracilis, sublignosa. *Caules* plurimi, spithamæi, erecto-patuli, graciles, fruticulosi, foliosi, teretes, pubescentes; basi ramosi. *Folia* alterna, subpetiolata, lanceolata, acuta, plana, integerrima, subincana, demùm glabrata; juniora præcipuè tomentoso-albida, ad majorum axillas fasciculata. *Stipulæ* geminæ, lanceolatæ, exiguæ. *Flores* ferè unciales, aurato-fulvi, pedunculati, solitarii, sparsi. *Pedunculi* graciles, subpilosi, ebracteati, uniflori. *Calyx* pubescens, subpilosus. *Capsula* calyce major, rotundato-triquetra, badia, glaberrima, nitida, trilocularis, dissepimentis latis, membranaceis, supernè seminiferis. *Semina* angulata, scabra.

a. Folium stipulis suffultum.
b. Flos sine corollâ.
c. Petalum.
d. Calyx persistens, cum capsulâ.
e. Capsula e parte interna.
f, F. Semen.

Cistus arabicus.

Delphinium Consolida?

POLYANDRIA PENTAGYNIA.

DELPHINIUM.

Linn. Gen. Pl. 274. Juss. 234. Gærtn. t. 65.

Calyx nullus. *Petala* quinque, vel plura; supremum calcaratum. *Nectarium* bifidum, posticè calcaratum.

* *Unicapsularia.*

TABULA 504.

DELPHINIUM CONSOLIDA.

Delphinium capsulâ solitariâ, nectario monophyllo, caule subdiviso patulo.

D. Consolida. *Linn. Sp. Pl.* 748. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1226. *Sm. Fl. Brit.* 577. *Engl. Fl. v.* 3. 30. *Engl. Bot. t.* 1839. *DeCand. Syst. v.* 1. 343. *Fl. Dan. t.* 683.

D. pubescens. *DeCand. Syst. v.* 1. 343.

D. n. 1203. *Hall. Hist. v.* 2. 95.

D. segetum, flore cæruleo. *Tourn. Inst.* 426. *Dill. in Raii Syn.* 273.

D. elatius, simplici flore. *Clus. Hist. v.* 2. 206.

Delphinium. *Rivin. Pentap. Irr. t.* 124. *f.* 1.

Consolida regia. *Trag. Hist.* 569. *Fuchs. Ic.* 239.

C. regalis. *Brunf. Herb. v.* 1. 84. *f.* 83. *Camer. Epit.* 521.

C. regalis arvensis. *Bauh. Pin.* 142.

Chamæmelum eranthemon. *Fuchs. Hist.* 27.

Δελφινιον ἕτερον. *Diosc. lib.* 3. *cap.* 85. *Ic. t.* 124.

Ἀγριο λινάρω τϐ βϐνϐ. *Zacynth.*

Inter segetes Bœotiæ, Atticæ, et agri Messeniaci; tum in insulâ Zacyntho. ⊙.

Radix gracilis, apice simplex, annua. *Herba* undique sæpiùs tenuissimè pubescens, pilis brevibus, patentibus, ut in *D. Ajacis*, nec, in exemplaribus spontaneis Britannicis, unquam glabram inveni. *Caulis* erectus, bipedalis, alternatìm ramosus, foliosus, teretiusculus; ramis patentibus, laxè racemosis, haud multifloris. *Folia* sessilia, multipartita, laciniis tripartitis, subcompositis, linearibus, acutis. *Stipulæ* nullæ. *Flores*

cæruleo-violacei, pedunculati. *Bracteæ* lineares, simplices vel tripartitæ, longitudine variæ, in plantâ hortensi majores. *Petala* quinque; lateralia ovata, acuta, unguiculata. *Nectarii* labium superius intùs ad basin literis tribus nigris notatum, ut ferè in *Delphinio Ajacis*. *Germen* solitarium, sericeo-pilosum. *Capsula* subcylindracea, tomentosa. *Semina* angulata, scaberrima, atra.

D. pubescens Clarissimi D. DeCandolle, quæ in icone Sibthorpianâ exhibetur, haud magìs pubescit quàm *D. Consolida* nostras, in hortis Britannicis, sub nomine *Branching Lark-spur*, vulgaris. Has itaque species, pace optimi et amicissimi viri, conjungere ausus sum.

a. Flos, demptis petalis lateralibus.
B. Nectarii labium superius, auctum.
d. Pedunculus cum bracteolâ, et staminibus pistilloque.
f. Capsula.
b. Idem anticè.
c. Petalum laterale.
e. Idem sine staminibus.
g, G. Semen.

TABULA 505.

DELPHINIUM TENUISSIMUM.

Delphinium capsulâ solitariâ semiovatâ, nectario monophyllo, caule paniculato; ramulis capillaribus divaricatis.

D. tenuissimum. *Sibth. Mss. Prodr. v.* 1. 370. *DeCand. Syst. v.* 1. 345.

In monte Hymetto prope Athenas. ⊙.

Herba præcedente triplò minor, undique tenuissimè pubescens. *Caulis* vix pedalis, erectus, teres, gracilis, foliosus; supernè paniculatus, multiflorus. *Folia* tripartita, laciniis trifidis, subdivisis; superiora sessilia, angustissima; radicalia longiùs petiolata, laciniis latioribus, paucioribus. *Paniculæ* divaricato-patentes, subcompositæ, gracillimæ; *pedunculis* unifloris, filiformibus, medio bracteolatis. *Flores* parvi, cæruleo-violacei; calcare recto, piloso. *Petala* elliptico-lanceolata. *Nectarium* immaculatum. *Capsula* parva, semiovata, stylo mucronata, glabra. *Semina* subrotunda, pallida, squamis oblongis, sursùm imbricatis, albis, vestita.

a. Flos, cum pedunculo et bracteolis.
c. Nectarium anticè.
e, E. Semen.
b. Idem, petalis avulsis.
d, *d*. Capsula, stylo permanente mucronata.

** *Tricapsularia.*

TABULA 506.

DELPHINIUM PEREGRINUM.

Delphinium nectariis diphyllis, corollis enneapetalis: lateralibus spatulatis, foliis tripartitis incisis rigidulis.

Delphinium tenuissimum.

Delphinium peregrinum

Delphinium halteratum.

D. peregrinum. *Linn. Sp. Pl.* 749. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1228. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 319. *Allion. Pedem. v.* 2. 63. *t.* 25. *f.* 3.
D. junceum. *DeCand. Syst. v.* 1. 348.
D. latifolium, parvo flore. *Tourn. Inst.* 426.
Consolida regalis latifolia, parvo flore. *Bauh. Pin.* 142. *Prodr.* 74.
Δελφινιον. *Diosc. lib.* 3. *cap.* 84. *Ic. t.* 123.
Διναρίθρα. *Zacynth.*

In asperis et apricis Græciæ et Archipelagi frequens. ⊙.

Radix parva, gracilis, annua. *Herba* omnis minutissimè at densissimè pubescens, sordidè virens. *Caulis* erectus, strictus, sesquipedalis, ramosus, foliosus, angulato-teres, subsulcatus. *Folia* alterna, petiolata, rigidula, coriacea, nec membranacea, omnia tripartita; laciniis trifidis, acutis, subincisis, foliorum inferiorum latioribus. *Petioli* foliis breviores; summi brevissimi. *Racemi* terminales, cylindracei, multiflori, bracteati. *Bracteæ* subulatæ; ad pedunculorum basin solitariæ, majores; aliæ medium versùs subgeminæ, minores. *Flores* tristè violacei, calcari adscendente. *Petala* inferiora quinque conniventia; lateralia duo spatulata, vel rotundata, in ungues attenuata, pallidè cærulea. *Nectarium* diphyllum, disco flavum. *Capsulæ* tres, cylindraceæ, breviusculæ, membranaceæ, reticulatæ, pilosæ. *Semina* globosa, rugosa, nigra.

Cum C. Bauhini synonymo, et inde cum Tournefortiano, benè quadrat. Icon apud J. Bauhini Hist. v. 3. p. 1. 212. f. 2, ad *D. cardiopetalum*, DeCand. Syst. v. 1. 347, potiùs referenda mihi videtur.

a. Flos, cum petalis tantùm inferioribus.
b. Nectarii calcar.
c. Petalum laterale.
d. Nectarii foliolum.
e. Stamina et pistilla.
f. Pistilla seorsìm.
g. Capsulæ.
h. Capsula e reliquis disjuncta.
i, I. Semen.

TABULA 507.

DELPHINIUM HALTERATUM.

Delphinium nectariis diphyllis emarginatis, corollis enneapetalis: lateralibus suborbiculatis ungue capillari, foliis multipartitis.
D. halteratum. *Prodr. v.* 1. 371. *DeCand. Syst. v.* 1. 349.
D. græcum, foliis inferioribus fumariam, superioribus linariam referentibus. *Tourn. Cor.* 30?

In Siciliâ, et, ni fallor, in monte Athô, legit Sibthorp. ⊙.

Præcedente major, minùsque pubescens. *Caulis* tripedalis, ramosus, densè foliosus, angulatus, striatus, minutissimè tomentoso-incanus. *Folia* breviùs petiolata, quinquepartita; laciniis duplicato-incisis, recurvato-patentibus, minùs coriaceis, utrinque ferè glabris,

vel margine tantùm scabriusculis. *Racemi* longissimi, cylindracei, stricti, multiflori. *Bracteæ* subulatæ; ad pedunculorum basin solitariæ; et ultra medium binæ aliæ, floris basin superantes. *Flores* cæruleo-violacei, calcari elongato, suberecto, pubescente. *Petala* quatuor inferiora divaricato-patentia; lateralia bina latè orbiculata, ungue capillari breviora. *Nectarium* diphyllum, basi flavescens. *Pistilla* tria, *germinibus* pubescentibus, nec glabris. *Fructus* mihi ignotus.

Petala lateralia, insectorum dipterorum halteribus quodammodò conformia, mihi nomen specificum suggessere.

a. Petala quatuor inferiora.
b. Petalum laterale, cum nectarii calcare.
c. Nectarii interioris foliolum.
d. Pedunculus, cum bracteis superioribus, et pistillis.

TABULA 508.

DELPHINIUM STAPHISAGRIA.

Delphinium nectariis diphyllis linearibus, calcare brevissimo, petalis inferioribus obovatis patentibus: lateralibus angustatis repandis.

D. Staphisagria. *Linn. Sp. Pl.* 750. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1231. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 321. *DeCand. Syst. v.* 1. 363.

D. platani folio, Staphisagria dictum. *Tourn. Inst.* 428.

Staphisagria. *Bauh. Pin.* 324. *Fuchs. Hist.* 785. *t.* 784. *Matth. Valgr. v.* 2. 570. *Camer. Epit.* 947.

S. Matthioli. *Dalech. Hist.* 1629.

Σταφις αγρια. *Diosc. lib.* 4. *cap.* 156.

Αγριο σαφίδα. *Zacynth.*

Ad pagos in insulâ Cretâ frequens, locis umbrosis suburbanis præcipuè gaudens; nec non in insulâ Zacyntho. ♂.

Radix fusiformis, biennis. *Caulis* erectus, sesquipedalis, ramulosus, foliosus, angulato-teres, pilosus; pilis mollibus, patentibus, copiosis. *Folia* alterna, petiolata, minutissimè ac brevissimè pubescentia; inferiora multipartita, incisa; superiora palmato-quinquefida, vel trifida, lobis indivisis, integerrimis, acutiusculis. *Petioli* foliis longiores, more caulis pilosi. *Racemi* terminales, pilosi, multiflori. *Bracteæ* solitariæ vel ternæ, ad pedunculorum basin, lineari-lanceolatæ, acutæ, pilosæ. *Flores* magni, saturatè cærulei, quasi regulares. *Petala* quatuor inferiora patentia, obovata, extùs virescentia; duo lateralia ferè semiovata, repanda, purpureo alboque picta, ungue lineari, angusto, albo; supremum erectum, inferioribus formâ et colore simillimum, calcari brevissimo quadruplò longius. *Nectarium* diphyllum, angustissimum, album, posticè elongatum. *Capsulæ* tres, breves, pilosæ.

Ab hâc, *petalis* lateralibus latioribus, *cornuque* multùm longiori, ne dicam *floribus* palli-

Delphinium Staphisagria.

Nigella damascena.

dioribus, satis discrepat *D. Staphisagria*, Woodv. Med. Bot. t. 154; quod *D. pictum*, apud DeCand. Syst. v. 1. 363, optimè nominatum est.

a. Flos, petalis quatuor inferioribus, vel exterioribus, avulsis.
b. Petalum exterius.
c. Petala lateralia, cum nectario interiore.
d. Petalum supremum calcaratum.
e. Nectarii foliolum.
f. Petalum laterale.
g. Stamina cum pistillis.
h. Pistilla.
i. Capsulæ.

NIGELLA.

Linn. Gen. Pl. 276. *Juss.* 233. *Gærtn. t.* 118.

Calyx nullus. *Petala* quinque, æqualia. *Nectaria* quinque bilabiata, intra corollam. *Capsulæ* quinque, vel decem, connnexæ, polyspermæ.

---

* *Pentagynæ.*

TABULA 509.

NIGELLA DAMASCENA.

Nigella floribus involucro folioso cinctis, nectariis antherisque muticis, capsulis connato-globosis lævibus.

N. damascena. *Linn. Sp. Pl.* 753. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1248. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 326. *Curt. Mag. t.* 22. *DeCand. Syst. v.* 1. 331.

N. petalis tricuspidatis, foliis subpilosis. *Linn. Hort. Upsal.* 154. *Mill. Ic.* 125. *t.* 187. *f.* 2.

N. angustifolia, flore majore simplici cæruleo. *Tourn. Inst.* 258.

N. hortensis. *Trag. Hist.* 117.

N. hortensis altera. *Fuchs. Hist.* 504.

Melanthium sylvestre. *Matth. Valgr. v.* 2. 152. *Camer. Epit.* 552. *Lob. Ic.* 741.

M. damascenum. *Ger. Em.* 1084.

Isopyrum. *Matth. Valgr. v.* 2. 521.

Πορδόχορτον *hodiè.*

Μαθρονόνο *Attic.*

In Græciæ et Archipelagi arvis, haud rara. ☉.

Radix simplex, gracilis, annua, ut in toto genere. *Herba* glabra, magnitudine varia. *Caulis* erectus, alternatìm ramosus, foliosus, striatus, sesquipedalis circitèr, vix altior. *Folia* bipinnatifida, laciniis linearibus, tenuissimis, acutis, ferulaceis, haud pilosis; caulina sessilia; radicalia petiolata; subradicalium laciniis pluribus infimis ad petioli basin

quasi remotis. *Flores* terminales, solitarii, inodori, involucro folioso, pentaphyllo, suffulti. *Petala* ovata, unguiculata, cæruleo-alba. *Nectaria* petalis duplò breviora; ungue nectarifero, purpureo, apice geniculato; labio erecto, bipartito, virescente, anticè bilobo, pilosissimo, purpurascente, mutico. *Stamina* numerosa, capillaria, flava; *antheris* verticalibus, oblongis, muticis. *Germen* ovale, quinquesulcatum, glaberrimum. *Styli* quinque, flexuosi, erecti. *Capsulæ* unciales, in unâ ovatâ, quinqueloculari, extùs lævissimâ, conjunctæ, stylis persistentibus, patentibus, coronatæ.

a. Stamina et pistilla.
b. Petalum.
c, C. Nectarium.
d. Pistilla.
e. Capsulæ coalitæ.
f. Semen.

TABULA 510.

NIGELLA ARISTATA.

Nigella floribus involucro folioso cinctis, nectariis antherisque aristatis, capsulis turbinatis muricatis.

N. aristata. *Prodr. v.* 1. 373. *DeCand. Syst. v.* 1. 330.

Prope Athenas. ⊙.

Præcedente minor, *involucro* folioso duplò breviore, *foliisque* minùs subdivisis. *Petala* latè cordata, acuminata, longiùs unguiculata. *Antheræ* apiculatæ. *Nectarii* lobus exterior luteo, purpureo, cæruleoque pulchrè variatus, pilosissimus, anticè bicornis. *Capsulæ* quinque, margine interiori connexæ; extùs tricarinatæ, muricato-scabræ. *Semina* angulata, nigerrima.

a. Stamina cum pistillis.
b. Petalum.
c, C. Nectarium.
D. Stamen auctum.
e. Pistilla.
f. Capsulæ.
g, G. Semen.
H. Involucri portio, duplò circitèr aucta.

TABULA 511.

NIGELLA SATIVA.

Nigella pistillis quinis, floribus nudis, nectariis tricornibus, capsulis connato-subrotundis muricatis.

N. sativa. *Linn. Sp. Pl.* 753. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1248. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 326. *DeCand. Syst. v.* 1. 330.

N. flore minore simplici candido. *Bauh. Pin.* 145. *Tourn. Inst.* 258.

Melanthium. *Dod. Pempt.* 303. *Ger. Em.* 1084.

M. sativum. *Matth. Valgr. v.* 2. 151. *Camer. Epit.* 551.

(*Nigella aristata*)

Nigella sativa?

Nigella arvensis.

M. hortense primum. *Fuchs. Hist.* 503.
Μελανθιον *Diosc. lib.* 3. *cap.* 93.
Μαβροκεκάδεις *Cypr.*

In Græciâ et Archipelagi insulis frequens. ⊙.

Herba plerumque brevissimè pubescens. *Caulis* erectus, angulosus, ramosus, pedalis aut bipedalis. *Folia* tripinnatifida, lobis ultimis elliptico-lanceolatis. *Flores* pedunculati, nudi. *Petala* ovata, acuta, breviùs unguiculata, cyaneo-alba. *Nectarium* cæruleo alboque variatum; lobo interiore brevi, lanceolato, simplicitèr cornuto; exteriore inflato, piloso, extùs bicorni, obtuso. *Capsulæ* coalitæ, pentagono-subrotundæ, tuberculoso-muricatæ.

a. Petalum.
c, C, C. Nectarium.
b, B. Stamen.
d. Germen cum stylis.

TABULA 512.

NIGELLA ARVENSIS.

Nigella pistillis quinis, floribus nudis, nectariis tricornibus, capsulis turbinatis scabriusculis, caule patulo.

N. arvensis. *Linn. Sp. Pl.* 753. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1248. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 327. *DeCand. Syst. v.* 1. 329. *Bulliard. Fr. t.* 126.
N. n. 1194. *Hall. Hist. v.* 2. 88.
N. arvensis cornuta. *Bauh. Pin.* 145. *Tourn. Inst.* 258.
Melanthium sylvestre. *Fuchs. Hist.* 505. *Dod. Pempt.* 303. *Ger. Em.* 1084.
M. sylvestre alterum. *Matth. Valgr. v.* 2. 153; *nec Camer. Epit.* 553.

In insulâ Cypro. ⊙.

Herba sæpiùs multicaulis, glabra, vix spithamæa. *Folia* longè minùs quàm in præcedente subdivisa, laciniis acutis. *Flores* pedunculati, parvi. *Petala* cordata, acuta, albida, ungue mediocri. *Nectarium* flavescens, vel ochroleucum, viridi rubroque pictum, structurâ præcedentis, at plerumque glabrum; interdùm, monente Celeberrimo DeCandolle, subpilosum. *Capsulæ* margine interiori ad medium usque connatæ, plùs minùs tuberculato-scabræ; extùs, in exemplaribus Helveticis, glabratæ.

a, A. Petalum.
c. Pistilla.
e, E. Semen.
b, B. Nectaria duo, cum staminibus binis connexa.
d. Capsula e reliquis disjuncta.

POLYANDRIA POLYGYNIA.

ANEMONE.

Linn. Gen. Pl. 279. *Juss.* 232. *Gærtn. t.* 74. *DeCand. Syst. v.* 1. 188.

Hepatica. *Dill. Gen.* 108. *t.* 5. *DeCand. Syst. v.* 1. 215.
Pulsatilla. *Tourn. t.* 148.
Anemonoides. *Dill. Gen.* 107. *t.* 4.
Anemone-ranunculus. *Ibid. t.* 4.

Calyx nullus. *Petala* quinque ad quindecim, æstivatione imbricata. *Semina* plura, mucronata, vel caudata.

TABULA 513.

ANEMONE HEPATICA.

Anemone foliis trilobis integerrimis.
A. Hepatica. *Linn. Sp. Pl.* 758. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1272. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 336. *Fl. Dan. t.* 610.
Ranunculus tridentatus vernus, flore simplici cæruleo. *Tourn. Inst.* 286.
Hepatica. *Brunf. Herb. v.* 1. 190.
H. n. 1156. *Hall. Hist. v.* 2. 65.
H. trifolia, cæruleo flore. *Clus. Hist. v.* 2. 247.
H. triloba. *DeCand. Syst. v.* 1. 216; *excl. Sm. Engl. Bot. t.* 51.
Trifolium hepaticum, flore simplici. *Bauh. Pin.* 330.
Trinitas. *Matth. Valgr. v.* 2. 192. *Camer. Epit.* 585.
Epimedium. *Cord. Hist.* 93.

In herbario Sibthorpiano, nescio unde lecta. 2.

Radix cæspitosa, subrepens, fibris simplicibus, crassiusculis, altè descendentibus. *Caulis* nullus. *Folia* radicalia, cæspitosa, longiùs petiolata, patentia, coriacea, glabra, ultrà medium triloba, integerrima; basi cordata; subtùs sanguineo-fusca. *Petioli* teretes, pilosi, rubicundi, foliis duplò vel triplò longiores. *Pedunculi* radicales, simplices, uniflori, teretes, rubicundi, piloso-sericei, laxi, foliis altiores. *Involucrum* paululùm

(2) Anemone Hepatica.

Anemone coronaria?

a flore remotum, tripartitum, pilosum, margine integerrimum, persistens. *Perianthium* omninò nullum. *Petala* sex, obovato-oblonga, patentia, involucro triplò longiora, pulchrè cyanea; subtùs pallida. *Stamina* numerosa, albida, petalis longè breviora. *Semina* ovata, compressa, acuminata, in capitulum collecta, pedicello elongato elevatum.

In hortis flore roseo, albo, sæpè pleno, vulgaris est; flore pleno saturatè roseo, omnium varietatum vulgatissima.

a. Pedunculi apex, cum involucro; atque pedicello germina et stamina elevante, petalis delapsis.

TABULA 514.

ANEMONE CORONARIA.

Anemone foliis ternatìm decompositis, involucro triphyllo multifido, petalis sex ellipticis concavis obtusis.

A. coronaria. *Linn. Sp. Pl.* 760. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1276. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 338. *DeCand. Syst. v.* 1. 196. *Sims in Curt. Mag. t.* 841.

A. œnanthes foliis, flore violaceo hexaphyllo. *Bauh. Pin.* 174. *Tourn. Inst.* 277.

A. tenuifolia altera quarta. *Clus. Hisp.* 312.

A. hortensis tenuifolia, simplici flore, secunda. *Clus. Hist. v.* 1. 255.

A. tuberosa radice. *Ger. Em.* 374.

Ανεμωνη ἡμερα *Diosc. lib.* 2. *cap.* 207.

Παπαρένα *hodiè.*

In collibus siccis Græciæ copiosè, Martio florens. 4.

Radix tuberosa, oblonga, radiculis filiformibus. *Folia* radicalia, longiùs petiolata, biternata, laciniis pinnatifidis, decurrentibus, mucronulatis, canaliculatis, sæpè trifidis; subindè pilosis. *Petioli* canaliculati, piloso-sericei, foliis triplò longiores. *Scapus* solitarius, foliis duplò altior, erectus, teres, pilosus, uniflorus. *Involucrum* super medium scapi, triphyllum, erectiusculum; foliolis uniformibus, palmato-multifidis, incisis, acutis; basin versùs nervosis, pilosioribus. *Flos* solitarius, magnus, speciosus, inodorus, erectus, plerumque, ut in Italiæ pratis, lætè cæruleo-violaceus, extùs sericeus; variat etiam colore saturatè violaceo, coccineo, carneo, vel albo. *Antheræ*, ut et *stigmata*, plùs minùs nigricantes. *Semina* densè lanata.

Hortorum europæorum, sub hyeme mitiori vel vere benigno, gratissimum decus. Varietates floribus plenis, versicoloribus, culturâ minùs faciles, inter adonidum delicias, nec immeritò, celebrantur.

a. Pistilla, cum staminibus aliquot, reliquis cum petalis delapsis.

TABULA 515.

ANEMONE HORTENSIS.

ANEMONE foliis tripartitis: lobis cuneatis incisis, involucro triphyllo partìm secto, petalis numerosis oblongis.

A. hortensis. *Linn. Sp. Pl.* 761. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1277. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 338. *Curt. Mag. t.* 123.

A. stellata. *DeCand. Syst. v.* 1. 198.

A. n. 1152. *Hall. Hist. v.* 2. 64.

A. latifolia, simplici carneo flore. *Tourn. Inst.* 276.

A. hortensis latifolia, simplici flore, tertia. *Clus. Hist. v.* 1. 249.

A. prima. *Dod. Pempt.* 434.

A. secunda. *Camer. Epit.* 387.

A. bulbocastani radice. *Ger. Em.* 375.

Ανεμωνη αγρια *Diosc. lib.* 2. *cap.* 207.

Αγριο παπαρένα *hodiè.*

In collibus Græciæ cum priore, eodem tempore florens. ♃.

Radix tuberosa, oblongiuscula, vel subrotunda, radiculis copiosis, capillaribus. *Folia* radicalia, longiùs petiolata, patentia, tripartita; lobis cuneiformibus, latitudine maximè variis, inæqualitèr trifidis, mucronatis, planis, margine tantùm scabris. *Scapus* foliis duplò altior, spithamæus, rectiusculus, teres, piloso-sericeus, ultrà medium involucratus, uniflorus. *Involucrum* triphyllum, acutum, extùs pilosum; foliolis duobus plerumque lanceolatis, indivisis; tertio inæqualitèr trifido. *Flos* præcedente longè minor, diametro sesquiuncialis, erectus, saturatè roseus, inodorus, nec multùm, in solo natali, varians. *Petala* duodecim circitèr, patenti-recurva, lineari-oblonga, vel angustè elliptica, obtusa, uniformia; extùs sericea. *Stamina* et *pistilla* cærulescentia.

a. Petalum. *b.* Pistilla cum staminibus aliquot.

Anemone hortensis.

Clematis Viticella.

CLEMATIS.

Linn. Gen. Pl. 280. *Juss.* 232. *Gærtn. t.* 74. *DeCand. Syst. v.* 1. 131.

Calyx nullus. *Petala* quatuor ad octo, æstivatione valvata, vel marginibus inflexa. *Semina* plura, caudata. *Receptaculum* capitatum.

TABULA 516.

CLEMATIS VITICELLA.

Clematis foliis ternatìm decompositis cuneatis ovatisve, pedunculis unifloris medio bracteatis, petalis obovatis repandis.

C. Viticella. *Linn. Sp. Pl.* 765. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1288. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 346. *Curt. Mag. t.* 565. *DeCand. Syst. v.* 1. 160.

C. tertia. *Matth. Valgr. v.* 2. 307.

C. altera. *Camer. Epit.* 696. *Clus. Hist. v.* 1. 122. *Dod. Pempt.* 406.

C. peregrina cærulea. *Ger. Em.* 887.

C. sive Flammula, flore cæruleo et purpureo, scandens. *Bauh. Hist. v.* 2. 128.

Clematitis cærulea vel purpurea repens. *Bauh. Pin.* 300.

C. purpurea repens. *Tourn. Inst.* 294.

Pothos cæruleus Matthioli. *Dalech. Hist.* 1430.

Κληματὶτις *Diosc. lib.* 4. *cap.* 182. *Sprengel.*

Ad sepes circa lacum Nicææ, Bithyniæ. ♄.

Caules lignosi, graciles, latè diffusi, vel scandentes, ramosissimi, angulati, sulcati, pubescentes. *Rami* oppositi, foliosi. *Folia* opposita, petiolata, composita, aut decomposita; foliolis ternatis; vel ovatis, indivisis, integerrimis; vel trilobis, cuneatis, variè laciniatis; omnibus pilosis, venosis, deciduis. *Stipulæ* nullæ. *Petioli* pilosi, persistentes, demùm tortuosi, cirrosi. *Pedunculi* axillares, simplices, uniflori, angulati, pilosi, foliis longiores, medium versùs bracteati. *Bracteæ* geminæ, oppositæ, foliolis conformes, at minores. *Flores* penduli, campanulati, saturatè violacei, inodori. *Petala* quatuor, æqualia, obovata, obtusa, venosa, corrugata, repanda, sesquiuncialia; basi conniventia, extùs pubescentia; ultra medium patentia, glabrata. *Stamina* et *pistilla* numerosa, petalis duplò breviora. *Germina* pilosa. *Styli* elongati, lineares, ferè glabri. *Seminum caudæ*, ut videtur, glabræ.

Foliorum formâ insignitèr variat, nec non *florum* colore, interdùm pulchrè rubro, sæpiùs verò tristè violaceo.

a. Flos absque petalis.

b. Petalum e parte internâ.

TABULA 517.

CLEMATIS CIRROSA.

Clematis foliis simplicibus fasciculatis cordatis incisis, pedunculis unifloris apice bracteatis, caule scandente.

C. cirrosa. *Linn. Sp. Pl.* 766. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1287. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 342. *Sims in Curt. Mag. t.* 1070. *DeCand. Syst. v.* 1. 162.

C. altera bœtica. *Clus. Hist. v.* 1. 123.

C. bœtica. *Ger. Em.* 886. *Dalech. Hist.* 1434. *Lob. Ic.* 628. *Bauh. Hist. v.* 2. 126.

Clematitis peregrina, foliis pyri incisis. *Bauh. Pin.* 300. *Tourn. Inst.* 293. *Pet. Gazoph. t.* 126. *f.* 1.

C. cretica, foliis pyri incisis, nunc singularibus, nunc ternis. *Tourn. Cor.* 20. *DeCand. ex herb. auctoris.*

C. campanulata alba, teucrii folio. *Cupan. Panphyt. v.* 1. *t.* 49.

Κληματίτις *Diosc. lib.* 4. *cap.* 182? *Sibth.*

Circa Athenas. ♄.

Caules lignosi, teretiusculi, sulcati, ramosissimi, scandentes, *petiolis* persistentibus, induratis, contortuplicatis, sustentati. *Folia* conferta, petiolata, simplicia, glabra, ovata, vix uncialia; utrinque medio incisa; quandoque trifida, vel tripartita. *Pedunculi* axillares, solitarii vel gemini, foliis breviores, filiformes, cernui, uniflori; prope apicem bracteati; super bracteas incrassati, piloso-sericei. *Bracteæ* binæ, ovatæ, acutæ, rubicundæ, parvæ, persistentes. *Flores* penduli, campanulati, ochroleuci vel albidi, amœni; magnitudine vix præcedentis. *Petala* obovata, nervosa, suprà medium patentiora; extùs tomentosa. *Semina* pubescentia, compressa, *caudâ* plumosâ, nitidâ, albâ.

Inter elegantissimas hujus generis species jure numeratur. In hortis nostris lætè viget, semperque ferè viret, at rariùs, nec nisi sero autumno, flores perficit.

a. Flos, abreptis petalis.
b. Idem staminibus etiam orbatus.
c. Petalum.
d. Fructus vix maturus.

Ranunculus asiaticus.

RANUNCULUS.

Linn. Gen. Pl. 281. *Juss.* 233. *Gærtn. t.* 74. *DeCand. Syst. v.* 1. 231.

Calyx pentaphyllus, deciduus. *Petala* quinque ad decem, intra ungues poro mellifero. *Semina* mucronata.

TABULA 518.

RANUNCULUS ASIATICUS.

Ranunculus foliis ternatis biternatisque: laciniis trifidis incisis, caule erecto subramoso, calyce demùm reflexo.

R. asiaticus. *Linn. Sp. Pl.* 777. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1318. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 355. *DeCand. Syst. v.* 1. 261.

R. foliis ternatis biternatisque, foliolis trifidis incisis, caule infernè ramoso. *Mill. Ic.* 144. *t.* 216.

R. grumosâ radice, flore phœniceo minimo simplici. *Bauh. Pin.* 181. *Tourn. Inst.* 287.

R. asiaticus grumosâ radice, primus et secundus. *Clus. Hist. v.* 1. 240, 241.

R. grumosâ radice ramosus. *Ger. Em.* 959.

Βάραχιον *Diosc. lib.* 2. *cap.* 206.

Ἄγριο σέλινον *hodiè in Cypro.*

In Cariâ et Ciliciâ; copiosiùs verò in insulâ Cypro. 4.

Radix perennis, fasciculata; tuberibus numerosis, cylindraceo-oblongis, infernè attenuatis, carnosis, fuscis. *Caulis* solitarius, erectus, pedalis vel altior, foliosus, teres, pilosus, pauciflorus. *Folia* ternata, vel biternata, utrinque pilosa; foliolis aut laciniis cuneiformibus, trifidis, vel incisis; superiorum quandoque multipartitis, angustatis; inferiorum minùs divisis. *Petioli* canaliculati, pilosi; foliorum radicalium longiores, erecti. *Stipulæ* nullæ. *Flores* terminales, solitarii, pedunculati, erecti, speciosi, sæpiùs punicei, nitidi, quandoque flavi. *Calycis* foliola ovato-lanceolata, concava, acuminata, pilosa, fusco-rubicunda, patentia; demùm reflexa, decidua. *Petala* quinque, imbricata, patentia, obovato-rotundata, concava, calyce duplò longiora. *Stamina* longitudine vix calycis, numerosa. *Antheræ* oblongæ, dorso insertæ, extùs patentes. *Germina* plurima, in capitulum ovatum, mox elongatum, cylindraceum, collecta. *Styli* breves, recurvi, persistentes. *Stigmata* acuta. *Semina* nuda, conferta, ovata, compressa, stylis persistentibus mucronata.

Floribus plenis, versicoloribus, hortos europæos ubique ornat; cùm innumeræ varietates e seminibus facilè multiplicantur, et selectiores radice propagantur.

a. Flos corollâ orbatus. *b.* Petalum. *c.* Pistilla.

TABULA 519.

RANUNCULUS LANUGINOSUS.

Ranunculus foliis trifidis lobatis holosericeis, caule erecto multifloro piloso, calyce patulo, seminibus aduncis.

R. lanuginosus. *Linn. Sp. Pl.* 779. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1327. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 357. *Fl. Dan. t.* 397. *DeCand. Syst. v.* 1. 281.

R. montanus lanuginosus, foliis ranunculi pratensis repentis. *Bauh. Pin.* 182. *Tourn. Inst.* 291.

R. montanus subhirsutus latifolius. *Bauh. Prodr.* 96, *cum icone.*

R. magnus, valdè hirsutus, flore luteo. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 417.

R. n. 1172. *Hall. Hist. v.* 2. 73.

R. nemorosus hirsutus, foliis caryophyllatæ. *Lœsel. Pruss.* 220. *t.* 71.

Βάραχιον ἕτερον *Diosc. lib.* 2. *cap.* 206. *Sibth.*

Σπερδοκοκύλα *hodiè.*

In umbrosis humidis irriguis, Græciæ præcipuè borealis, nec non in Peloponneso. ♃.

Radix perennis, fasciculata, tuberibus cylindraceis, elongatis, carnosis, pallidè fuscis, radiculis fibrillosis pluribus interstinctis. *Caulis* solitarius, erectus, sesquipedalis, foliosus, teres, undique pilosus, pilis patentibus; basi purpurascens; supernè ramosus, multiflorus. *Folia* cordata, subquinquangula, profundè triloba, vel quinqueloba, venosa, latè incisa, saturatè viridia, utrinque mollissimè villosa, aut holosericea, sinubus purpureo-nigricantibus; radicalia petiolata; caulina subsessilia; summa tripartita, angustata, integerrima. *Petioli* pilosi, rubicundi. *Flores* terminales, erecti, aurei, magnitudine et facie *Ranunculi bulbosi.* *Pedunculi* teretes, pilosi, pilis suberectis. *Calyx* patens, foliolis concavis, extùs hirtis. *Petala* obovato-rotunda, *nectario* exiguo. *Fructus* subglobosus. *Semina* pauciora, ovata, compresso-plana, utrinque lævia, *stylo* persistente mucronata, mucrone recurvo, contorto.

a. Flos absque petalis. *b.* Petalum seorsìm.

TABULA 520.

RANUNCULUS FLABELLATUS.

Ranunculus foliis pedato-biternatis incisis; primordialibus flabelliformibus trilobisve dentatis, caule paucifloro, fructu elliptico.

R. flabellatus. *Desfont. Atlant. v.* 1. 438. *t.* 114. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1318.

R. chærophyllos γ. *DeCand. Syst. v.* 1. 255.

b

a

Ranunculus lanuginosus.

Ranunculus flabellatus.

2 Ranunculus millefoliatus.

R. lanuginosus, apii folio, asphodeli radice. *Bauh. Pin.* 181. *Tourn. Inst.* 289.
R. alter saxatilis, asphodeli radice. *Column. Ecphr.* 312. *t.* 313. *f.* 1.

In montibus Græciæ borealis. ♃.

Radix fasciculata, tuberibus cylindraceis, elongatis, basi ovatis. *Caulis* erectus, spithamæus, aut ferè pedalis, foliosus, teres, sericeo-pilosus, apice subdivisus, pauciflorus. *Folia* radicalia longiùs petiolata, biternata, acutè lobata vel incisa; suprà glabriuscula; subtùs margineque pilosa; basi lobis aggregatis ferè pedatifida; primordialia longè simpliciora; caulina superiora ternata, integerrima; summa simplicia. *Petioli* canaliculati, sericei. *Flores* aurei, magnitudine præcedentis. *Pedunculi* teretes, sericei. *Calyx* sericeus, patens, haud reflexus. *Semina* matura nobis desunt.

Variat *caule* unifloro, vix palmari. Cum *R. chærophyllo* radice ferè convenit; discrepat verò foliis latioribus, et calyce non reflexo.

a. Flos, abreptâ corollâ. *b*. Petalum.

TABULA 521.

RANUNCULUS MILLEFOLIATUS.

Ranunculus calycibus erectis glabriusculis, foliis supradecompositis: laciniis elliptico-linearibus, caulibus subunifloris.

R. millefoliatus. *Vahl. Symb. v.* 2. 63. *t.* 37. *Desfont. Atlant. v.* 1. 441. *t.* 116. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1328. *DeCand. Syst. v.* 1. 256.
R. montanus leptophyllon, asphodeli radice. *Column. Ecphr.* 312. *t.* 311.
R. chærophyllos, asphodeli radice. *Bauh. Pin.* 181. *Tourn. Inst.* 289.

In Peloponnesi montibus. ♃.

Radix fasciculata, tuberibus ovalibus, muticis, radiculis fibrillosis interstinctis. *Caules* plures, vix spithamæi, erecti, simplices, foliosi, teretes, pilosi, pilis mollibus patentibus. *Folia* petiolata, omnia uniformia, bipinnata, pinnulis trifidis, vel tripartitis, laciniis lanceolatis, aut elliptico-linearibus, integerrimis, decurrentibus, glabris. *Petioli* laxè pilosi. *Flores* solitarii, terminales, erecti, longiùs pedunculati, aurei, magnitudine *R. bulbosi*. *Calyx* adpressus, minimè reflexus, omninò ferè glaber. *Fructus* oblongus. *Semina* adunca.

A *R. chærophyllo* Linnæi differt *tuberibus radicalibus* elliptico-rotundis, muticis, nec elongatis, attenuatis, ut in præcedente; differt etiam *calyce* glabro, adpresso, nec hirsuto, reflexo. Icon Illustr. Columnæ *radicis* structurâ omninò peccat. *Radiculæ* verò e caudice, una cum tuberibus, exeunt.

TABULA 522.

RANUNCULUS MURICATUS.

Ranunculus seminibus aculeatis apice rectis, foliis simplicibus lobatis obtusis glabris, caule diffuso.

R. muricatus. *Linn. Sp. Pl.* 780. *Willden. Sp. Pl. v.* 2. 1329. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 358. *DeCand. Syst. v.* 1. 298; varietatibus aliquantulùm dubiis.

R. palustris echinatus. *Bauh. Pin.* 180. *Prodr.* 95. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 846. *Tourn. Inst.* 286.

R. Apuleii quibusdam. *Clus. Hist. v.* 1. 233.

R. parvus echinatus. *Ger. Em.* 965.

R. alpinus, tribuli aquatici foliis. *Bocc. Mus.* 162. *t.* 124; malè.

Βατραχιον ἢριῖον *Diosc. lib.* 2. *cap.* 206. *Sibth.*

Σπερδοκοκύλα *hodiè.*

In aquosis vel humidis Græciæ frequens. ⊙.

Radix annua, radiculis numerosis, longissimis, fibrillosis, fuscis. *Caulis* basi divisus, purpurascens; supernè parùm ramosus, plùs minùs patens vel decumbens, teres, crassiusculus, foliosus, glaber. *Folia* petiolata, patentia, cordato-rotundata, semitriloba, venosa, saturatè virentia, glaberrima, lucida, subcarnosa; lobis latè incisis, vel crenatis. *Petioli* foliis plerumque longiores, canaliculati, glabri; basi dilatati, membranacei, vaginantes, margine laxè fimbriati. *Pedunculi* axillares, solitarii, simplices, uniflori, teretes, glabri. *Flores* aurei, præcedentibus minores. *Calyx* arctè reflexus, submembranaceus, glaber, deciduus. *Petala* obovata, calyce paulò longiora. *Fructus* capitato-globosus. *Semina* ovata, compressa, aculeis porrectis utrinque muricata, apice acuminata, mucrone lato, compresso, angulato, recto, vel paululùm adunco.

a. Flos sine petalis. *b.* Petalum seorsìm. *c.* Fructus.

Ranunculus muricatus.

Helleborus officinalis.

HELLEBORUS.

Linn. Gen. Pl. 282. *Juss.* 233. *Gærtn. t.* 65. *DeCand. Syst. v.* 1. 315.

Calyx nullus. *Petala* quinque, persistentia. *Nectaria* plura, tubulata, bilabiata, decidua. *Capsulæ* polyspermæ.

TABULA 523.

HELLEBORUS OFFICINALIS.

Helleborus foliis pedatis subtùs pubescentibus, scapo multifloro, bracteis digitatis.

H. officinalis. *Salisb. in Tr. of Linn. Soc. v.* 8. 305.

H. orientalis. *Lamarck Dict. v.* 3. 96. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 1337. *DeCand. Syst. v.* 1. 317.

H. niger orientalis, amplissimo folio, caule prælto, flore purpurascente. *Tourn. Cor.* 20.

Ellebore noir des anciens. *Tourn. Voy. v.* 2. 189.

Ελλεβορος μελας *Diosc. lib.* 4. *cap.* 151.

Σκάρφη *hodiè.*

Zoplemé *Turc.*

In Athô, Delphi, et Olympo Bithyno, nec non in montibus circa Thessalonicam. Prope Byzantium copiosè provenit. ♃.

Radix subcarnosa, cæspitosa, multiceps, extùs nigra; radiculis copiosis, filiformibus, simplicibus, longissimis, concoloribus. *Folia* radicalia, petiolata, magna, pedata, foliolis plerumque novem, elliptico-oblongis, utrinque acutis, acutè serratis; suprà glaberrimis, atro-viridibus; subtùs pallidioribus, venosis, tenuissimè pubescentibus; exterioribus minoribus, basi connatis. *Petioli* pedales, erecti, teretiusculi, glabri; suprà canaliculati; basi subdilatati, membranacei, vaginantes, purpurascentes. *Scapi* e petiolorum vaginis, adscendentes, teretes, subglabri, foliis paulò breviores; basi vaginati; apice corymbosi, foliolosi, multiflori. *Bracteæ* foliis longè minores ac pallidiores, subsessiles, pedatifidæ, serratæ; subtùs pubescentes. *Pedunculi* e bractearum axillis, solitarii vel gemini, teretes, simplices, pubescentes, uniflori. *Flores* cernui, formosi, *Hellebori nigri* duplò minores, minùsque candidi. *Petala* basi virescentia, demùm pallidè purpurascentia, persistentia. *Nectaria* numerosa, petalis quadruplò breviora, compressa, retusa, basi attenuata, decidua. *Stamina* nectariis duplò longiora, filiformia, erecta. *Antheræ* oblongæ. *Germina* quinque, lanceolato-oblonga, erecta, in *stylos* totidem subulatos, erectos, longitudine staminum, desinentia. *Stigmata* acuta. *Capsulas* nondùm vidi.

Hujus radix, sub nomine *Hellebori nigri*, sive *Melampodii*, apud antiquos, ob vim catharticam, celeberrima, scilicet in Epilepsiâ, Paralysi, Melancholiâ, Hydrope, nec non Scabie, a Dioscoride remedium egregium laudatur. Locus ejus in recentiorum pharmacopœis, aliis pluribus speciebus inventu facilioribus, usurpatur.

a. Flos petalis orbatus.
b. Petalum cum nectariis tribus ad basin.
c. Pistilla.

b
a
d
e
E

DIDYNAMIA GYMNOSPERMIA.

AJUGA.

Linn. Gen. Pl. 287.

Bugula. *Juss.* 112. *Tourn. t.* 98.
Chamæpitys. *Tourn. t.* 98.

Calyx quinquefidus, subæqualis. *Corollæ* labium superius minimum, retusum, emarginatum, staminibus brevius.

TABULA 524.

AJUGA CHIA.

Ajuga caule adscendente ramoso, foliis tripartitis; inferioribus incisis, floribus folio longioribus.

A. chia. *Schreb. Vertic. Unilab.* 25. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 11.
Chamæpitys chia lutea, folio trifido, flore magno. *Tourn. Cor.* 14.

In Archipelagi insulis frequens, etiam in Asiâ minore. ⊙.

Radix ramosa, fibrosa. *Caulis* basi ramosus, sublignosus; *ramis* oppositis, adscendentibus, simplicibus, subspithamæis, obtusè tetragonis, piloso-incanis, purpurascentibus, undique densè foliosis. *Folia* opposita, pilosa, tristè virentia, tripartita, basi elongata, subpetiolata; inferiorum laciniis paululùm dilatatis, incisis; superiorum linearibus, obtusis, integerrimis, revolutis. *Flores* copiosi, axillares, solitarii, sessiles, foliis superioribus longiores, lutei, fusco punctati ac lineati. *Calyx* campanulatus, pilosus, ore coarctatus, dente supremo minimo. *Corolla* calyce quintuplò longior; extùs pilosa, pallida; *tubo* basi inflato, globoso, supernè infundibuliformi; *limbo* maximè inæquali; *labio superiore* minimo, retuso, emarginato; *inferiore* maximo, trilobo; lobis lateralibus acutis, fusco vittatis; terminali maximo, dilatato, bifido, subreniformi, disco punctato. *Stamina* pilosa, pallida, corollæ labio superiore multùm longiora, inferiore breviora. *Semina* quatuor, obovata, incurva, corrugata, vel subcellulosa, fusca.

a. Calyx cum pistillo.
b. Corolla cum staminibus.
c. Stamina seorsìm.
d. Semina matura.
e, E. Semen magnitudine naturali et aucta.

TABULA 525.

AJUGA IVA.

Ajuga caulibus diffusis, foliis lineari-oblongis anticè dentatis.

A. Iva. *Schreb. Vertic. Unilab.* 25. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 11. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 364.

Teucrium Iva. *Linn. Sp. Pl.* 787. *Cavan. Ic. v.* 2. 18. *t.* 120.

Chamæpitys moschata, foliis serratis, an prima Dioscoridis? *Bauh. Pin.* 249. *Tourn. Inst.* 208. *Magn. Monsp.* 61.

Ch. sive Iva moschata monspeliensium. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 296. *Moris. Hist. v.* 3. 425. *sect.* 11. *t.* 22. *f.* 3.

Ch. spuria prior, sive Anthyllis altera. *Dod. Pempt.* 47.

Iva muscata monspeliaca. *Ger. Em.* 525.

I. moschata monspelii. *Lob. Advers.* 164.

Anthyllis altera. *Clus. Hist. v.* 2. 186.

A. chamæpitoides minor: Iva moschata monspelliensis. *Lob. Ic.* 384.

A. altera herbariorum. *Dalech. Hist.* 1149.

Χαμαιπίτυς *Diosc. lib.* 3. *cap.* 175.

β. Moscharia. *Forsk. Ægypt.-Arab.* 158.

In Archipelagi insulis, nec non in Cretâ et Zacyntho. ⊙.

Radix cylindraceo-fusiformis, fibrillosa, annua. *Caules* plures, palmares, aut vix spithamæi, undique diffusi, simplices, foliosi, pilosi, teretiusculi. *Folia* opposita, decussata, conferta, sessilia, uncialia, lineari-oblonga, obtusa, uninervia, undique pilosa, subviscida; basi integerrima; apicem versùs latiuscula, et latè dentata. *Flores* axillares, solitarii, sessiles, lutei, longitudine circitèr foliorum. *Calyx* campanulatus, pilosus, ad medium ferè quinquefidus, laciniis subæqualibus. *Corolla* et *stamina* præcedentis, at labio inferiore trilineato, nec punctato. *Semina* excavato-punctata, quasi alveolata, nec transversè corrugata.

Moscharia Forskallii hujus varietas videtur, floribus monstrosis, æqualibus, apetalis, monente amicissimo D. Correâ.

Folia quandoque integerrima, et flores albidi.

a. Calyx cum pistillo. *b*. Corolla cum staminibus. *c*, C. Semen.

TABULA 526.

AJUGA SALICIFOLIA.

Ajuga caule diffuso ramoso, foliis elliptico-lanceolatis indivisis integerrimis triplinervibus.

A. salicifolia. *Schreb. Vertic. Unilab.* 26. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 12.

Yuga Jou

Ajuga salicifolia

Teucrium fruticans.

Teucrium salicifolium. *Linn. Mant.* 80. *Schreb. Dec.* 17. *t.* 9.
Chamæpitys orientalis, salicis folio. *Tourn. Cor.* 14.

Ad viam inter Smyrnam et Bursam. ♃.

Caules basi ramosi, sublignosi; *ramis* pedalibus, diffusis, simplicibus, foliosis, obtusè tetragonis, pilosis. *Folia* patentia, pubescentia, incana, elliptico-lanceolata, obtusiuscula, triplinervia, indivisa et integerrima, uniformia, basi in petiolum brevem attenuata. *Flores* copiosi, axillares, solitarii, sessiles, foliis breviores, lutei. *Calyx* in exemplaribus Sibthorpianis omninò quinquefidus, nec quadrifidus, laciniis post florescentiam auctis, subæqualibus. *Corolla* prioribus similis, marcescens. *Semina* excavato-punctata, basi transversè corrugata.

a. Calyx cum pistillo.
b. Corolla cum staminibus.
c. Calyx fructûs, cum corollâ marcidâ.
d. Idem corollâ orbatus.
e, *e*. Semina seorsìm.

TEUCRIUM.

Linn. Gen. Pl. 287. *Juss.* 112.

Calyx quinquefidus, subæqualis. *Corollæ* labium superius bipartitum, laciniis distantibus, lateralibus.

TABULA 527.

TEUCRIUM FRUTICANS.

Teucrium foliis ovatis obtusis integerrimis subtùs niveis, floribus axillaribus solitariis, corollâ sexlobâ.

T. fruticans. *Linn. Sp. Pl.* 787. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 16. *Schreb. Vertic. Unilab.* 26. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 366.
T. fruticans bœticum. *Clus. Hist. v.* 1. 348. *Dill. Elth.* 379. *t.* 284. *f.* 366.
T. bœticum et creticum Clusii. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 291.
T. bœticum. *Clus. Hisp.* 229. *Tourn. Inst.* 208. *Duham. Arb. v.* 2. 318. *t.* 89. *f.* 2. *Ger. Em.* 659. *Dalech. Hist.* 1166.
T. peregrinum, folio sinuoso. *Bauh. Pin.* 247. *Pluk. Almag.* 363.
T. cæsio et amplo rorismarini flore, bœticum Clusii. *Barrel. Ic. t.* 512.
β. T. fruticans bœticum, minore folio. *Dill. Elth.* 379. *t.* 284. *f.* 367.
T. argenteum, subrotundis foliis, non sinuosis, flore cæruleo. *Pluk. Almag.* 363.
T. bœticum humilius et ramosius, folio subrotundo. *Hort. Angl. Cat. t.* 3.

γ. T. latifolium. *Linn. Sp. Pl.* 788. *Curt. Mag. t.* 245.
T. fruticans bœticum, ampliore folio. *Dill. Elth.* 379. *t.* 284. *f.* 368.
T. hispanicum, latiore folio. *Tourn. Inst.* 208.

In Siciliâ depingi curavit Sibthorp; anne posteà in Græciâ, vel Archipelagi insulis, hanc stirpem pro herbario, ubi hodiè reponitur, collegit, non constat. ♄.

Caulis fruticosus, erectus, circitèr quinque-pedalis, ramosissimus; *ramis* oppositis, brachiatis, foliosis, tetragonis, undique tomentoso-niveis. *Folia* opposita, breviùs petiolata, patentia, ovato-oblonga, plùs minùs obtusa, latitudine varia, integerrima, subrepanda, venosa; suprà tristè viridia, glabra; subtùs tomentoso-nivea. *Flores* axillares, solitarii, oppositi, lætè purpuro-cærulei. *Calyx* campanulatus, ferè regularis; intùs glaber; extùs, more *pedunculorum* et *petiolorum*, tomentoso-niveus. *Corolla* calyce quadruplò longior, venulosa, inæqualitèr sexloba, vix ringens aut bilabiata; lobis superioribus, labii superioris vicem gerentibus, divaricatis, mox marcescentibus. *Stamina* cum *stylo* longè exserta, arcuata, glabra. *Semina* in fundo calycis vix mutati, obovato-reniformia, corrugata, nigricantia.

Foliorum latitudine variat; unde species fictæ, vel varietates nugatoriæ, auctorum.

a. Flos anticè visus.
b. Corolla cum staminibus.
c. Calyx et pistillum.
D. Stamen duplò auctum.
e. Calyx fructûs.
f. Semen.

TABULA 528.

TEUCRIUM BREVIFOLIUM.

Teucrium foliis lanceolatis obtusis integerrimis revolutis incanis, floribus axillaribus solitariis, calyce mutico.
T. brevifolium. *Schreb. Vertic. Unilab.* 27. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 17.
T. frutescens, stœchadis arabicæ folio et facie. *Tourn. Cor.* 14.
Rosmarinum stœchadis facie. *Alpin. Exot.* 103. *t.* 102.
Polio retto di Candia. *Pon. Bald.* 156; *cum icone.*

In rupibus maritimis Cretæ. ♄.

Radix lignosa, perennis, intra rupium fissuras altè descendens. *Caules* fruticosi, pedales, ramosissimi, patentes, foliosi, quadranguli, fusci, incani. *Folia* subsessilia, parva, lanceolato-oblonga, obtusa, revoluta, integerrima, uninervia, crassiuscula, utrinque sericeo-incana, plerumque haud uncialia. *Flores* pauciores, e foliorum superiorum axillis, solitarii, pedunculati, cæruleo-incarnati, pallidi, præcedente duplò ferè minores. *Calyx* semiquinquefidus, utrinque incanus, laciniis obtusis, muticis, revolutis, sub-

Teucrium brevifolium!

Teucrium creticum.

Teucrium quadratulum.

æqualibus. *Corolla* quinqueloba, lobo antico indiviso, cordato. *Semina* reniformia, rugosa.

a. Calyx et pistillum.
b. Corolla et stamina.
c. Calyx fructûs.
d. Semen.

TABULA 529.

TEUCRIUM CRETICUM.

Teucrium foliis lineari-lanceolatis integerrimis revolutis subtùs tomentoso-niveis, floribus solitariis ternisve.

T. creticum. *Linn. Sp. Pl.* 788. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 17.
T. hyssopifolium. *Schreb. Vertic. Unilab.* 28.
Polium angustifolium creticum. *Bauh. Pin.* 221 ; *excluso, ni fallor, synonymo.*

In insulâ Cypro. ♄.

Præcedente duplò major. *Caules* tripedales, erecti, ramosi, foliosi, tetragoni, tomentoso-incani. *Folia* uncialia, vel sesquiuncialia, obtusiuscula ; suprà convexa, saturatè viridia, glaberrima ; subtùs densè lanata, nivea. *Flores* e foliorum superiorum axillis, hinc solitarii, illinc terni, pedunculati, rosei, magnitudine prioris. *Calyx* campanulatus, extùs niveus, laciniis mucronulatis, minùs profundis. *Corolla* quinqueloba, lobo antico rotundato, concavo, indiviso.

Hujus et præcedentis synonyma apud Celeberrimum Schreberum minùs felicitèr, me saltem judice, tractantur. Nomen *rosmarinifolium* huic maximè conveniret, ut et *hyssopifolium* præcedenti.

a. Calyx cum pedunculo.
b, *b*. Corolla cum staminibus et stylo.

TABULA 530.

TEUCRIUM QUADRATULUM.

Teucrium foliis ovato-rhombeis dentatis subtùs niveis, floribus axillaribus solitariis ebracteatis.

T. quadratulum. *Schreb. Vertic. Unilab.* 36. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 18.
T. ramosissimum. *Desfont. Atlant. v.* 2. 4. *t.* 118.
Chamædrys hispanica minima saxatilis incana. *Tourn. Inst.* 205. *Raii Hist. v.* 3. 282.
Ch. cretica saxatilis, folio exiguo subtùs incano. *Tourn. Cor.* 14. *Sibth.*

In rupibus Cretæ. ♄.

Radix lignosa, perennis, ramosa, altè descendens, apice subdivisa. *Caules* plures, spithamæi, ramosi, patentes, foliosi; supernè quadranguli et incani. *Folia* petiolata, ovato-rhombea, vel subcuneiformia, parva, latè dentata; suprà viridia, glabriuscula; subtùs tomentosa, nivea. *Flores* e foliorum superiorum axillis, solitarii, oppositi, pedunculati, conferti. *Pedunculi* erecti, pilosi, breves. *Calyx* deflexus, incanus, subpilosus, quinquefidus, dentibus acutis. *Corolla* rosea; *tubo* flexuoso, albo; *labii* superioris laciniis arcuato-divaricatis, labio inferiori approximatis atque consimilibus. *Stamina* porrecta, glabra. *Stylus* recurvus. *Semina* obovata, celluloso-punctata, fusca.

a. Calyx cum pedunculo et stylo.
b, B. Corolla cum staminibus, magnitudine naturali, etiam duplò ferè auctâ.
c, C. Semen.

TABULA 531.

TEUCRIUM ARDUINI.

Teucrium foliis ovatis serratis utrinque pilosis, racemis cylindraceis terminalibus, bracteis setaceo-linearibus.

T. Arduini. *Linn. Mant.* 81. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 22. *Schreb. Vertic. Unilab.* 40.

T. foliis ovato-crenatis subhirsutis petiolatis, caulibus spicâ flavescente pilosâ terminatis. *Arduin. Spec.* 1. 12. *t.* 3.

Scutellaria cretica. *Linn. Sp. Pl.* 836. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 176.

Cassida cretica fruticosa, catariæ folio, flore albo. *Tourn. Cor.* 11.

In Olympi Bithyni sylvis umbrosis. ♄.

Caules plures, erecti, pedales vel sesquipedales, ramosi, foliosi, undique piloso-molles; *ramis* oppositis, brachiatis. *Folia* petiolata, ovata, subcordata, crenato-serrata, venosa, utrinque tomentoso-mollia; suprà saturatè viridia; subtùs aliquantulùm pallidiora, nec albida. *Racemi* terminales, solitarii, erecti, cylindracei, densissimi, multiflori, aphylli. *Bracteæ* solitariæ sub singulo pedicello, lineares, angustæ, acutæ, pilosæ, floribus longiores. *Calyx* pilosus, quinqefidus, bilabiatus; *laciniâ suprema* latissimâ, cordatâ, acuminatâ, post florescentiam scariosâ, reticulato-venosâ, flavescente; *lateralibus* brevibus, subtriangulis; *infimis* subulatis, porrectis. *Corolla* alba; *tubo* virescente; *labii* superioris laciniis ovato-oblongis, distantibus, inferiori approximatis. *Semina* parva, subrotunda, celluloso-punctata, nigra.

T. hircanicum, Linn. Sp. Pl. 789, ab hâc specie parùm discrepat.

a. Flos cum pedicello et bracteâ.
B. Calyx auctus.
C. Corolla cum staminibus et stylo.

Teucrium scordium.

Teucrium lucidum.

Teucrium flavum

TABULA 532.

TEUCRIUM LUCIDUM.

Teucrium foliis ovatis inciso-serratis, verticillis subsexfloris, bracteis crenatis, caulibus erectis.

T. lucidum. *Linn. Sp. Pl.* 790. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 29. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 370. *Schreb. Vertic. Unilab.* 33.

Chamædrys alpina frutescens, folio splendente. *Tourn. Inst.* 205. *Magnol. Hort.* 52. *t.* 9.

Ch. alpina lucida. *Vallot. Hort. Reg. Paris.* 47.

In Parnasso aliisque Græciæ montibus; nec non in insulâ Cypro. ♃.

Radix fibrosa, perennis, subrepens. *Caules* sublignosi, basi ramosi; *ramis* erectis, strictis, pedalibus, simplicibus, quadrangulis, piloso-incanis, foliosis, multifloris. *Folia* petiolata, patentia, ovata, obtusè serrato-incisa, saturatè viridia, lucida, rigidula, venosa, undique plùs minùs tomentoso-incana, haud glabra. *Verticilli* plurimi, e foliorum superiorum, in *bracteas* sessiles, crenatas, sensìm diminutas, mutatorum axillis, pedunculati, sexflori. *Calyx*, *pedunculorum* more, pilosus, purpurascens, laciniis acutis, longitudine æqualibus, supremâ paulùm latiore. *Corolla* saturatè rosea, extùs pubescens; *tubo* pallido; *labii* superioris laciniis erecto-conniventibus, ab inferiore divaricatis.

Hujus *calyx* species bilabiatas, ut *T. Arduini* et *spinosum*, cum quinquedentatis, subæqualibus conjungit.

a. Calyx cum pedunculo. *b*. Corolla, stamina et pistillum.

TABULA 533.

TEUCRIUM FLAVUM.

Teucrium foliis ovatis crenato-serratis, verticillis sexfloris, bracteis ovatis acutis concavis integerrimis.

T. flavum. *Linn. Sp. Pl.* 791. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 30. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 370. *Schreb. Vertic. Unilab.* 34.

Teucrium. *Bauh. Pin.* 247. *Riv. Monop. Irr. t.* 20. *f.* 1.

T. verum. *Besl. Hort. Eyst. æstiv. ord.* 7. *t.* 11. *f.* 1.

T. vulgare fruticans, sive primum. *Clus. Hist. v.* 1. 348.

T. latifolium. *Ger. Em.* 658; *cum icone pravâ Clusianâ.*

Chamædrys assurgens. *Dod. Pempt.* 44; *icone eâdem.*

Ch. frutescens, Teucrium vulgò. *Tourn. Inst.* 205.

Χαμαιδρυὰ *hodiè.*

In Cretæ, Zacynthi, insularumque Archipelagi, rupibus, frequens. ♄.

Præcedente major, elatior, ramosior, magìsque lignosa, *ramis* erectis, foliosis, multifloris. *Folia* duplò quàm in *T. lucido* majora, obtusiùs ac minùs profundè serrata, venosa, undique tomentoso-mollia, nunquàm prorsùs glabra; subtùs pallidiora, subincana. *Verticilli* plurimi, sexflori, in *racemos* pallescentes, bracteatos, pilosos digesti, *bracteis* ovatis, acutis, integerrimis, concavis, flore brevioribus. *Calyx* pilosus, glanduloso-punctatus, dentibus acutis, subæqualibus. *Corolla* ochroleuca, extùs pilosa, formâ ferè præcedentis.

Icon Fuchsiana, Hist. 829, Ic. 478, quoad *inflorescentiam* et *bracteas* omninò peccat, ut ab hâc specie aliena videtur.

a. Flos calyce orbatus. *b*. Calyx cum pistillo.

TABULA 534.

TEUCRIUM MONTANUM.

Teucrium corymbo terminali, foliis lanceolatis subintegerrimis revolutis subtùs tomentoso-niveis, calyce acuminato.

T. montanum. *Linn. Sp. Pl.* 791. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 31. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 371. *Schreb. Vertic. Unilab.* 50.
Chamædrys n. 285. *Hall. Hist. v.* 1. 125.
Ajuga folio integro. *Riv. Monop. Irr. t.* 15.
Polium lavandulæ folio. *Bauh. Pin.* 220. *Tourn. Inst.* 206. *Ger. Em.* 655.
P. septimum, cum flore et semine. *Clus. Hist. v.* 1. 363.
P. recentiorum fœmina, lavandulæ folio. *Lob. Ic.* 488.
P. majus. *Cord. Hist.* 125.
P. alterum. *Matth. Valgr. v.* 2. 195. *Camer. Epit.* 587.
β. Teucrium supinum. *Linn. Sp. Pl.* 791. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 32. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 371. *Jacq. Austr. t.* 417.
Polium montanum repens. *Bauh. Pin.* 221. *Tourn. Inst.* 206.
P. montanum supinum minimum. *Lob. Ic.* 488.
P. montanum minimum. *Ger. Em.* 655.
P. montanum octavum. *Clus. Hist. v.* 1. 363.

In Delphi, Athô, et Olympo Bithyno, montibus. ♃.

Radix multiceps, lignosa, perennis, altè descendens. *Caules* plures, procumbentes, cæspitosi, spithamæi, ramosi; *ramis* densè foliosis, obtusè tetragonis, tomentosis, incanis, adscendentibus, apice floriferis. *Folia* opposita, conferta, breviùs petiolata, elliptico-lanceolata, obtusiuscula, vix uncialia, plerumque integerrima, vel rarissimè subdentata; in

Teucrium montanum?

Teucrium Polium

β angustiora, magìsque revoluta ; omnia suprà lætè viridia, nitida, tenuissimè pilosa ; subtùs tomentoso-nivea. *Corymbi* terminales, solitarii, pubescentes, sæpiùs quinqueflori. *Calyx* incanus, dentibus mucronatis, subæqualibus. *Corolla* ochroleuca, *labii* superioris laciniis obovatis, erecto-conniventibus, purpureo-venosis. *Semina* obovata, lævia.

a, *a*. Flos. B. Idem auctus, abrepto calyce.

TABULA 535.

TEUCRIUM POLIUM.

Teucrium capitulis pedunculatis aggregatis, foliis obovato-oblongis crenatis undique lanatis, calyce obtuso villoso.

T. Polium. *Linn. Sp. Pl.* 792. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 36. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 371.

T. Teuthrion. *Schreb. Vertic. Unilab.* 46.

Polium montanum album. *Bauh. Pin.* 221. *Tourn. Inst.* 206.

P. montanum luteum. *Bauh. Pin.* 220. *Tourn. Inst.* 206.

Polium. *Matth. Valgr. v.* 2. 194.

Hyssopus apulus Dioscoridis et Serapionis. *Column. Ecphr.* 59. *t.* 67 ; ab hâc specie vix distinguendus.

Πολιον *Diosc. lib.* 3. *cap.* 124.

Παναγιόχορ̃ον, ἢ ἀμάραντο, *hodiè*.

Της κύρας το χόρτον *Attic.*

Giuda *Turc.*

In montibus Græciæ et Asiæ minoris, tum in Archipelagi insulis, frequens. ♄.

Suffrutex humilis, depressus, ramosissimus, undique lanatus, albus, vel flavescens, *radice* crassâ, lignosâ, profundâ. *Caules* numerosi, cæspitosi, obtusè quadranguli, densè lanati, nivei, foliosi, multiflori, adscendentes, basi ramosi. *Folia* sessilia, reclinato-patentia, obovato-oblonga, obtusa, crenata, utrinque lanata ; suprà convexa ; subtùs concava. *Flores* albi, capitati, *capitulis* terminalibus aggregatis, nec non axillaribus, solitariis, pedunculatis, bracteatis. *Calyx* campanulatus, lanatus, semiquinquefidus ; laciniis obtusis, fornicatis, subæqualibus. *Corolla* nivea, *palato* flavido ; *tubo* extùs pubescente ; *labii* superioris laciniis rotundatis, erecto-conniventibus.

Herba amara, haud ingratè aromatica, ob vires medicas olim celebrata, immeritò forsitàn hodiè neglecta.

a. Flos. B. Calyx. C. Corolla cum stylo staminibusque.

TABULA 536.

TEUCRIUM CAPITATUM.

Teucrium capitulis pedunculatis solitariis, foliis lanceolato-oblongis tomentosis apice crenatis, calyce obtuso hirto.

T. capitatum. *Linn. Sp. Pl.* 792. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 38. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 372. *Cavan. Ic. v.* 2. 17. *t.* 119.

T. Belion. *Schreb. Vertic. Unilab.* 47.

Polium candidum tenellum tomentosum, flore purpureo. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 300. *Tourn. Inst.* 206.

P. montanum quintum, purpureo flore. *Clus. Hist. v.* 1. 362.

P. montanum purpureum. *Ger. Em.* 654.

Διβανόχορτον, ἢ πόλεον τε βένε, *Zacynth.*

In insulæ Zacynthi montibus, alibique. ♃.

Præcedenti speciei valdè affinis, at *foliis* angustioribus, minùsque crenatis, nec non *florum* colore et formâ, satis distincta. Variat *caulibus* patulis, diffusis, vel simplicioribus et erectis. *Folia* plùs minùs revoluta, apicem versùs crenata, undique piloso-incana. *Capitula* bracteata, solitaria; inferiora pedunculata. *Calyx* tubulosus, hirtus, laciniis brevibus, obtusis, subæqualibus. *Corolla* rosea, *tubo* elongato, albido.

Ex harum varietatibus species plures, haud benè definitæ, synonymis insuper confusis, auctorum.

a. Flos. B. Calyx cum pistillo. C. Corolla et stamina.

TABULA 537.

TEUCRIUM CUNEIFOLIUM.

Teucrium capitulis terminalibus confertis, foliis rotundatis inciso-crenatis basi cuneiformibus undique lanatis.

T. cuneifolium. *Sibth. Mss.*

In Cretæ montibus Sphacioticis. ♄.

Fruticulus latè diffusus, undique lanatus, incanus aut albidus. *Radix* lignosa, multiceps. *Caules* pedales, reclinati, teretiusculi, ramosi, foliosi, *ramulis* adscendentibus, densè lanatis, apice floriferis. *Folia* obovato-rotundata, plana, crassiuscula, densè lanata, incana, latè crenata; basi cuneiformia, integerrima, in *petiolum* brevem, latum decurrentia. *Flores* densè capitati, nivei. *Calyx* tubulosus, obtusè quinquedentatus. *Co-*

Teucrium capitatum!

Teucrium cuneifolium.

Teucrium alpestre.

Teucrium spinosum!

rollæ labium superius e laciniis duabus oblongis, obtusis, fimbriatis, sursùm conniventibus; inferius trilobum, lobis lateralibus recurvato-patulis, linearibus.

T. rotundifolium, Schreb. Vertic. Unilab. 42. Willden. Sp. Pl. v. 3. 33, huic affine, satis verò distinctum, videtur.

a. Calyx cum pistillo.
b, B. Flos, calyce abrepto.
c. Idem, corollæ labiis resectis.

TABULA 538.

TEUCRIUM ALPESTRE.

Teucrium floribus axillaribus solitariis, foliis cuneatis rotundatis inciso-crenatis tomentosis, caule cæspitoso ramosissimo.

T. alpestre. *Sibth. Mss.*

In montium Sphacioticorum summis jugis. ♄.

Radix lignosa, altè descendens, multiceps. *Caules* copiosi, cæspitosi, humiles, ramosissimi, *ramis* erectis, simplicibus, teretiusculis, lanatis, foliosis, vix palmaribus. *Folia* parva, petiolata, rotundata, subspatulata, piloso-incana, inciso-crenata, vix aromatica vel amara. *Flores* e foliorum supremorum axillis, solitarii, pedunculati, conferti. *Calyx* tubulosus, tomentosus, obtusè quinquedentatus. *Corollæ tubus*, ut et *labium superius*, flavescens; *labium inferius* niveum, laciniis lateralibus præcedenti similibus.

a, A. Calyx et pistillum, magnitudine naturali et auctâ.
b, B. Flos calyce orbatus.

TABULA 539.

TEUCRIUM SPINOSUM.

Teucrium floribus axillaribus, calycis labio superiore maximo cordato; inferiore quadridentato setaceo, ramis spinosis.

T. spinosum. *Linn. Sp. Pl.* 793. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 41. *Lœfl. Hisp.* 147. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 372. *Schreb. Vertic. Unilab.* 38.

T. mucronatum. *Linn. Sp. Pl.* 793.

Scordium spinosum. *Cavan. Ic. v.* 1. 19. *t.* 31.

S. spinosum odoratum. *Cornut. Canad.* 123. *t.* 124. *Ex Hispaniâ.*

S. spinosum odoratum annuum. *Barrel. Ic. t.* 202.

Chamædrys multifida spinosa odorata. *Grisl. Lusit.* 28. *Tourn. Inst.* 205.

Ch. spinosa. *Bauh. Pin.* 248. *Prodr.* 117, *cum icone.*

In arvis inter Smyrnam et Bursam. ⊙.

Herba pilosa, viscida, odorata, pallidè virens. *Radix* annua, tortuosa, deorsùm attenuata. *Caulis* e basi ramosissimus, brachiatus, patens, tetragonus, undique foliosus, spinosus, ac floridus. *Spinæ* subulatæ, acutæ; terminales solitariæ; laterales oppositæ, aut quaternæ, divaricatæ. *Folia* petiolata, magnitudine varia, sæpiùs parva, elliptico-oblonga, obtusa, crenata, utrinque viridia; superiora in *bracteas* exiguas sensìm diminuta; infima quandoque sublobata. *Flores* axillares, pedunculati, oppositi, vel ad ramorum basin quaterni, omnes spinis suffulti, superiores verò ferè aphylli, omninò recti, nunquàm resupinati. *Calyx* basi deflexus, infernè ventricosus, *tubo* decemcostato; *limbo* bilabiato; *labio superiore* indiviso, latè cordato, mucronato, nervoso, adscendente; *inferiore* quadripartito, porrecto, laciniis subulatis, parùm inæqualibus. *Corolla* calyce duplò ferè longior; *tubo* pallidè virescente, deflexo, basi globoso; *labii superioris* laciniis erectis, obovato-oblongis, albidis, cum lineâ centrali rubrâ; *inferioris* omnibus niveis, lateralibus parvis, patentibus, intermediâ maximâ, concavâ. *Semina* in fundo calycis indurati, persistentis, subrotunda, corrugata, parva.

T. mucronatum Linnæi, e Cornuti libro mutuatum, ne quidem varietas est.

a. Flos cum pedunculo.
C. Corolla et stamina.
e. Semen.
B. Calyx auctus, cum stylo.
d. Calyx fructûs.

SATUREJA.

Linn. Gen. Pl. 288. *Juss.* 112.

Calyx quinquedentatus, subæqualis. *Corolla* ringens, laciniis subæqualibus; summâ emarginatâ. *Stamina* distantia.

TABULA 540.

SATUREJA JULIANA.

Satureja verticillis fastigiatis, foliis lanceolatis revolutis, dentibus calycinis setaceis erectis parallelis.

S. juliana. *Linn. Sp. Pl.* 793. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 41. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 373.
S. spicata. *Bauh. Pin.* 218.
S. Sancti Juliani. *Ger. Em.* 576.
S. foliis tenuibus, sive tenuifolia S. Juliani quorundam. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 273.
S. perennis, verticillis spicatìm et densiùs dispositis. *Moris. v.* 3. 412. *sect.* 11. *t.* 17. *f.* 4.

Satureja juliana!

Satureja Thymbra

Thymbra Sancti Juliani, sive Satureja vera. *Lob. Ic.* 425. *Tourn. Inst.* 198.
Th. vera Penæ. *Dalech. Hist.* 897.
Τραγοριγανος αλλος *Diosc. lib.* 3. *cap.* 35? *Sibth.*
Θσσόπο *hodiè.*

In Peloponneso, nec non in Cretâ et Zacyntho insulis, copiosè. ♃.

Radix sublignosa, fusca, perennis, infernè ramosa. *Caules* plurimi, cæspitosi, vix spithamæi, ramosi; *ramis* erectis, teretiusculis, pubescentibus, densè foliosis, multifloris. *Folia* opposita, sessilia, parva, lanceolata, obtusa, revoluta, integerrima, tenuissimè ac densè pubescentia, subincana; inferiora axillis foliolosis; superiora floriferis. *Verticilli* subpedunculati, fastigiati, multiflori, conferti, *bracteis* subulatis, numerosis, calyce paulò brevioribus, suffulti. *Calyx* cylindraceus, pubescens, sulcatus, dentibus quinque, erectis, parallelis, strictis, angustissimis, longitudine tubi. *Corollæ tubus* cylindraceus, gracilis, albus, longitudine calycis; *limbus* roseus, bilabiatus; *labio superiori* erecto, elliptico, concaviusculo, emarginato; inferiore trilobo, patente, lobis rotundatis, integerrimis, intermedio majore. *Stamina* corollâ breviora, paululùm incurva, nec tamen approximata vel conniventia. *Stylus* staminibus brevior. *Semina* obovato-angulata, læviuscula, fusca, exigua.

Folia plerumque ovato-lanceolata, rariùs lineari-lanceolata. *Herba* recens, ut fertur, pungens et calida; exsiccata odoris expers mihi videtur. Ad *Hyssopum* antiquorum, ut Clarissimo Sibthorp aliquandò visum est, haud referrem.

a. Flos seorsìm.
B. Calyx auctus.
C. Corolla cum staminibus et stylo.
d. Calyx fructûs.
D. Ejusdem sectio longitudinalis aucta.
e, E. Semen.

TABULA 541.

SATUREJA THYMBRA.

Satureja verticillis subglobosis hispidis, bracteis lanceolatis ciliatis, foliis obovatis acuminatis punctatis scabris.

S. Thymbra. *Linn. Sp. Pl.* 794. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 42. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 373.
S. cretica. *Bauh. Pin.* 218. *Ger. Em.* 576.
S. legitima di Dioscoride. *Pon. Bald.* 151. *ic.*
Thymbra legitima. *Clus. Hist. v.* 1. 358. *Tourn. Inst.* 197.
Thymum creticum, Ponæ verticillatum. *Barrel. Ic. t.* 898.
Θυμβρα *Diosc. lib.* 3. *cap.* 45. *Ic. t.* 74.
Θύμβρο, θρίμβη, ἢ θρίμβος, *hodiè.*

In montosis asperis Græciæ australis et Archipelagi frequentissimè. ♄.

Caulis pedalis aut sesquipedalis, erectus, lignosus, supernè ramosissimus, *ramis* oppositis, erectis, foliosis, tetragonis, rubicundis, piloso-incanis, pilis exiguis, recurvis. *Folia* petiolata, obovata, mucronulata, integerrima, utrinque saturatè viridia, punctato-glandulosa, setis adscendentibus scabra ; inferiora ad axillas foliolosa, vel ramulosa ; superiora florifera. *Verticilli* axillares, subsessiles, bracteati, globosi, densi, multiflori. *Bracteæ* confertæ, lanceolatæ, acuminatæ, ciliatæ, setosæ. *Calyx* campanulatus, semiquinquefidus, hirtus, punctis resinosis adspersus, dentibus erectis, acutis, ciliatis, subæqualibus. *Corolla* calyce duplò longior ; *tubo* albo ; *limbo* bilabiato, dilutè purpureo ; *fauce* punctatâ, pilosâ. *Stamina* et *stylus* præcedentis. *Semina* obovata, fusca, pubescentia.

Odor totiûs plantæ, vel exsiccatæ, fortis et aromaticus, ferè *Thymi*, quocum viribus convenit.

A. Calyx auctus cum bracteâ.
B. Flos sine calyce.
c, *c*, C. Semina, magnitudine naturali et auctâ.

TABULA 542.

SATUREJA GRÆCA.

Satureja pedunculis axillaribus trifloris, bracteis subulatis calyce brevioribus, foliis ovatis nervosis.

S. græca. *Linn. Sp. Pl.* 794. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 43. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 373. *Prodr. v.* 1. 397 ; excluso Tournefortii synonymo.

S. annua orientalis tenuior, ad singulos nodos florifera. *Moris. v.* 3. 411. *sect.* 11. *t.* 17. *f.* 2.

Clinopodium creticum. *Alpin. Exot.* 265. *t.* 264.

C. minus exoticum, thymi folio majore, inodorum. *Pluk. Almag.* 110. *Phyt. t.* 84. *f.* 8 ; nomine falso.

C. orientale, origani folio, flore minimo. *Tourn. Cor.* 12.

Υσσόπο, ἢ θρέμπι, *hodiè*.

Supha *Turc.*

In Peloponneso, tum in Cretâ insulâ. ♃.

Radix lignosa, perennis, multiceps. *Herba* pedalis, multicaulis ; recens aromatica, suaveolens ; sicca ferè inodora. *Caules* parùm ramosi, stricti, foliosi, tetragoni, pubescentes, supernè floriferi. *Folia* breviùs petiolata, vel sæpiùs sessilia, copiosa, parva, ovata, obtusiuscula, integerrima, revoluta, utrinque scabriuscula ; subtùs pallidiora, obsoletè punctata, nervosa, nervis lateralibus rectis, parallelis. *Pedunculi* axillares, folio breviores, filiformes, tenuissimè pubescentes, sæpiùs solitarii, rarissimè bini ; plerumque trifidi, triflori. *Bracteæ* ad pedicellorum basin, oppositæ, vel subquaternæ, subulatæ, erectæ, calyce breviores, persistentes. *Calyx* striatus, pubescens, ore piloso,

Satureja graeca.

Satureja montana

dentibus setaceis, ciliatis, subæqualibus. *Corolla* rosea, *fauce* albo variata; *tubo* albo. *Semina* badia.

A. Flos calyce orbatus, auctus.
C. Calyx fructûs, arte expansus.
B. Calyx seorsìm.
d, D. Semina.

TABULA 543.

SATUREJA MONTANA.

Satureja pedunculis axillaribus subcymosis, bracteis dentibusque calycinis lanceolatis, foliis lineari-obovatis utrinque punctatis.

S. montana. *Linn. Sp. Pl.* 794. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 43. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 374. *Scop. Carn. ed.* 2. *v.* 1. 428. *t.* 30. *Bauh. Pin.* 218.

S. perennis. *Riv. Monop. Irr. t.* 44. *f.* 2.

S. durior. *Dalech. Hist.* 897. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 272; *icone alienâ.*

S. sive Thymbra altera. *Lob. Ic.* 426.

S. hortensis prima, quoad descriptionem, icone secundâ. *Ger. Em.* 575.

Thymbra. *Dod. Pempt.* 288. *Dalech. Hist.* 898. *f.* 2.

Saxifraga secunda. *Camer. Epit.* 717.

Calamintha frutescens, saturejæ folio, facie, et odore. *Tourn. Inst.* 194.

In monte Athô. ♄.

Caulis lignosus, ramosissimus, subpedalis. *Rami* erecti, oppositi, vel subaggregati, teretiusculi, foliosi, incani. *Folia* lineari-obovata, latitudine varia, acuta, integerrima, uninervia, saturatè viridia, utrinque multipunctata, scabriuscula; basi in petiolum brevem attenuata. *Pedunculi* e foliorum superiorum axillis, solitarii, oppositi, subsecundi, teretiusculi, pubescentes; in plantâ spontaneâ plerumque biflori; in cultâ ramosi, multiflori, subcymosi. *Bracteæ* ad pedicellorum basin quaternæ, subulatæ, calyce breviores. *Calyx* pentagonus, striatus, pubescens, glanduloso-punctatus, ore pilosus; dentibus basi dilatatis, apice subulatis, patentibus. *Corolla* rosea, vel cærulescens, albo variata, fauce glabra.

Planta sylvestris, in icone depicta, gaudet *foliis* angustioribus, nec non *floribus* paucioribus, quàm in hortensi, ob usum culinarium ubique cultâ.

a. Ramuli portio, cum foliis et inflorescentiâ.
C. Calyx seorsìm.
B. Flos auctus, absque calyce.

TABULA 544.

SATUREJA CAPITATA.

Satureja floribus spicatis, bracteis ovatis imbricatis, foliis carinatis punctatis ciliatis.

S. capitata. *Linn. Sp. Pl.* 795. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 45. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 374.

Thymus capitatus, qui Dioscoridis. *Bauh. Pin.* 219. *Tourn. Inst.* 196. *Pluk. Almag.* 368. *Phyt. t.* 116. *f.* 4.

Thymum. *Matth. Valgr. v.* 2. 81.

Th. legitimum. *Clus. Hist. v.* 1. 357.

Th. creticum. *Ger. Em.* 574.

Th. creticum incanum capitatum. *Barrel. Ic. t.* 897.

Θυμος *Diosc. lib.* 3. *cap.* 44. *Ic. t.* 75.

Θυμιὸ, θυμάρι, ἢ θρέμπι, *hodiè.*

Μελιτζίνι *Lacon.*

In apricis Græciæ et Archipelagi copiosè. ♄.

Caulis lignosus, durus, erectus, pedalis, aut sesquipedalis, ramosissimus; *ramulis* oppositis, teretiusculis, incanis, densè foliosis, rigidis, persistentibus, apice floriferis. *Folia* parva, brevia, imbricata, quadrifaria, sessilia, oblonga, obtusa, integerrima, ciliata; suprà concava, lævia; subtùs carinata, punctata; demùm, elongatis ramulis, distantia, et axillis foliolosa. *Spicæ* terminales, solitariæ, ovatæ, multifloræ, *bracteis* arctè imbricatis, ovatis, carinatis, ciliatis, extùs punctatis. *Calyx* resinoso-punctatus, semiquinquefidus, bilabiatus; *tubo* compresso, fauce piloso; *labio superiore* trifido, dilatato; *inferiore* bipartito, laciniis subulatis, parallelis, ciliatis, elongatis. *Corolla* calyce triplò longior; *tubo* albido, pubescente; *limbo* pallidè purpureo; *fauce* pilosâ. *Stamina* exserta; *antheris* bipartitis.

Spicæ exsiccatæ, manibus tritæ, odoratissimæ, et foliis longè suaviores.

a. Flos.
C. Calyx auctus.
E. Corolla lacera, cum staminibus in situ naturali.
b, B. Bractea.
D. Flos absque calyce.

TABULA 545.

SATUREJA SPINOSA.

Satureja caule densè cæspitoso, ramis spinosis, foliis scabris, floribus axillaribus solitariis.

S. spinosa. *Linn. Sp. Pl.* 795. *Amœn. Acad. v.* 4. 317. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 45.

S. cretica frutescens spinosa. *Tourn. Cor.* 13.

S. cretica spinosa. *Pon. Bald.* 21.

Satureja capitata

Satureja spinosa

Thymbra spicata.

In insulâ Cretâ. ♄.

Radix lignosa, crassa, tortuosa, per rupium fissuras altissimè descendens. *Caules* palmares, densissimè cæspitosi, lignosi, ramosissimi, fastigiati; *ramis* oppositis, teretibus, incanis, foliosis; apice spinosis, pungentibus, rectis. *Folia* petiolata, parva, obovato-lanceolata, mucronulata, integerrima, ciliata, utrinque punctata, atro-viridia, hispidula, *Thymi* odore; basi in petiolum attenuata. *Flores* axillares, solitarii, breviùs pedunculati, *bracteis* binis, lanceolatis. *Calyx* campanulatus, pentagonus, punctatus, scaber; fauce setosus; margine quinquedentatus, dentibus æqualibus, patentibus, latè lanceolatis, carinatis, mucronatis. *Corolla* alba; fauce purpureo-punctata, pilosa. *Stamina* vix corollæ longitudine; *antheris* didymis, fuscescentibus.

a. Flos.
B. Calyx et pistillum.
C. Corolla, cum stylo atque staminibus, triplò circitèr aucta.

THYMBRA.

Linn. Gen. Pl. 288. *Juss.* 115.

Calyx subcylindraceus, lineâ villosâ utrinque notatus, bilabiatus; fauce nudus. *Corollæ* labium inferius trilobum; lobis æqualibus, integerrimis, planis.

TABULA 546.

THYMBRA SPICATA.

Thymbra verticillis spicato-confertis.

Th. spicata. *Linn. Sp. Pl.* 795. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 46. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 375.

Th. spicata verior hispanica. *Barrel. Ic. t.* 1230. *obs.* n. 281.

Thymus capitatus orientalis, capitulis et foliis longioribus. *Tourn. Cor.* 12?

Thymum majus longifolium, stœchadis foliaceo capite purpurascente, pilosum. *Pluk. Almag.* 368. *Phyt. t.* 116. *f.* 4.

Hyssopus montana Fuchsii. *Dalech. Hist.* 934.

Hyssopum montanum macedonicum Valerandi Dourez. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 276. *f.* 277; malè.

H. montanum cilicium quibusdam. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 277; meliùs.

Υσσωπος ορεινος *Diosc. lib.* 3. *cap.* 30? *Sibth.*

In Achaiæ, Cretæ, et Asiæ minoris, collibus siccis. ♄.

Caulis fruticosus, tortuosus, durus, e basi ramosissimus; *ramis* erectis, pedalibus, subsimplicibus, foliosis, bifariàm præcipuè pubescentibus, supernè tetragonis. *Folia* copiosa, subsessilia, lineari-lanceolata, integerrima, ciliata, utrinque punctata, saturatè viridia, glabra, axillis foliolosis. *Verticilli* in ramorum apicibus conferti, ferè spicati; *bracteis* lanceolatis, acuminatis, densiùs ciliatis, coloratis, numerosis. *Calyx* tubulosus, teretiusculus, resinoso-punctatus, lineâ utrinque longitudinali pilosâ, bilabiatus; laciniis tribus superioribus latioribus; inferioribus subulatis, densiùs fimbriatis. *Corolla* calyce triplò longior, tristè purpurea cum maculâ flavescente ad faucem; *tubo* pallidiore; *labio* superiori erecto, planiusculo, emarginato; inferiori ultra medium trilobo, lobis ferè æqualibus, planis, anticè rotundatis, integerrimis. *Stamina* corollâ breviora, patentiuscula, *antheris* bipartitis. *Stylus* apice tantùm bifidus, ut in omnibus hujus ordinis; nec semibifidus, vel ad medium usque bipartitus, ut pro comperto habent scriptores plurimi, Linnæo nimium confidentes.

A. Bractea duplò aucta.
B. Calyx cum pistillo.
C. Flos, avulso calyce.

NEPETA.

Linn. Gen. Pl. 289. *Juss.* 113.

Cataria. *Tourn. t.* 95.

Calyx quinquedentatus, subæqualis. *Corolla* ringens; labio inferiori crenato; faucis margine dilatato, reflexo. *Stamina* approximata.

TABULA 547.

NEPETA NUDA.

Nepeta racemis verticillatis paniculatis, bracteolis subulatis, foliis cordato-oblongis sessilibus serratis nudiusculis.

N. nuda. *Linn. Sp. Pl.* 797. *Mant.* 410. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 53. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 379. *Jacq. Austr. t.* 24.

N. violacea. *Villars. Dauph. v.* 2. 367; nec Linn.

Cataria n. 248. *Hall. Hist. v.* 1. 109.

C. hispanica, betonicæ folio angustiori, flore cæruleo; item flore albo. *Tourn. Inst.* 202.

C. alpina prælta spicata, spicis amethystatis. *Ponted. Comp.* 97.

In monte Parnasso. 4.

C B C a

Nepeta nuda.

Vepeta italica.

Radix lignosa, fusca, perennis, subrepens, *radiculis* verticillatis. *Caules* tripedales, erecti, stricti, foliosi, solidi, obtusè tetragoni; supernè violacei, paniculati; hinc inde scabriusculi. *Folia* omnia ferè sessilia, patentia, oblonga, obtusa, serrata, venosa, rugosa, saturatè viridia, utrinque punctata; basi cordata; suprà glabra; margine scabra; subtùs pallidiora, nervis prominentibus, scabris; inferiora axillis ramulosis; infima subpetiolata. *Panicula* erecta, violacea, decomposita, tenuissimè pubescens, *verticillis* pedunculatis, fastigiatis, bracteolatis, oppositis. *Bracteæ* lanceolatæ, serratæ. *Bracteolæ* subulatæ, acutæ, integerrimæ. *Calyx* tubulosus, pubescens, dentibus subulatis, acutis, coloratis. *Corollæ tubus* calyce duplò longior, basi gracilis, albus; fauce dilatatus, coloratus, pubescens, marginatus, punctatus; *labium superius* erectum, obcordatum, violaceum; *inferius* concolor, immaculatum, reniforme, concavum, undique crenatum. *Stamina* vix corollæ longitudine, approximata, erecta; *antheris* bipartitis, cruciato-conniventibus, polline albo. *Stigma* bifidum, acutum.

Variat *floribus* albis. Odor totiûs *herbæ* gravis, ingratè aromaticus. Synonyma apud Linnæum et Tournefortium, priscorum iconibus descriptionibus citationibusque confusis, dubia mihi videntur.

a. Flos, pedunculo insidens, cum bracteolis.
C, C. Corolla et stamina.
B. Calyx auctus.

TABULA 548.

NEPETA ITALICA.

Nepeta verticillis spicatis multifloris, bracteis lanceolatis scariosis calyce longioribus, foliis cordato-oblongis petiolatis.

N. italica. *Linn. Sp. Pl.* 798. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 54. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 380. *Jacq. Hort. Vind. v.* 2. 51. *t.* 112.

Cataria minor alpina. *Tourn. Inst.* 202.

Mentha cataria minor alpina. *Bauh. Pin.* 228. *Prodr.* 110.

In montibus circa Athenas. ♃.

Radix lignosa, multiceps, perennis. *Herba* multicaulis, erecta, undique tomentoso-incana, præcedente duplò humilior, odore acri, aromatico. *Caules* tetragoni, simplices, vix ramulosi, undique foliosi. *Folia* omnia breviùs petiolata, erecto-patentiuscula, oblonga, obtusa, serrata, venosa, utrinque lanata; subtùs albidiora; basi cordata. *Spicæ* terminales, solitariæ, erectæ, verticillatæ; *verticillis* densis, compositis, multifloris, multibracteatis, inferioribus remotioribus, foliosis. *Bracteæ* lanceolatæ, acuminatæ, carinatæ, membranaceæ, integerrimæ, ciliatæ, albidæ, calyce paululùm altiores. *Calyx* tubulosus, pubescens, dentibus æqualibus, subulatis, erectis, margine scariosis. *Corolla* calyce duplò longior, alba, extùs pubescens; *labio inferiori* acutè dentato, purpureopunctato.

Nepetella, Besl. Hort. Eyst. æstiv. ord. 7. t. 4. f. 1, a Tournefortio citata, plantam nostram malè refert.

A. Bractea. B. Calyx atque pistillum.
C. Flos absque calyce. Omnes duplò vel triplò circitèr aucti.

LAVANDULA.

Linn. Gen. Pl. 290. *Juss.* 113. *Gærtn. t.* 66.

Calyx ovatus, quinquedentatus. *Corolla* resupinata; limbo quinquefido, subæquali. *Stamina* intra tubum.

TABULA 549.

LAVANDULA STŒCHAS.

Lavandula foliis lanceolato-linearibus revolutis tomentosis sessilibus, spicâ coarctatâ comosâ.

L. Stœchas. *Linn. Sp. Pl.* 800. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 60. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 382.
Stœchas. *Trag. Hist.* 213. *Matth. Valgr. v.* 2. 59. *Camer. Epit.* 465. *Lob. Ic.* 429.
S. purpurea. *Bauh. Pin.* 216. *Tourn. Inst.* 201.
S. arabica. *Barrel. Ic. t.* 301.
S. brevioribus ligulis. *Clus. Hist. v.* 1. 344.
S. sive Spica hortulana. *Ger. Em.* 585.
Στιχας *Diosc. lib.* 3. *cap.* 31.
Μαυροκεφάλι *hodiè.*
Cara bach *Turc.*

In Græciâ boreali, tum in Archipelagi insulis, vulgaris. ♄.

Radix lignosa. *Caules* suffruticosi, vix pedem superantes; basi ramosi; *ramis* erectis, strictis, tetragonis, incanis, fuscescentibus, undique foliosis. *Folia* sessilia, uncialia, lineari-lanceolata, obtusa, integerrima, revoluta, uninervia, utrinque incana; axillis foliolosis, seu ramulosis. *Spicæ* terminales, solitariæ, erectæ, ovatæ, coarctatæ, magìs minùsve pedunculatæ. *Bracteæ* oppositæ, decussatæ, imbricatæ, subdeltoideæ, acutæ, pubescentes, venosæ, coloratæ, calycem parùm superantes; summæ steriles, dilatatæ, obovatæ, membranaceæ, purpureæ, repandæ, vix lobatæ, spicam terminantes, comâ pulcherrimâ. *Calyx* tubulosus, incurvus, densè pubescens, obtusè quinquedentatus, dentibus parùm inæqualibus. *Corolla* calyce duplò longior, resupinata, saturatè vio-

Lavandula Stœchas.

C D A B

c c c E

Sideritis syriaca!

lacea, immaculata; *tubo* incurvato, albido; *limbo* quinquelobo, patente; *lobis* rotundatis, quorum duo superiores paulò majores. *Stamina* brevia, incurva, intra faucem corollæ, *antheris* incumbentibus, fulvis. *Stylus* tubo brevior, declinatus. *Stigma* obtusum, indivisum. *Semina* in fundo calycis persistentis, rotundato-triquetra, lævia, badia.

Odor foliorum longissimè exsiccatorum ad Camphoram accedit; recentiorum verò *Lavandulæ Spicæ* est.

a. Bractea.
b. Flos.
C. Calyx seorsìm, auctus.
D. Corolla stamina gerens.
E. Eadem, fisso hinc tubo.
F. Pistillum.
g, G. Calyx fructûs dimidiatus, cum seminibus in situ naturali.
h, *h*, H. Semina magnitudine naturali et auctâ.

SIDERITIS.

Linn. Gen. Pl. 290. *Juss.* 113.

Calyx quinquedentatus. *Corolla* ringens; labio superiore bifido; inferiore tripartito. *Stamina* intra tubum. *Stigma* brevius involvens alterum.

TABULA 550.

SIDERITIS SYRIACA.

Sideritis suffruticosa lanata, foliis obovatis obsoletè crenatis, verticillis spicatis, bracteis cordatis acutis integerrimis.

S. syriaca. *Linn. Sp. Pl.* 801. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 65. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 385.
S. cretica tomentosa candidissima, flore luteo. *Tourn. Cor.* 12.
Stachys. *Matth. Valgr. v.* 2. 184. *Camer. Epit.* 577. *Ger. Em.* 695.
S. minor italica. *Bauh. Pin.* 236.
S. lychnitis. *Lob. Ic.* 531.
S. lychnoides, incana, angustifolia, flore aureo, italica. *Barrel. Ic. t.* 1187.
Pilosella syriaca. *Bauh. Pin.* 262.
P. maxima syriaca. *Lob. Ic.* 479. *Dalech. Hist.* 1099.

In montibus Sphacioticis Cretæ. ♃.

Herba undique lanato-tomentosa, mollis, nivea. *Caulis* basi fruticosus, ramulosus, cæspitosus, densè foliosus; *ramis* floriferis erectis, strictis, pedalibus, obtusè tetragonis; ad medium usque foliosis; supernè verticillatis, multifloris. *Folia* obovato-oblonga, ob-

tusa, crenulata, crassa ; basi in *petiolum* angustata. *Verticilli* plures, bracteati, densi, rotundati, in spicam interruptam, erectam, digesti, multiflori. *Bracteæ* binæ, oppositæ, sub singulo verticillo, ejusdemque ferè longitudinis, ovatæ, acuminatæ, integerrimæ, patentes. *Calyx* obovatus, tubulosus, extùs densè lanatus ; ore quinquedentatus. *Corolla* calyce duplò longior, aurea ; *tubo* basi albo ; *limbo* bilabiato ; *labio superiori* erecto, acuto, semibifido ; *inferiore* patente, trilobo, lobis acutiusculis, intermediâ paulò latiore. *Stamina* intra tubum, brevia, flava. *Stylus* staminibus brevior, supernè incrassatus. *Stigmata* valdè inæqualia. *Semina* obovato-triquetra, fusca, nitida, lævia.

A. Calyx duplò ferè auctus. B. Corolla integra.
C. Eadem, arte fissa, cum staminibus in fauce, abscisso lobo intermedio labii inferioris.
D. Pistillum. *e*, *e*, *e*, E. Semina.

TABULA 551.

SIDERITIS MONTANA.

Sideritis herbacea, verticillis omnibus axillaribus, calycis labio superiore trifido ; inferiore bipartito.

S. montana. *Linn. Sp. Pl.* 802. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 64. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 384. *Jacq. Austr. t.* 434.

S. montana, parvo varioque flore. *Bauh. Pin.* 233.

S. montana, parvo flore nigropurpureo. *Column. Ecphr. v.* 1. 198. *t.* 196.

Marrubiastrum sideritidis folio, caliculis aculeatis, flore flavo cum limbo atro-purpureo. *Tourn. Inst.* 190.

In maceriis et petrosis Græciæ. Ad viam inter Smyrnam et Bursam. ⊙.

Radix simplex, tortuosa, fibrillosa, annua. *Caulis* pedalis, erectus, vel subdiffusus, ramosus, brachiatus, tetragonus, hirtus, undique foliosus. *Folia* sessilia, recurvato-patentia, ovato-lanceolata, acuta, vix uncialia, subintegerrima, trinervia ; subtùs præcipuè pilosa. *Verticilli* omnes axillares, plerumque sexflori, ebracteati. *Calycis tubus* ovato-oblongus, decemnervis, villosus, ore pilosus ; *limbus* quinquepartitus, bilabiatus, glaber, laciniis ovatis, mucronato-spinosis, uninervibus, demùm reticulatis, omnibus subæqualibus ; tribus superioribus parùm latioribus, erectis ; duabus inferioribus angustioribus, deflexis. *Corollæ tubus* cylindraceus, pallidus, longitudine tubi calycis ; *limbus* bilabiatus ; *labio superiore* brevissimo, erecto, atro-purpureo ; *inferiore* flavo, extùs dilatato, semitrilobo, magnitudine vario. *Stamina* in fauce corollæ, lutea.

a. Flos. B. Calyx triplò auctus.
C. Corolla cum staminibus.

Sideritis montana.

Sideritis romana!

Verbena nodiflora.

TABULA 552.

SIDERITIS ROMANA.

Sideritis herbacea, verticillis omnibus axillaribus, calycis labio superiore ovato indiviso maximo; inferiore quadripartito.

S. romana. *Linn. Sp. Pl.* 802. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 65. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 385. *Cavan. Ic. v.* 2. 69. *t.* 187.

S. genus, spinosis verticillis. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 428.

Marrubiastrum sideritidis folio, caliculis aculeatis, flore candicante. *Tourn. Inst.* 190.

Σιδηριτις *Diosc. lib.* 4. *cap.* 33?

In cultis et ruderatis Græciæ atque Archipelagi frequens. ⊙.

Præcedenti affinis, at plurimis notis distincta. *Caulis* ramosior, magìsque diffusus. *Folia* majora, serrata, utrinque pilosa; basi angustata, integerrima. *Flores* incarnato-albidi; *labio superiori* elongato; *inferiori* repando, *palato* pubescente. Præcipuè vero dignoscitur *calycis labio superiore* maximo, ovato, indiviso, trinervi; *inferiore* quadripartito, laciniis subulatis, æqualibus, patentibus.

a. Flos.
B. Calyx auctus.
C. Corolla, cum antheris in fauce.
D. Pistillum.

VERBENA.

Linn. Gen. Pl. 14. *Juss.* 109. *Gærtn. t.* 66.

Calycis unico dente truncato. *Corolla* incurva, subæqualis. *Stamina* intra tubum. *Semina* duo, sive quatuor, pelliculâ communi evanescente inclusa.

TABULA 553.

VERBENA NODIFLORA.

Verbena tetrandra, spicis axillaribus capitato-conicis, foliis obovato-cuneiformibus serratis, caule repente.

V. nodiflora. *Linn. Sp. Pl.* 28. *Willden. Sp. Pl. v.* 1. 117. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 4. 39. *Burm. Ind.* 12. *t.* 6. *f.* 1. *Bauh. Pin.* 269. *Prodr.* 125; *cum icone.*

V. nodiflora, capite oblongo. *Barrel. Ic. t.* 855.

Verbenaca nodiflora. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 444. *Imperat. Hist. Nat.* 673; *cum icone.*

Zapania nodiflora. *Brown. Prodr. v.* 1. 514.

Ad ripas fluvii prope Plataniam, in insulâ Cretâ, Junio florens. 2.

Radix fibrosa, perennis. *Caules* prostrati, radicantes, herbacei, ramosi, foliosi, multiflori, obtusè quadranguli, glabriusculi. *Folia* opposita, obovata, vel spatulata, serrata, glabra; basi in *petiolum* angustata, integerrima. *Pedunculi* foliis aliquantulùm longiores, axillares, solitarii, erecti, simplicissimi, nudi. *Capitula* erecta, multiflora, conica, densa; demùm obtusa. *Bracteæ* rotundatæ, dentatæ, coloratæ, calyce longiores, persistentes. *Calyx* bipartitus. *Corolla* purpureo-incarnata, *limbo* quinquelobo, subinæquali. *Stamina* brevia; duo in fauce; duo medium versùs *tubi*; *antheris* incumbentibus. *Stylus* brevis, erectus, persistens. *Stigma* capitatum, parvum. *Fructus* subrotundus, compressus, dispermus, *pelliculo* arctè adnato, evanido. *Semina* angulata, dura.

A. Florum spica, duplò vel triplò aucta.
B. Bractea.
C. Calyx cum pistillo.
D. Flos calyce orbatus.
E. Idem arte fissus et expansus.
f, F. Fructus maturus.

TABULA 554.

VERBENA SUPINA.

Verbena tetrandra, spicis filiformibus solitariis terminalibus, bracteis calyce brevioribus, foliis bipinnatifidis, caule decumbente.

V. supina. *Linn. Sp. Pl.* 29. *Willden. Sp. Pl. v.* 1. 120. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 4. 41. *Clus. Hist. v.* 2. 46.

V. tenuifolia. *Bauh. Pin.* 269. *Tourn. Inst.* 200.

V. sacra. *Ger. Em.* 718. *Lob. Ic.* 535.

Verbenaca supina. *Dod. Pempt.* 150. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 444.

In locis depressis, hyeme inundatis, Asiæ minoris prope Smyrnam alibique, Julio florens. ⊙.

Radix fibrosa, annua. *Caules* plerumque plures, spithamæi, decumbentes, patuli, ramosi, foliosi, tetragoni, subcompressi, hirti. *Folia* inæqualitèr bipinnatifida, scabriuscula, subincana, lobis decurrentibus; basi in petiolum angustata. *Spicæ* terminales, pedunculatæ, solitariæ, adscendentes, laxæ, multifloræ, scabræ. *Bracteæ* solitariæ, subulatæ, ciliatæ, calyce breviores. *Calyx* campanulatus, persistens, hirtus, quinquepartitus, laciniâ unicâ reliquis paulò minori. *Corolla* ferè prioris, *tubo* graciliore. *Stylus* brevissimus. *Semina* quatuor, oblonga, parallela.

a. Flos.
B. Idem auctus, sine calyce.
c, C. Calyx floris.
D. Calyx fructûs.
E. Fructus maturus, cum stylo persistente.
F. Semen seorsìm.

Verbena? supina?

Lamium rugosum!

LAMIUM.

Linn. Gen. Pl. 292. *Juss.* 113.

Calyx quinquedentatus, subæqualis. *Corollæ* labium superius fornicatum; inferius bilobum; faux utrinque margine dentata.

TABULA 555.

LAMIUM RUGOSUM.

Lamium foliis cordatis acutis rugosis inciso-serratis caulibusque pilosis, corollæ dentibus setaceis solitariis.

L. rugosum. *Ait. Hort. Kew. ed.* 1. *v.* 2. 296. *ed.* 2. *v.* 3. 393. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 87.

L. pubescens. *Sibth. Ms.*

L. hirsutum. *Lamarck. Dict. v.* 3. 410.

L. montanum, foliis elegantèr incisis, flore purpurascente. *Tourn. Inst.* 183? *excluso Columnæ synonymo.*

L. amplo serrato nigricante subrotundo rugoso folio, flore rubro. *Bocc. Mus.* 35. *t.* 23.

L. montanum hirsutum, folio oblongo, flore purpureo. *Till. Pis.* 93. *t.* 35. *f.* 1.

In Siciliâ. ♃.

Radices fibrosæ, perennes. *Herba* atro-virens, undique pilosa. *Caules* pedales, erecti, tetragoni, foliosi; basi subdivisi, radicantes; supernè simplicissimi. *Folia* petiolata, patentia, cordata, acuta, venosa, rugosa, inæqualitèr et obtusè serrata, utrinque pubescentia; subtùs pallidiora; inferiora minima, *petiolis* elongatis. *Verticilli* plerumque bini, axillares, ebracteati; superior caulem terminans. *Calyx* tubulosus, hians, nervosus, pilosus, quinquedentatus; *dentibus* mucronato-spinosis, patentibus; summo majori, erecto; reliquis deflexis. *Corollæ labium superius* saturatè roseum, fornicatum; extùs villosum; anticè retusum, indivisum, crenatum; *inferius* deflexum, rotundatum, emarginatum, crenatum, album, venis rubris; basi angustatum; *faux* inflata, rubro punctata, utrinque marginata, unidentata, dentibus setaceis, patentibus. *Stamina* corollâ breviora, labio superiore tecta. *Stigma* bifidum, acutum.

a. Calyx cum pistillo.

b. Corolla cum staminibus.

TABULA 556.

LAMIUM MACULATUM.

Lamium foliis cordatis serratis pilosis, verticillis subdecemfloris, tubo calycino longitudine limbi, corollæ dentibus solitariis.

L. maculatum. *Linn. Sp. Pl.* 809. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 87. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 393.
L. albâ lineâ notatum. *Bauh. Pin.* 231. *Tourn. Inst.* 183.
L. Plinii campoclarense et montanum. *Column. Ecphr.* 190. *t.* 192. *f.* 1.
Urtica lactea. *Matth. Valgr. v.* 2. 473 ; *sine icone.*

In monte Athô, nec non in agro Argolico. ♃.

Habitus et magnitudo præcedentis. *Folia* longiùs petiolata, obtusiùs serrata, nec incisa ; suprà lineâ inæquali lacteâ, medium percurrente, notabilia. *Verticilli* plures, ebracteati. *Flores* haud ultrà decem in singulo verticillo, purpurei, albo variati. *Calyx* glabriusculus, *dentibus* ciliatis, *tubo* haud longioribus. *Corollæ labium superius* anticè dilatatum, integerrimum ; *inferius* concavum, emarginatum, acutè crenatum, album, venis rubris ; *faux* dentibus solitariis, setaceis, deflexis, albis.

Ab hâc forsitàn, ut species distincta, separandum est *Lamium maculatum*, Engl. Fl. v. 3. 90. Engl. Bot. v. 36. t. 2550. Bauh. Pin. 231 ; quod sub numero 270, apud Hist. Stirp. Helvet. intellexit et descripsit celeberrimus Hallerus. Differt enim *foliis* levitèr omninò punctatis, nec lineâ albâ pulcherrimè notatis ; et culturâ non mutatur. Character specificus tamen desideratur.

a. Calyx. *b.* Flos anticè conspectus. *c.* Idem obliquè. *d.* Faucis portio, cum dente marginali, staminibus duobus, styloque.

TABULA 557.

LAMIUM STRIATUM.

Lamium foliis cordatis obtusiusculis, corollarum galeâ bifidâ : laciniis divaricatis dentatis ; fauce utrinque bidentatâ.

L. striatum. *Sibth. Ms.*
Βαλλωτη *Diosc. lib.* 3. *cap.* 117 ? *Sibth.*

In ruderatis Græciæ et Archipelagi copiosè. ♃.

Forma et magnitudo præcedentium. *Herba* tomentoso-mollis. *Folia* longiùs petiolata, obtusiuscula, latè, et parùm inæqualitèr, serrata, saturatè viridia. *Verticilli* duo vel tres ; vix decemflori. *Flores* magni, speciosi, quorum summi supra caulem assurgunt.

Lamium? maculatum?

Lamium striatum.

Stachys cretica?

Calyx pubescens, *dentibus* ferè æqualibus. *Corolla* alba, rubro pulchrè picta et striata; extùs pubescens; *labio superiore* sursùm producto, bilobo, divaricato, dentato; *inferiore* bifido, obtusè crenato; *fauce* utrinque bidentatâ, patulâ. *Stamina* et *stylus* ut in præcedentibus.

A *Lamio bifido*, Willden. Sp. Pl. v. 3. 89. Cyrill. Rar. fasc. 1. 22. t. 7, differt *floribus* majoribus, longèque speciosioribus, rubro vittatis, utrinque bidentatis; denique *foliis* lineâ centrali albâ destitutis.

a. Flos calyce orbatus. *b*. Calyx seorsìm.

STACHYS.

Linn. Gen. Pl. 293. *Juss.* 114.

Calyx quinquedentatus, mucronatus, subæqualis. *Corollæ* labium superius fornicatum; inferius trilobum; lobis lateralibus reflexis; intermediâ majore. *Stamina* demùm versus latera reflexa.

TABULA 558.

STACHYS CRETICA.

Stachys verticillis multifloris, calycibus pungentibus, foliis oblongis crenatis villosis, caule hirto.

S. cretica. *Linn. Sp. Pl.* 812. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 100. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 299. *Bauh. Pin.* 236. *Tourn. Inst.* 186.

S. folio obscurè virente, flore purpurascente. *Walth. Hort.* 108. *t.* 19.

Pseudostachys cretica. *Bauh. Prodr.* 113; *absque icone.*

In Cretâ, et Archipelagi insulis, frequens. ♃.

Radix lignosa, perennis, multiceps. *Herba* tristè virens, subcinerea, minùs sericea, seu lanato-nivea. *Caules* erecti, stricti, pedales aut ultrà, simplices, foliosi, tetragoni, undique hirti, vel sublanati, multiflori. *Folia* oblonga, obtusa, undique crenata, venosa, rugosa; subtùs præcipuè lanata; radicalia petiolata, basi angustata; superiora sensìm diminuta, sessilia. *Verticilli* axillares, numerosi, bracteolati, densi, *floribus* sæpiùs triginta. *Calyx* tubulosus, extùs lanatus, ore quinquedentatus, dentibus lanceolatis, subæqualibus, mucronato-pungentibus, erectis. *Corollæ tubus* albus, sursùm

curvatus; *limbus* pallidè violaceus, bilabiatus, hians, extùs villosus; *labio superiore* fornicato, apice dilatato, emarginato; *inferiore* trilobo, lobis lateralibus oblongis, deflexis, parvis; intermedio maximo, rotundato, concavo. *Stamina* corollâ breviora; post anthesin divaricato-patentia, exserta. *Semina* obovato-triquetra, retusa, fusca.

a. Calyx cum pistillo. *b*. Corolla et stamina. *c*, *c*, *c*. Semina.

TABULA 559.

STACHYS SPINOSA.

Stachys floribus axillaribus solitariis oppositis, ramulis brachiatis apice spinosis, foliis caule que villosis.

S. spinosa. *Linn. Sp. Pl.* 813. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 101. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 400.
S. spinosa cretica. *Bauh. Pin.* 236. *Tourn. Cor.* 11. *Moris. v.* 3. 382. *sect.* 11. *t.* 10. *f.* 9.
Sideritis spinosa. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 428; *icone nullâ.*
Gaidarothimo di Candia. *Pon. Bald.* 106; *cum icone. Clus. Hist. v.* 2. 311.; *icone nullâ.*

In insulâ Cretâ. ♄.

Caulis vix pedalis, fruticosus, erectus, ramosissimus, foliosus, villosus, ramulis brachiatis, decompositis, patulis, floriferis, pubescentibus, ferè aphyllis. *Folia* opposita, sessilia, lineari-oblonga, obtusa, integerrima, villosa, mollia; basi angustata, elongata; demùm emarcida, recurva, persistentia. *Flores* apicem versus ramulorum, oppositi, subsessiles, bracteati, albi; *bracteis* oppositis, lanceolatis, acutis, vix calycis longitudine. *Calyx* villosus, campanulatus, semiquinquefidus; ore pilosus; dentibus patentibus, spinosis. *Corolla* extùs pilosa; *labio superiore* rotundato, integro; *inferiore* basi elongato, laciniâ intermediâ reniformi, planâ. *Semina* subrotunda, badia.

a. Calyx. *b*. Corolla et stamina.
c. Eadem ad basin usque bipartita, cum staminibus ad latus utrinque flexis.
d. Calyx fructûs. *e*, *e*. Semina.

TABULA 560.

STACHYS ORIENTALIS.

Stachys verticillis subdecemfloris, foliis oblongis crenatis tomentosis; floralibus cordatis integerrimis acutis.

S. orientalis. *Linn. Sp. Pl.* 813. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 101. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 400.
S. orientalis, altissima et fœtidissima. *Tourn. Cor.* 12.

Stachys spinosa!

B b a

Stachys orientalis.

Harrubium vulgare.

Ad viam inter Smyrnam et Bursam; etiam in agro Messeniaco. ♃.

Habitu ad penultimam speciem accedit; differt verò colore *florum*, nec non *foliorum floralium* latitudine et formâ. *Caulis* hirtus, pedalis aut sesquipedalis, foliosus, simplex. *Folia inferiora* oblonga, obtusiuscula, petiolata, undique crenata, sericeo-villosa, rugosa; *floralia* abbreviata, dilatata, cordata, acuta, integerrima, minùs villosa, calyces superantia, patentiuscula. *Verticilli* densi, bracteolati, sæpiùs decemflori. *Bracteolæ* lineari-lanceolatæ, pilosæ, calycibus breviores. *Calyx* tubulosus, villosus, dentibus spinosis. *Corolla* ochroleuca; *labiis* extùs villosis; *superiore* rotundato; *inferiore* trilobo, laciniâ intermediâ concaviusculâ, subrepandâ. *Stamina* post anthesin rubicunda, patentissima.

a. Calyx cum pistillo.
b, B. Flos, calyce avulso, staminibus inferioribus defloratis, divaricatis.

MARRUBIUM.

Linn. Gen. Pl. 294. *Juss.* 114.

Calyx tubulosus, decem-sulcatus; limbo patente; demùm induratus. *Corollæ* labium superius bifidum, lineare, rectum.

TABULA 561.

MARRUBIUM VELUTINUM.

Marrubium foliis subrotundis retusis sericeis rugosis crenatis, dentibus calycinis quinis rectis, caule ramoso.
M. velutinum. *Sibth. Ms.*

In monte Parnasso. ♃.

Radix lignosa, crassiuscula, perennis. *Caules* plures, erecti, herbacei, subramosi, foliosi, obtusè quadranguli, densè pubescentes, aut tenuissimè lanati, pedales vel bipedales. *Folia* plerumque uncialia, petiolata, patentia, obovato-subrotunda, crassiuscula, rugosa, crenata, retusa, venosa, utrinque sericeo-mollissima, flavicante-incana. *Verticilli* plures, apicem versus caulis, axillares, densi, convexi, multibracteati, multiflori. *Bracteæ* subulatæ, mucronato-spinosæ, pubescentes. *Flores* sessiles, bracteas superantes, erecti, *Calyx* pubescens; *tubo* subcylindraceo, decem-sulcato; *limbo* quinquepartito, dentibus

subulatis, rectis, patentibus. *Corolla* calyce duplò longior; *tubo* infundibuliformi, albido, pubescente; *labio superiori* erecto, semibifido, bimaculato; *inferiore* fulvo, trilobo, deflexo, laciniâ intermediâ obcordatâ, latiori. *Stamina* intra faucem, brevia, fulva. *Stigma* bifidum, inæquale.

Herba dudùm exsiccata vix aromatica vel amara.

A. Calyx, duplò ferè auctus. B. Corolla.
C. Floris sectio longitudinalis. D. Pistillum.

TABULA 562.

MARRUBIUM PSEUDODICTAMNUS.

Marrubium foliis cordatis concaviusculis crenatis densè tomentosis, limbo calycino decemcrenato plano villoso.

M. Pseudodictamnus. *Linn. Sp. Pl.* 817. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 113. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 405.

Pseudodictamnus verticillatus inodorus. *Bauh. Pin.* 222. *Tourn. Inst.* 188.

Pseudodictamnum. *Dod. Pempt.* 281. *Matth. Valgr. v.* 2. 68. *Camer. Epit.* 474.

Gnaffalio di Dioscoride. *Pon. Bald.* 5. *f.* 6.

Ψευδοδικταμνος *Diosc. lib.* 3. *cap.* 38.

Γναφαλιον *Diosc. Ic. t.* 69.

Μαβρομάργο *Attic. hodiè.*

Ἀσπροπίπροπάνδι *Lacon.*

In Græciâ, tum in Cretâ, et Archipelagi insulis, frequens. ♄.

Radix lignosa. *Caulis* fruticosus, erectus, ramosissimus; *ramis* obtusè quadrangulis, lanatis, foliosis, apice verticillatis, multifloris. *Folia* petiolata, rotundato-cordata, patentia, crenata, venosa, concaviuscula, crassa, utrinque densè tomentosa, alba. *Verticilli* axillares, conferti, subdecemflori, bracteati; *bracteis* numerosis, oblongis, lanatis, tubo calycino duplò circitèr brevioribus. *Calyx* undique lanatus; *tubus* decemsulcatus; *limbus* hypocrateriformis, repandus, inæqualitèr decemcrenatus, venosus; demùm scariosus, reticulatus. *Corollæ tubus* gracilis, incurvus, albidus; *labium superius* flavescens, villosum, subfornicatum, apice porrectum, bifidum; *inferius* trilobum, purpureo alboque pictum, lobis oblongis; lateralibus emarginatis; intermedio semibifido. *Stamina* corollâ breviora, sub labio superiori recondita.

a, *a*. Calyx cum bracteis. *b*. Flos e calyce abreptus.
B. Idem magnitudine auctus, averso labio superiore cum staminibus et pistillo.

Marrubium Pseudodictamnus.

Phlomis fruticosa.

PHLOMIS.

Linn. Gen. Pl. 295. *Juss.* 114. *Gærtn. t.* 66.

Calyx angulatus, quinquedentatus. *Corollæ* labium superius incumbens, compressum, villosum.

TABULA 563.

PHLOMIS FRUTICOSA.

Phlomis foliis ovato-oblongis crenatis densè tomentosis, bracteis lanceolatis, caule fruticoso.
Ph. fruticosa. *Linn. Sp. Pl.* 818. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 117. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 407.
Ph. fruticosa, salviæ folio latiore et rotundiore. *Tourn. Inst.* 177.
Verbascum latis salviæ foliis. *Bauh. Pin.* 240.
V. quartum, sive sylvestre. *Matth. Valgr. v.* 2. 490. *Dalech. Hist.* 1300.
V. sylvestre Matthioli. *Clus. Hist. v.* 2. 28.
V. Matthioli. *Ger. Em.* 767.
Φλομος αγρια *Diosc. lib.* 4. *cap.* 104.
Σφάκα, γαδαροσφάκα, ἢ φλομὸ, *hodiè.*

In petrosis siccis maritimis Græciæ et Archipelagi vulgaris. ♄.

Caulis fruticosus, erectus, tripedalis vel altior, solidus, brachiatus, teres, glabratus, *ramis* erectis, tetragonis, lanatis, foliosis, apice floriferis. *Folia* opposita, petiolata, ovato-oblonga, obtusa, crenata, subrepanda, reticulato-venosa; subtùs præcipuè densè tomentosa, albida. *Petioli* lanati, crassiusculi. *Verticilli* solitarii vel bini, axillares, in ramorum apicibus, sex- ad decem-flori. *Bracteæ* numerosæ, lanceolatæ, acutæ, erectæ, densè lanatæ, calyce breviores. *Calyx* decemsulcatus, tomentosus, dentibus quinque, parvis, acutis, patulis, æqualibus. *Corolla* aurea, calyce duplò longior, extùs villosa; *labio superiore* arcuato, concavo, utrinque compresso, apice retuso; *inferiore* patulo, glabrato, trilobo; lobo intermedio obtuso, subcordato, maximo. *Stamina* intra labium superius. *Stigmata* inæqualia, simplicia. *Semina* cylindraceo-oblonga, apice barbata.
Odor *foliorum* peculiaris, ferè saponaceus.

a. Calyx cum pistillo, bracteis duabus suffultus.
b. Corolla cum staminibus.
c. Eadem, abscisso limbo.
d. Calyx fructûs, hinc fissus.
e, e. Semina.

TABULA 564.

PHLOMIS SAMIA.

Phlomis foliis cordatis crenatis subtùs tomentosis, bracteis tripartitis subulatis hirtis longitudine calycis.

Ph. samia. *Linn. Sp. Pl.* 819. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 120. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 408. *Andr. Repos. t.* 584. *Desfont. Atlant. v.* 2. 25. *Venten. Choix, t.* 4.

Ph. samia herbacea, lunariæ folio. *Tourn. Cor.* 10.

Ph. radiis involucri setaceis trifidis, foliis cordatis. *Sauv. Meth. Folior.* 152. *n.* 239.

In Eubœâ. ♃.

Radix oblonga, subrepens, perennis. *Herba* tristè virens, undique pubescens, mollis. *Caules* herbacei, erecti, tripedales, foliosi, obtusè quadranguli, solidi, supernè subramosi. *Folia* cordata, undique crenata, venosa; suprà saturatè viridia, piloso-scabriuscula; subtùs lanata, candicantia; *radicalia* maxima, longissimè petiolata; *caulina* minora, sensìm acutiora, subsessilia. *Verticilli* plures, axillares et terminales, magni, densi, bracteati, multiflori. *Bracteæ* longitudine calycis, erectæ, tripartitæ, interdùm bipartitæ, laciniis lineari-subulatis, mucronato-pungentibus, glanduloso-ciliatis, purpurascentibus. *Calyx* tubulosus, decemcostatus, piloso-glandulosus, dentibus marginalibus quinque, subulatis, mucronato-pungentibus. *Corolla* formâ præcedentis, colore verò diversa, tristè purpurea, *labio superiore* extùs villoso-cana. *Stigmata* inæqualia.

Tournefortii synonymon, a Clarissimo Desfontainesio abrogatum, denuò, exemplaribus certis inspectis, instauravit botanicus egregius D. Ventenatius. Hoc enim a *Phlomide lunarifoliâ* nostrâ, Prodr. v. 1. 414, proculdubiò alienâ, removendum.

a. Bractea. *b.* Calyx. *c.* Corolla.
d. Eadem, avulso limbo. *e.* Pistillum.

TABULA 565.

PHLOMIS HERBA-VENTI.

Phlomis foliis ovato-lanceolatis serratis scabriusculis subtùs tomentosis, bracteis ternis subulatis longitudine calycis.

Ph. Herba-venti. *Linn. Sp. Pl.* 819. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 122. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 408.

Ph. narbonensis, hormini folio, flore purpurascente. *Tourn Inst.* 178.

Marrubium nigrum longifolium. *Bauh. Pin.* 230. *Ger. Em.* 701.

Herba venti. *Lob. Ic.* 532. *Dalech. Hist.* 1120.

Sideritis monspeliensium. *Dalech. Hist.* 1120; *minùs benè.*

Phlomis samia.

Phlomis Herba venti.

Moluccella laevis.

β. Phlomis pungens. *Willden. Sp. Pl. v. 3.* 121.
Ph. orientalis, hormini folio, flore minore, calyce glabro. *Tourn. Cor.* 10.

Prope Athenas; nec non in Asiâ minore inter Smyrnam et Bursam. ♃.

Radix crassa, sublignosa, perennis. *Caules* erecti, herbacei, pedales aut sesquipedales, ramosi, brachiati, patentes, obtusè quadranguli, foliosi, multiflori, undique pulverulento-incani, plùs minùs pilosi; basin versus hirsuti. *Folia* petiolata, patenti-recurva, ovato-oblonga; suprà tristè viridia, setis minutis asperiuscula; subtùs tomentoso-incana, vel pulverulento-albida, venosa; *inferiora* undique serrata; *ramea*, aut *florifera*, minora, angustiora, ultra medium integerrima. *Verticilli* plurimi, axillares et terminales, sæpiùs quinqueflori, bracteati. *Bracteæ* bi- vel tripartitæ, laciniis subulatis, mucronato-pungentibus, incanis, sæpè glandulosis et hirsutis, calycis tubum superantibus. *Calyx* pulverulento-incanus, interdùm pilosus; *tubo* angulato, decemcostato; *limbo* quinquedentato, patente, subulato, subindè hirsuto. *Corolla* tristè purpurea; extùs tomentoso-incana, subpilosa; labio superiori emarginato.

Serraturis *foliorum* majorum, pubescentiâ omni, nec non magnitudine *florum*, et *dentium calycinorum* directione, variare nobis videtur. In duas species, sat lubricas, distinxit Cl. Willdenovius. Icon Sibthorpiana varietatem nostram β potiùs refert; sed exemplaria Græca, in herbario ejus conservata, *foliis* majoribus crebrè serratis gaudent, ut in α.

a. Bractea bipartita. *b*. Calyx.
c. Corolla. *d*. Eadem, limbo dirupto.
e. Stamina et pistillum, cum tubi fauce.

MOLUCCELLA.

Linn. Gen. Pl. 296. *Juss.* 115. *Gærtn. t.* 66.

Calyx campanulatus, ampliatus, corollâ latior, spinosus. *Semina* retusa.

TABULA 566.

MOLUCCELLA LÆVIS.

Moluccella calyce rotundato quinquedentato æquali, foliis petiolatis cordato-subrotundis serratis.

M. lævis. *Linn. Sp. Pl.* 821. *Willden. Sp. Pl. v. 3.* 129. *Ait. Hort. Kew. ed. 2. v. 3.* 411.
Molucca lævis. *Dod. Pempt.* 92. *Tourn. Inst.* 187.

Melissa moluccana odorata. *Bauh. Pin.* 229.
M. Molucca lævis. *Ger. Em.* 691.
M. constantinopolitana. *Matth. ed. Bauh.* 602. *f.* 2.
M. moluca, sive constantinopolitana. *Camer. Epit.* 575.
Melissophyllum constantinopolitanum. *Dalech. Hist.* 959.

In arvis inter Smyrnam et Bursam. ⊙.

Herba glaberrima, lætè virens, amaricans, parùm odora; *radice* gracili, annuâ. *Caulis* erectus, simplex, vel subramosus, obtusè quadrangulus, lævis, solidus, foliosus, ramis oppositis, erectis, simplicibus, multifloris. *Folia* opposita, petiolata, cordato-subrotunda, crenata, venosa, utrinque nuda, magnitudine varia, subindè incisa, aut lobata. *Spinæ* axillares, fasciculatæ, patentes, subulatæ, glabræ, pallidæ, mucronato-pungentes. *Verticilli* axillares, plerumque sexflori, numerosi, in spicas cylindraceas conferti, spinis plurimis suffulti. *Calyx* maximus, campanulato-infundibuliformis, membranaceus, reticulato-venosus, glaberrimus, margine repandus, spinulis quinque exiguis. *Corolla* vix calycis longitudine, gracilis, incarnato-albida, *tubo* subtùs obsoletè calcarato; *labio superiore* fornicato, integro, pubescente, rubicundo; *inferiore* trilobo, laciniâ intermediâ maximâ, bilobâ. *Stamina* corollâ breviora. *Stigma* bifidum, acutum, subæquale. *Semina* brevia, triquetra, retusa, acutangula, glaberrima.

a. Calyx, spinis suffultus.
b. Corolla.
c. Flos anticè fissus, cum staminibus et stylo in fauce.
d, *d*, *d*. Semina.

TABULA 567.

MOLUCCELLA SPINOSA.

Moluccella calyce bilabiato octodentato incurvo, foliis petiolatis cordatis lobatis incisis.
M. spinosa. *Linn. Sp. Pl.* 821. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 128. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 410.
Molucca spinosa. *Dod. Pempt.* 92. *Tourn. Inst.* 187. *Ger. Em.* 691. *Dalech. Hist.* 959.
Melissa moluccana fœtida. *Bauh. Pin.* 229. *Matth. ed. Bauh.* 603. *f.* 3.

In monte Parnasso. ⊙.

Præcedente altior, atro-virens, odore ingrato. *Caulis* erectus, simplex vel ramosus, foliosus, crassus, saturatè purpurascens, obtusè quadrangulus, cavus. *Folia* palmato-lobata, incisa, saturatè ac tristè viridia, duplò quàm in præcedenti majora, *spinis* axillaribus fuscescentibus. *Verticilli* axillares, numerosi, multiflori, basi, ut in priore, spinosi. *Calyx* infundibuliformis, incurvus, reticulato-venosus, extùs pubescens, ore bilabiatus; *labio superiore* indiviso, in spinam validam, erectam, desinenti; *inferiore* septemspinoso, spinis deflexis, inæqualibus, labio plerumque longioribus. *Corolla* alba; *tubo*

Moluccella spinosa.

Moluccella frutescens.

subtùs obsoletè calcarato ; *labio superiore* retuso, villoso ; *fauce* purpureo-striatâ, lævi. *Stamina* medium versus pilosa. *Antheræ* flavæ.

a. Calyx et pistillum, cum spinis tribus ad basin.
b. Corolla, cum staminibus in situ naturali.
c. Ejusdem tubus, abscisso limbo, stamina gerens.

TABULA 568.

MOLUCCELLA FRUTESCENS.

Moluccella calyce cylindraceo-infundibuliformi quinquefido æquali, foliis ovatis pubescentibus, caule fruticoso, spinis subquaternis.

M. frutescens. *Linn. Sp. Pl.* 821. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 130. *Allion. Pedem. v.* 1. 33. *t.* 2. *f.* 2.

Scordium spinosum, floris labio superiore seu galeâ lanuginosâ seu villosâ. *Raii Hist. v.* 3. 311.

In insulâ Cypro. ♄.

Caulis fruticosus, ramosissimus, implexus, teretiusculus, lævis ; *ramulis* obsoletè quadrangulis, foliosis, spinosis. *Spinæ* axillares, sæpiùs quaternæ, patenti-recurvæ, rigidæ, acutæ, persistentes. *Folia* opposita, breviùs petiolata, ovata, utrinque unidentata, undique pubescentia, venosa, haud uncialia. *Flores* axillares, solitarii, oppositi, pedunculati, cernui. *Calyx* cylindraceus, pubescens, decemsulcatus ; *limbo* patente, quinquefido, subæquali, laciniis spinulosis. *Corolla* calyce parùm longior, alba ; *palato* lineis purpureis striato ; *labio superiore* obtuso, extùs villoso. *Stamina* glabra. *Stigmata* acuta.

a. Calyx.
b. Corolla et stamina.
c. Tubi portio, cum staminibus fauce insertis.
d. Pistillum..

ORIGANUM.

Linn. Gen. Pl. 297. *Juss.* 115.

Calyx variè labiatus, ecostatus. *Amentum* spurium, ex *involucris* numerosis, imbricatis, dilatatis, complanatis, ad calycum basin solitariis.

TABULA 569.

ORIGANUM TOURNEFORTII.

Origanum calyce unilabiato, spicis erectis, foliis orbiculato-cordatis integerrimis punctatis.

O. Tournefortii. *Sibth. apud Ait. Hort. Kew. ed.* 1. *v.* 2. 311. *ed.* 2. *v.* 3. 412. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 133. *Andr. Repos. t.* 537.

O. dictamni cretici facie, folio crasso, nunc villoso nunc glabro. *Tourn. Cor.* 13. *It. v.* 1. 91; *cum icone.*

In Amorgi insulæ rupibus, prope divæ virginis cœnobium. ♄.

Radix lignosa, crassa, multiceps, rupium præruptarum fissuris infixa. *Caules* suffruticosi, numerosi, cæspitosi, spithamæi, adscendentes, subramosi, foliosi, quadranguli, glabri, vel subincani. *Folia* haud uncialia, opposita, decussata, subsessilia, orbiculata, crassiuscula, costata, obtusa, integerrima, glauco-viridia; utrinque punctata; basi subcordata; undique vel omninò glabra, vel pubescentia, vel margine tantùm villosa. *Spicæ* terminales, erectæ, solitariæ, binæ, vel ternæ, oblongæ, densæ, pyramidato-quadrangulæ. *Involucra* quadrifaria, arctè imbricata, latè elliptica, integerrima, costata, reticulata, glabra, viridi purpureoque variata, calyces superantia, persistentia. *Calyx* monophyllus, lateralis, vel hinc fissus, obovatus, coloratus, glaber, integerrimus. *Corolla* calyce triplò longior, erecta, gracilis, rosea; *tubo* pallescente, anticè medium versus gibbo, vel subcalcarato; *limbo* bilabiato; *labio superiori* erecto, elliptico-oblongo, emarginato; *inferiore* tripartito, æquali, patulo. *Stamina* labium superius paulùm superantia, erecta, purpurea, glabra. *Stigma* obtusum, emarginatum. *Semina* in fundo calycis emarcidi, obovata, parva, glaberrima, nitida, badia.

Folia, monente Tournefortio, vel aromatica et odora, vel omninò insipida; crassitudine et pubescentiâ insignitèr etiam variant.

a. Involucrum.
b. Calyx et pistillum.
c, C. Flos, calyce orbatus.
d. Calyx fructûs.
e, E. Semen.

Origanum Tournefortii.

Origanum sibyllam!

Origanum smyrnæum.

TABULA 570.

ORIGANUM SIPYLEUM.

Origanum calyce cylindraceo inæqualitèr dentato, spicis paniculatis nutantibus, foliis superioribus ovatis glabris integerrimis.

O. sipyleum. *Linn. Sp. Pl.* 823. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 133. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 413.
O. montis Sipyli. *Tourn. Inst.* 199. *Herm. Lugd.-Bat.* 462. *t.* 463.
O. spicatum montis Sipyli, foliis glabris. *Whel. It.* 228. *f.* 4.
Dictamnus sipyleus, majoranæ foliis. *Moris. v.* 3. 357. *sect.* 11. *t.* 4. *f.* 2.
Μαρον *Diosc. lib.* 3. *cap.* 49.

In monte Sipylo, Phrygiæ; etiam ad viam inter Smyrnam et Bursam. In monte Delphi, Eubœæ, at vix alibi, inter Græciæ terminos, occurrit. *Sibth.* ♃.

Radix repens, sublignosa. *Caules* herbacei, erecti, bipedales, ramosi, foliosi, obtusè tetragoni, solidi, glabri, fusco-purpurascentes; supernè paniculati, multiflori. *Folia caulina* subsessilia, ovata, acuta, glaberrima, glauca, ferè uncialia, sæpiùs integerrima; *infima*, sarmentorum radicalium præcipuè, minora, cordato-rotundata, crenata, undique, sicut ipsa sarmenta, villosa. *Panicula* decomposita, patens, foliolosa, gracilis, glaberrima. *Spicæ* terminales, solitariæ, nutantes, ovatæ, purpureæ, glaberrimæ, subsedecimfloræ, demùm scariosæ. *Involucra* elliptica, concaviuscula, reticulato-venosa; basi virescentia. *Calyx* tubulosus, venosus, glaber, resinoso-punctatus, margine inæqualitèr quinquefido, obtuso. *Corolla* ferè precedentis, at minùs evidentèr calcarata. *Stigma* emarginatum.

Spicæ jamdudùm exsiccatæ, manibus tritæ, fortitèr et gratissimè olent; non item *folia*.

a. Foliolum florale.
c. Flos.
E. Flos, calyce avulso, magnitudine triplò circitèr auctus.
b, B. Involucrum.
D. Calyx cum pistillo.

TABULA 571.

ORIGANUM SMYRNÆUM.

Origanum calyce cylindraceo acutè dentato, spicis linearibus erectis congestis scabris, foliis ovatis punctatis.

O. smyrnæum. *Linn. Sp. Pl.* 823. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 134. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 412.
O. glandulosum. *Desfont. Atlant. v.* 2. 27; *ex descriptione optimâ.*
O. heracleoticum, cunila gallinacea Plinii, floribus candidis. *Tourn. Inst.* 199; *ex herbario Vaillantiano.*

O. Onitis, folio subrotundo. *Matth. ed. Bauh.* 519. *f.* 3; *opt.*
O. monspeliense pulchrum. *Camer. Epit.* 468. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 238.
Ρίγανι *hodiè.*
Sater *Turcorum.*

Circa Smyrnam; nec non in ericetis circa Byzantium. ♃.

Radix fibrosa. *Caules* erecti, sesquipedales, aut bipedales, stricti, herbacei, ramulosi, foliosi, quadranguli, pilosi; apice corymbosi, multiflori. *Folia* petiolata, ovata, acutiuscula, repanda, subdentata, utrinque multipunctata, hirsuto-scabra, tristè viridia, omnia uniformia. *Spicæ* terminales et axillares, confertæ, fastigiatæ, erectæ, lineares, multifloræ. *Involucra* præcedentibus longè minora, obovato-cuneiformia, acuta, concava, nervosa, paululùm apice recurva, plùs minùs piloso-scabra, non colorata. *Calyx* tubulosus, punctatus, scaber; margine profundè, atque parùm inæqualitèr, quinquefidus, acutus. *Corolla* pubescens, obsoletè calcarata, albida, *labio superiore*, ut et *fauce*, purpureo-incarnata. *Stigma* parvum, emarginatum. *Semina* exigua, obovata, nitida.
Odor *Saturejæ montanæ.*

a. Spica.
C. Calyx cum pistillo.
e, E. Semen.
B. Involucrum auctum.
D. Flos absque calyce.

TABULA 572.

ORIGANUM ONITIS.

Origanum calyce unilabiato, spicis oblongis erectis congestis hirsutis, foliis ovatis tomentosis subserratis.

O. Onitis. *Linn. Sp. Pl.* 824. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 136. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 413. *Bauh. Pin.* 223. *Matth. Valgr. v.* 2. 61. *Matth. ed. Bauh.* 519. *f.* 2; *malè. Dalech. Hist.* 887. *Camer. Epit.* 467. *Besl. Hort. Eyst. autumn. ord.* 2. *t.* 5. *f.* 2.

O. lignosum syracusanum perenne, umbellâ amplissimâ, brevi lato et nervoso folio nigricante. *Bocc. Mus.* 43. *t.* 38; *benè.*

Majorana cretica, origani folio, villosa, satureiæ odore, corymbis majoribus albis. *Tourn. Cor.* 13; *excluso synonymo Wheleri. Herb. Tourn.*

Οριγανος Ονητις *Diosc. lib.* 3. *cap.* 33.
Ρίγανι *hodiè.*

In Græciâ australi, insulisque circumjacentibus. ♃.

Caules sublignosi, erecti, ramosissimi, foliosi, quadranguli, hirsuti, pallidi; infernè teretiusculi. *Folia* copiosa, præcedentibus minora, ac pallidiora, subpetiolata, ovata, acuta, obsoletè serrata, costata, utrinque tomentoso-mollia, punctata. *Spicæ* terminales,

Origanum Onites.

Origanum Maru.

erectæ, densè corymbosæ, numerosæ, ovato-oblongæ, obtusæ, hirsutæ, multifloræ. *Involucra* magnitudine præcedentis, vel paulò latiora, arctè imbricata, ovata, concava, obtusa, extùs pilosa. *Calyx* monophyllus, lateralis, ut in *O. Tournefortii*, obovatus, viridis ; extùs pilosus ; post florescentiam rotundatus, emarcidus. *Corolla* calyce duplò longior, alba, glabra ; *tubo* vix manifestè calcarato. *Stamina* intra tubum, vel paulò exserta. *Stigma* bipartitum, acutum. *Semina* obovata, nitida.

Odor præcedentis, at levior. Synonyma, a scriptoribus ferè omnibus perversa, haud facilè eruenda sunt. Species reverà distinctissima.

A. Spica modicè aucta.
B. Calyx seorsìm, cum pistillo.
C. Idem, e parte externâ.
d. Flos, magnitudine naturali.
E. Corolla multùm aucta.
f, F. Calyx fructûs.
g, G. Semina.

TABULA 573.

ORIGANUM MARU.

Origanum calyce cylindraceo retuso, spicis ovato-subrotundis erectis hirsutis, foliis ovatis tomentosis integerrimis.

O. Maru. *Linn. Sp. Pl.* 825 ; *excluso Tournefortii synonymo. Willden. Sp. Pl. v.* 3. 137. *Sims apud Curt. Mag. t.* 2605.

Majorana cretica rotundifolia, lavandulæ odore, capitulis minoribus incanis, flore purpurascente. *Tourn. Cor.* 13. *Herb. Tourn.*

Marù creticum. *Alpin. Exot.* 289. *t.* 288.

In Cretæ montibus Sphacioticis. ♃.

Caules sublignosi, erecti, ramosissimi, graciles, teretiusculi, glabri, patentes ; *ramulis* quadrangulis, pubescentibus, foliosis, apice floriferis. *Folia* parva, breviùs petiolata, ovata, integerrima, utrinque densè tomentosa, incana. *Spicæ* terminales, erectæ, sæpiùs ternæ, parvæ, ovato-subrotundæ, hirsutæ, paucifloræ. *Involucra* latè elliptica, concava, obtusa, extùs glaucescentia, pilosa. *Calyx* tubulosus, retusus, obsoletè et inæqualitèr dentatus, sericeo-incanus. *Corolla* purpurascens ; *tubo* anticè gibbo.

Odor totius herbæ suavis et aromaticus, ferè *O. ægyptiaci.*

A. Spica aucta.
b. Flos magnitudine naturali.
C. Involucrum auctum.
D. Calyx cum stylo.
E. Corolla cum staminibus.

THYMUS.

Linn. Gen. Pl. 297. *Juss.* 115.

Calyx bilabiatus; *faux* villis densis conniventibus clausa.

TABULA 574.

THYMUS ZYGIS.

Thymus verticillis spicatis, dentibus calycinis omnibus pectinatis, foliis lineari-lanceolatis obtusis basi ciliatis.

Th. Zygis. *Linn. Sp. Pl.* 826. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 140. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 414.

Thymum angusto longiorique folio. *Barrel. Ic. t.* 777.

Serpillum sylvestre, Zygis Dioscoridis. *Clus. Hist. v.* 1. 358. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 271.

S. creticum. *Ger. Em.* 571; *icone Clusianâ.*

Thymbra hispanica, coridis folio. *Tourn. Inst.* 197.

Ερπυλλος ζυγις *Diosc. lib.* 3. *cap.* 46? *Sibth.*

Σμάρι, quasi Apum delectamentum, *hodiè.*

In montibus circa Athenas et Byzantium. ♄.

Fruticulus humilis; *radice* lignosâ; *caulibus* undique patentibus, decumbentibus, ramosis; *ramulis* adscendentibus, tetragonis, foliosis, subpubescentibus, apice floriferis. *Folia* opposita, lineari-lanceolata, obtusa, integerrima, nervosa, punctata, lætè viridia; basi in *petiolum* attenuata, ciliata; cæterùm glabra. *Verticilli superiores* in *spicam* terminalem conferti, bracteati; *bracteis* ovatis, acutis, nervosis, punctatis, ciliatis; *inferiores* axillares, ebracteati. *Flores* pedicellati, erecti, nivei. *Calycis tubus* nervosus, pubescens, anticè gibbus; *faux* villis densis, niveis, clausa; *dentes* omnes lanceolati, elongati, adscendentes, subæquales, undique pectinato-ciliati. *Corolla* calyce duplò longior; *tubo* infundibuliformi; *labio superiore* concaviusculo, emarginato; *inferiori* obtusè trilobo; laciniis æqualibus, intermediâ purpureo-punctatâ. *Stamina* filiformia, patentia, corollâ longiora; *antheris* purpurascentibus. *Stigma* bifidum, acutum. *Semina* ferè globosa, fusca, nitida, *hilo* albo.

Folia exsiccata longè minùs quàm in speciebus vulgaribus aromatica. *Flores* verò, levi terebinthino gaudent odore, quocum mel atticum haud ingratè afficiunt.

a. Bractea.
b. Flos.
C. Calyx auctus.
D. Flos sine calyce.
e, E. Semina.
F. Folium triplò circitèr auctum.

Thymus Zygis.

Thymus exiguus.

Thymus granulens.

TABULA 575.

THYMUS EXIGUUS.

Thymus verticillis paucifloris, foliis rhombeis mucronatis obliquis subintegerrimis, caulibus basi divisis, corollâ filiformi.

In insulæ Cypri montosis. ⊙.

Facies *Zizyphoræ hispanicæ*. *Radix* teres, annua; infernè flexuosa, fibrosa, latè patens ac descendens. *Caulis* herbaceus, basi ramosus, plerumque trifidus, *ramis* simplicibus, adscendentibus, trientalibus, foliosis, tetragonis, pubescenti-incanis. *Folia* vix odorata, longiùs petiolata, rhombea, acuminata, nervosa, pilosiuscula, integerrima; inferiora hinc indè dentata. *Flores* axillares, oppositi, solitarii vel bini, pedunculati, *pedunculis* plùs minùs dilatatis, complanatis, incanis. *Calyx* cylindraceus, flexuosus, sulcatus, hirsutus; subtùs gibbus; *dentibus* subulatis; *fauce* pilis clausâ. *Corolla* calyce longior; *tubo* gracillimo, albido; *limbo* parvo, rotundato, inæqualitèr quinquelobo, pallidè purpureo. *Stamina* intra faucem; *antheris* subrotundis, flavis.

a. Flos pedunculo insidens.
B. Calyx auctus, cum pedunculo.
C. Corolla cum antheris e fauce prominulis.
D. Eadem fissa, ut stamina in conspectum veniant.

TABULA 576.

THYMUS GRAVEOLENS.

Thymus verticillis subsexfloris, foliis ovato-rhombeis obtusis revolutis subserratis, caulibus ramosissimis suffruticosis.

Th. graveolens. *Sibth. Ms.*

Τραγοριγανος *Diosc. lib. 3. cap. 35?* *Sibth.*

In monte Parnasso. ♄.

Radix lignosa, crassa, nigra, multiceps. *Caules* fruticulosi, numerosi, cæspitosi, adscendentes, ramosi, foliosi, tetragoni, tenuissimè pubescentes, haud spithamæi. *Folia* odore forti *Pulegii*, petiolata, ovato-rhombea, obtusa, revoluta, crassiuscula, hinc et hinc subserrata, sæpè omninò integerrima, venosa; suprà saturatè viridia, glabra; subtùs pallidiora, resinoso-punctata, venis prominentibus, pubescentibus. *Flores* verticillati axillares, pedunculati, subseni. *Bracteæ* binæ, ovatæ, parvæ, ad basin pedunculi. *Calyx* ovatus, costatus, pubescens, subtùs gibbus; *fauce* villis albis clausâ; *labio superiore* brevi, lato, tridentato, dentibus parvis, acutis, erectis; *inferiore* bipartito, porrecto,

laciniis subulatis, ciliatis. *Corolla* saturatè rosea, extùs, fauceque, pubescens, *labio superiore* parvo, rotundato, emarginato, erecto; *inferiori* obtusè trilobo, laciniâ intermediâ duplò latiore. *Stamina* sub labio superiore corollæ, eoque breviora. *Semina* subrotunda, badia.

A. Calyx auctus, cum pedunculo et bracteis.
B. Corolla, cum staminibus atque pistillo.
c, C. Calyx fructûs.
d, *d*, D. Semina.

TABULA 577.

THYMUS INCANUS.

Thymus verticillis pedunculatis subsexfloris, foliis subrotundis integerrimis tomentoso-incanis, villis calycinis inclusis.

Calamintha orientalis annua, ocymi folio, flore minimo. *Tourn. Cor.* 12; ex charactere.

In Archipelagi insulis frequens, et circa Athenas. ♃?

Radix multiceps, lignosa, crassa, e facie perennis, nec annua, videtur. *Herba* undique tomentoso-incana, mollis, odore forti *Nepetæ catariæ*. *Caules* numerosi, decumbentes, ramosi, obtusè quadranguli, subhirsuti, foliosi, *ramulis* oppositis, patentibus. *Folia* breviùs petiolata, parva, cordato-rotundata, obtusa, integerrima, crassiuscula, obsoletè venosa, utrinque tomentoso-mollia, albida. *Verticilli* axillares, plerumque sexflori; *floribus* pedunculatis, parvis; *pedunculis* trifidis, villosis, medio bracteolatis. *Calyx* ovatus, costatus, villosus, gibbus; *labio superiore* brevi, lato, retuso, tridentato; *inferiore* bipartito, subulato; *villis* e fauce non prominentibus, at labio utroque longè brevioribus. *Corolla* extùs pubescens; *tubo* incarnato; *labio superiori* emarginato, erectiusculo, roseo; *inferiore* rotundato, trilobo, albo, punctis rubris ad faucem. *Stamina* corollâ breviora, alba. *Stigma* bilobum, acutum, inæquale. *Semina* exigua, obovata, nitida.

a. Flos.
B. Calyx magnitudine auctus, cum pistillo.
C. Flos calyce orbatus.
d, *d*, D. Semina.

TABULA 578.

THYMUS VILLOSUS.

Thymus capitulis imbricatis, bracteis lanceolatis pectinatis, foliis ciliatis, caulibus fruticulosis cæspitosis radicantibus.

Th. villosus. *Linn. Sp. Pl.* 827. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 145. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 416.

Thymus incanus.

Thymus villosus.

Melissa altissima!

Th. lusitanicus, folio capillaceo villoso, capite magno purpurascente oblongo; sive rotundo. *Tourn. Inst.* 196.

In Archipelagi insulis. ♄.

Radix lignosa, ramosa, fibrillosa, altè descendens. *Caules* numerosi, cæspitosi, decumbentes, radicantes, teretiusculi, pubescentes, ramosi, foliosi, vix palmares. *Folia* conferta, sessilia, lineari-lanceolata, integerrima, punctata, uninervia, pectinato-ciliata; sæpiùs acuta, glabra; subindè obtusiuscula, pubescentia, ferè tomentosa. *Capitula* terminalia, solitaria, subrotunda, quandoque oblonga, multibracteata, multiflora. *Bracteæ* lanceolatæ, acutæ, coloratæ, pectinato-ciliatæ, costatæ; *interiores* minores. *Calyx* ovatus, costatus, pubescens, glanduloso-punctatus; *labiis* coloratis, pectinato-ciliatis; *superiore* lato, ovato, erecto, breviùs tridentato; *inferiore* bipartito, laciniis subulatis, adscendentibus; *villis* albis, e fauce vix prominentibus. *Corolla* saturatè rosea, formâ *Thymi graveolentis*, t. 576, *tubo* verò graciliore. *Stamina duo lateralia* labio superiori longiora; *intermedia* breviora. *Stigma* obtusum, emarginatum.

a. Bracteæ. *b*, B. Calyx et pistillum. *c*, C. Corolla et stamina.

MELISSA.

Linn. Gen. Pl. 298. *Juss.* 115.

Calyx bilabiatus, scariosus; suprà planiusculus, labio superiori retuso; fauce perviâ. *Corollæ* labium superius concaviusculum, bifidum; inferius inæqualitèr trilobum.

TABULA 579.

MELISSA ALTISSIMA.

Melissa verticillis dimidiatis pedunculatis, bracteis petiolatis, foliis cordatis acutè crenatis.
M. altissima. *Sibth. Ms.*
Καλαμινθη τριτη *Diosc. lib. 3. cap. 43? Sibth.* at vix mihi videtur.
Μελισσόχορτον *hodiè in monte Parnasso.*

Ad sepes umbrosas Græciæ vulgaris; nec non in insulâ Cretâ. ♃.

Radix fibrosa, cæspitosa, perennis. *Herba* facie cum *Melissâ officinali* ferè convenit, sed major et elatior, odore fortiori. *Caules* erecti, obtusè quadranguli, pilosi, foliosi, ra-

mosi, tri- vel quadripedales. *Folia* petiolata, cordata, acutè crenata, vel serrata, lætè viridia, venosa, pilosa. *Verticilli* numerosi, multiflori, pedunculati, bracteati. *Bracteæ* parvæ, ovatæ, acutæ, petiolatæ, quandoque subincisæ. *Flores* pedicellati, incarnato-albidi, erecti. *Calyx* costatus, pilosus; subtùs gibbus; *labio superiore* dilatato, retuso, tridentato; *inferiore* bipartito, laciniis lanceolatis, apice subulatis, ciliatis; *fauce* perviâ, pilosiusculâ, nec villis conniventibus clausâ. *Corollæ labium superius* apice bifidum; *inferius* subinæqualitèr trilobum, supernè pilosum. *Stigma* bifidum, acutum. *Semina* obovato-oblonga, fusca, hilo niveo.

a. Bracteæ aliquot, cum singulo flore.
B. Flos auctus, calyce avulso.
C. Calyx cum pistillo.
d, *d*, D. Semina.

SCUTELLARIA.

Linn. Gen. Pl. 301. *Juss.* 117.

Calyx bilabiatus, edentulus; post florescentiam clausus, operculo dorsali.

TABULA 580.

SCUTELLARIA ORIENTALIS.

Scutellaria foliis pinnatifido-incisis subtùs tomentosis, spicis oblongis.

S. orientalis. *Linn. Sp. Pl.* 834. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 171. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 426.

Cassida orientalis, chamædryos folio, flore luteo. *Tourn. Cor.* 11. *It. v.* 2. 129, *cum icone. Mart. Cent.* 18. *t.* 18.

β. C. orientalis incana, foliis laciniatis, flore luteo. *Tourn. Cor.* 11. *Commel. Rar.* 30. *t.* 30.

γ. C. orientalis incana, foliis laciniatis, flore luteo, maculâ croceâ notato. *Tourn. Cor.* 11.

In Olympo Bithyno monte. ♃.

Radix lignosa, longissima, multiceps. *Caules* herbacei, cæspitosi, erecti, vel adscendentes, spithamæi, foliosi, obtusè quadranguli, pubescentes, basi plerumque ramosi, et interdùm radicantes. *Folia* petiolata, subcordato-oblonga, obtusè incisa, subindè pinnatifida, vel pectinata, revoluta, vix semuncialia; suprà saturatè viridia, breviùs pubescentia; subtùs tomentosa, incana, vel pulchrè nivea. *Spicæ* terminales, solitariæ, oblongæ, simplices, densæ. *Bracteæ* quadrifariàm imbricatæ, ovatæ, acutæ, concavæ, membranaceæ, pubescentes, venosæ, pallidæ, venis sæpiùs sanguineis. *Flores* pedicellati, erecti, magni, formosi, aurei, *palato* plùs minùs lineis aut maculis croceis insignito. *Calyx* hirtus; *labiis* demùm compresso-clausis; *operculo* rotundato, fimbriato.

Scutellaria orientalis.

Scutellaria altida.

Corolla extùs pubescens; *palato* prominente, bilobo. *Stamina* inclusa, concolora. *Stigma* bifidum, acutum.

a. Bractea.
b. Calyx pedicello insistens.
c. Corolla longitudinalitèr fissa, cum staminibus in fauce.
d. Calyx cum pistillo.

TABULA 581.

SCUTELLARIA ALBIDA.

Scutellaria foliis cordatis latè serratis, floribus racemosis confertis, corollæ labio inferiore retuso integro.

S. albida. *Linn. Mant.* 248. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 171. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3 427.

S. teucrii facie, flore albo. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 291; *sine icone.*

Cassida flore exalbido. *Tourn. Inst.* 182.

C. flore ex albo pallente. *Column. Ecphr.* 190; *descr.*

In Olympo Bithyno et circa Byzantium. ♃.

Radix repens, subcarnosa, cortice suberoso. *Caules* herbacei, erecti, bipedales aut ultrà, quadranguli, foliosi, glabriusculi, solidi; supernè ramosi, racemosi. *Folia* petiolata, patentia, cordata, latè ac minùs copiosè serrata, tristè viridia, opaca, subpubescentia, vel omninò ferè glabra, venosa, ultrà unciam longa. *Racemi* terminales, solitarii, erecti, simplices, glanduloso-pilosi, multibracteati, multiflori. *Bracteæ* oppositæ, petiolatæ, patentes, ovatæ, integerrimæ, sæpiùs pubescentes, foliis longè minores. *Flores* e bractearum axillis, solitarii, secundi, pedicellati, ochroleuci, præcedente minores. *Calyx* undique hirtus; *operculo* rotundato. *Corolla* ochroleuca, unicolor; extùs pubescens; *tubo* basi geniculato; *labio inferiore* porrecto, obtusissimo, indiviso, integerrimo. *Stamina* sub labio superiore, haud exserta. *Semina* in fundo calycis arctè clausi, subrotunda, fusca, granulato-scabra.

Cum sequente a Linnæo aliisque olim confusa, colore *florum*, notisque indicatis, angustis et concisis quidem, at certis, omninò discrepat.

A. Calyx duplò auctus.
B. Corolla.
C. Ejusdem portio longitudinalis, cum staminibus et stylo.
d. Calyx fructûs, magnitudine naturali, clausus.
e. Ejusdem labium superius.
f. Labium inferius seorsìm, cum seminibus.
g, G. Semen.

TABULA 582.

SCUTELLARIA PEREGRINA.

Scutellaria foliis cordatis serratis, floribus racemosis laxiusculis, corollæ labio inferiori emarginato crenato repando.

S. peregrina. *Linn. Sp. Pl.* 836. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 175. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 429. "*Waldst. et Kitaib. Hung. v.* 2. 132. *t.* 125."

S. teucrii facie, flore rubro. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 291. *f.* 292.

Lamium peregrinum, sive Scutellaria. *Bauh. Pin.* 231. *Prodr.* 110.

L. astragaloides ab Hispaniâ. *Cornut. Canad.* 128. *t.* 129.

Cassida. *Tourn. Inst.* 181 ; *excluso Columnæ synonymo.*

In insulâ Cypro, et prope Byzantium. ♃.

Radix sublignosa ; *stolonibus* repentibus. *Caules* erectiusculi, sesquipedales, quadranguli, foliosi, solidi, glabri, vel subpubescentes, sæpè rubicundi ; supernè ramosi, racemosi. *Folia* quàm in priore magìs elongata et angustata, glabriuscula, serraturis duplò minoribus ac numerosioribus. *Racemi* laxiores, pilosi. *Bracteæ* ovato-lanceolatæ, longitudine florum, foliis duplò circitèr minores, integerrimæ ; inferiores subserratæ. *Flores* secundi, præcedente majores et hirsutiores, sanguinei, *palato* albido. *Corollæ labium inferius* repandum, crenatum, anticè bilobum.

Cassidam Columnæ, *Ecphr. t.* 189, nomine *Scutellariæ Columnæ,* optimè ab hâc specie distinxit Clarissimus Allionius, *Fl. Pedem. v.* 1. 40. *t.* 84. *f.* 2. Differt *herbæ* magnitudine duplò vel triplò majori ; *bracteis* contrà exiguis, vix *calycem* superantibus. Est enim *Scutellaria altissima* Linnæi, quod exemplaria ab Allionio missa me docuerunt.

a. Calyx floris, cum pedicello.
b. Flos absque calyce.
c. Idem arte divisus et expansus.
D. Stamen auctum seorsìm.

TABULA 583.

SCUTELLARIA HIRTA.

Scutellaria foliis cordatis serratis cauleque hirtis, spicis arctis secundis, bracteis petiolatis flore duplò brevioribus.

Cassida cretica minor, catariæ folio, flore subcæruleo. *Tourn. Cor.* 11.

Scordote secondo di Plinio. *Pon. Bald.* 91. *ic.* 93.

In Cretæ montibus umbrosis. ♃.

Præcedentibus hirsutior, triplòque humilior. *Caules* subramosi, vix spithamæi, undique foliosi, quadranguli, hirti, pilis omnibus horizontalitèr patentibus ; basi decumbentes.

Scutellaria peregrina

Scutellaria hirta

Prasium majus.

Folia longiùs petiolata, utrinque piloso-mollia, subincana, latè serrata, haud uncialia. *Petioli* hirsuti. *Flores* spicato-racemosi, secundi, pallidi. *Bracteæ* ovatæ, integerrimæ, acutæ, pilosæ, calyce duplò longiores, floribus duplò vel triplò breviores. *Calyx* undique hirsutus. *Corolla* pubescens; *tubo* ochroleuco; *labium superius* incarnatum, subcæruleum; *inferius* colore tubi, indivisum, *palato* bilobo. *Stamina* inclusa. *Semina* granulata.

a. Flos.
C. Corolla.
e. Idem arte fissus, semina in fundo gerens.
B. Calyx auctus.
d. Calyx fructûs clausus.
f, F. Semen seorsìm.

PRASIUM.

Linn. Gen. Pl. 302. *Juss.* 117. *Gærtn. t.* 66.

Baccæ quatuor, monospermæ, in fundo *calycis* bilabiati.

TABULA 584.

PRASIUM MAJUS.

Prasium foliis ovato-oblongis serratis.
P. majus. *Linn. Sp. Pl.* 838. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 179. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 3. 431.
Galeopsis hispanica frutescens, teucrii folio. *Tourn. Inst.* 186.
Teucrium fruticans, amplo et albo flore, italicum. *Barrel. Ic. t.* 895.
Lamio arboreo perenne di Candia. *Zanon. Ist.* 112. *t.* 46.
Φάσσοχορτον *Zacynth.*

In Peloponneso, tum in littore Cariensi, et insulâ Zacyntho. ♄.

Caulis fruticosus, solidus, laxus, vel subscandens, ramosus, foliosus, quadrangulus, lævis atque glaberrimus; *ramis* oppositis. *Folia* opposita, petiolata, ovato-oblonga, acuta, venosa, glabriuscula, saturatè viridia, lucida, undique serrata. *Petioli* foliis breviores, canaliculati, obsoletè ciliati. *Flores* axillares, solitarii, oppositi, pedunculati, ringentes, albi, *labio inferiore* concavo, intùs punctis purpureis notato. *Stamina* etiam purpureo maculata. *Stigma* bifidum, acutum. *Baccæ* atræ, nitidæ, succo plenæ, in fundo *calycis* parùm dilatati, laciniis aristatis, subæqualibus.

a. Calyx cum pistillo.
c. Idem lateralitèr.
e. Calyx fructûs.
g. Semen.
b. Flos anticè visus, abrepto calyce.
D. Stamen auctum.
f. Bacca.

DIDYNAMIA ANGIOSPERMIA.

BARTSIA.

Linn. Gen. Pl. 303. *Juss.* 100. *Fl. Brit.* 647. *Engl. Fl. v.* 3. 616.

Calyx quadrifidus. *Capsula* bilocularis. *Semina* angulosa.

TABULA 585.

BARTSIA TRIXAGO.

Bartsia foliis oppositis lineari-oblongis obtusè serratis, floribus quadrifariàm spicatis; labio superiore abbreviato.

B. Trixago. *Linn. Sp. Pl. ed.* 1. 602.

Rhinanthus Trixago. *Linn. Sp. Pl. ed.* 2. 840. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 189.

Trixago apula unicaulis τετρασαχης. *Column. Ecphr.* 199. *t.* 197.

Pedicularis maritima, folio oblongo serrato. *Tourn. Inst.* 172.

Antirrhinum folio dissecto. *Bauh. Pin.* 211. *Tourn.*

A. album, serrato folio. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 437; *cum icone.*

Ἀγριόλυκος *hodiè.*

Σταρόλυκος *Zacynth.*

In maritimis arenosis humidis Græciæ, et insularum vicinarum. ⊙.

Radix annua; apice simplex, nec surculosa; infernè attenuata. *Herba* minutìm pubescens, viscida, exsiccatione nigricans. *Caulis* erectus, teres, foliosus, solidus, omninò ferè simplex, spithamæus, pedalis, vel ultrà, undique pubescens, pilis exiguis, recurvatis. *Folia* omnia opposita; infima subpetiolata; reliqua sessilia, erecto-patentia, lineari-oblonga, obtusa, obtusè serrata, vel potiùs dentata, saturatè virentia, venosa, pubescentia; margine scabra. *Spica* terminalis, solitaria, erecta, densa, foliolosa, multiflora. *Flores* sessiles, quadrifarii, aurei, speciosi. *Calyx* ovatus, angulatus, pallidè virens, pilosus, viscidus, margine quadrifido, laciniis acutis, subæqualibus. *Corollæ labium superius* brevius et angustius, fornicatum, compressiusculum, pubescens; *inferius* magnum, dilatatum, anticè trilobum, lobo intermedio minore; palato elevato, bilobo. *Stamina* sub labio superiore, *antheris* pubescentibus, deflexis, bilocularibus, muticis, anticè dehiscentibus. *Stigma* obtusum, bifidum. *Capsula* ovata, compressiuscula, obtusè

Barbsia Trixago.

Bartsia latifolia.

acuminata, subemarginata, pilosa, bilocularis, bivalvis, dissepimentis bilamellosis, e medio valvularum. *Semina* numerosissima, exigua, fusca, ovato-incurvata, sulcato-angulata, minimè *Rhinanthi*.

a. Calyx et pistillum.
b. Corolla cum staminibus.
c. Eadem, labio superiori arte reflexo.
D. Staminum par auctum.
e. Capsula integra.
f. Ejusdem sectio transversa.
g, G. Semen.

TABULA 586.

BARTSIA LATIFOLIA.

Bartsia foliis oppositis ovatis dentato-palmatis, floribus quadrifariàm spicatis; labio superiore abbreviato.

Euphrasia latifolia. *Linn. Sp. Pl.* 841. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 192. *Dicks. Dr. Pl.* 10.
E. pratensis italica latifolia. *Bauh. Pin.* 234. *Moris. v.* 3. 431. *sect.* 11. *t.* 24. *f.* 8.
E. purpurea minor. *Bauh. Prodr.* 111. *Magn. Fl. Monsp.* 95. *t.* 94.
Eufragia latifolia pratensis. *Column. Ecphr. t.* 202. *f.* 2.
E. tertia. *Column. Ecphr.* 200.
Pedicularis purpurea annua minima verna. *Tourn. Inst.* 172.

In agro Argolico, Messeniaco et Eliensi; nec non in insulâ Cypro; ad campos, tempore vernali. ⊙.

Radix fibrosa, collo simplici. *Herba* palmaris, pilosa, viscida. *Caulis* erectus, teres, foliosus, vel simplex, vel basi subramosus. *Folia* omnia opposita, sessilia, ovata, vel subcuneiformia, palmato-incisa, revoluta, costata, saturatè viridia; utrinque pilosa; subtùs pallidiora. *Flores* pulcherrimi, in spicam simplicem foliolosam digesti, quadrifarii, sessiles, longitudine circitèr foliorum floralium. *Calyx* tubulosus, angulatus, incurvus, pallescens, villosus, ore quadrifido, purpurascente, laciniis parùm inæqualibus, margine revolutis. *Corollæ tubus* albus, glaber, basi tumidus; *limbus* extùs saturatè sanguineus, villosus; *labio superiore* abbreviato, convexo, indiviso; *inferiore* longiore, obtusè trilobo, suprà niveo, apicibus sanguineis; *palato* parvo, elevato, flavo. *Antheræ* acutæ, inclusæ, flavæ. *Stigma* obtusum, emarginatum. *Semina* numerosa, exigua, elliptica, angulata.

Variat *floribus* niveis, nitidissimis.

A. Calyx auctus.
B. Corolla.
C. Eadem, labio superiore exciso, ut stamina, cum stylo, conspiciantur
D. Pistillum.

ANTIRRHINUM.

Linn. Gen. Pl. 309. *Juss.* 120. *Gærtn. t.* 53.

Linaria. *Bauh. Pin.* 212. *Juss.* 120. *Tourn. t.* 76.

Calyx quinquepartitus. *Capsula* bilocularis; apice inæqualitèr dehiscens. *Corolla* basi deorsùm prominens, vel calcarata; fauce palato bipartito convexo clausa.

TABULA 587.

ANTIRRHINUM MICRANTHUM.

ANTIRRHINUM foliis lanceolatis glaucis: inferioribus ternis quaternisve, calyce piloso, calcare brevissimo, seminibus marginatis.

A. micranthum. *Cavan. Ic. v.* 1. 51. *t.* 69. *f.* 3. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 246.

In insulâ Rhodo. ⊙.

Herba spithamæa, erecta, glauca, præter *calycem* et *bracteas* omninò glabra; sæpiùs multicaulis. *Caules* foliosi, teretes, lævissimi. *Folia* sessilia, lanceolata, obtusiuscula, integerrima, uninervia, lævia; *inferiora* terna, vel quaterna; *superiora* sparsa, erecta. *Spicæ* terminales, solitariæ, simplices, bracteatæ, multifloræ. *Bracteæ* sub singulo flore solitariæ, patentes, oblongæ, foliis minores, marginibus pilosæ, glandulosæ, viscidæ. *Flores* exigui, sessiles. *Calycis* laciniæ lineari-oblongæ, obtusæ, inæquales, glanduloso-pilosæ. *Corolla* calyce paulò longior, ringens, incarnata, purpureo-lineata, palato tumido, flavescente; subtùs ventricosa, calcari brevissimo, acuto; labio superiore bipartito, obtuso, subdivaricato; inferiore trilobo, laciniis rotundatis, vix inæqualibus. *Capsula* pallidè fusca, glabra, loculis demùm usque ad basin ferè trivalvibus. *Semina* nigricantia, reniformi-rotundata, compressa, utrinque muricata; margine membranaceo, dilatato, lævi, undique cincta.

a. Calyx.
c, C. Corolla seorsìm.
e, E. Semen.
B. Flos auctus.
d. Capsula matura.

Antirrhinum micranthum.

2. Antirrhinum latifrons.

Antirrhinum purpureum.

TABULA 588.

ANTIRRHINUM ALBIFRONS.

ANTIRRHINUM foliis lanceolatis glaucis : inferioribus ternis quaternisve, calyce glabro, calcare brevissimo, seminibus alveolatis.

In insulâ Rhodo. ☉.

Habitus præcedentis. *Herba* undique glaberrima, etiam *bracteis* et *calyce*. *Corollæ tubus* paulò angustior, purpureus ; *labia*, ut et *palatum*, anticè prorsùs nivea. *Capsularum valvulæ* utrinque tridentatæ. *Semina* reniformia, nigricantia, undique alveolato-corrugata, margine destituta.

Folia omnia, ut in icone nostrâ, quandoque alterna ; inferiora tamen sæpiùs terna, vel etiam quaterna, inveni.

A. Calyx auctus, cum pistillo.
b, B. Corolla.
c. Capsula matura, stylo persistente terminata.
d. Eadem dehiscens.
e, E. Semen.

TABULA 589.

ANTIRRHINUM PURPUREUM.

ANTIRRHINUM foliis linearibus quaternis : superioribus sparsis, racemis simplicibus, calyce glabro longitudine calcaris.

A. purpureum. *Linn. Sp. Pl.* 853. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 239. *Ait. Hort. Kew. ed.* 1. *v.* 2. 333. *Curt. Mag. t.* 99.

Linaria purpurea. *Brown apud Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 4. 12.

L. purpurea major odorata. *Bauh. Pin.* 213. *Tourn. Inst.* 170.

L. purpurea magna. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 460.

L. flore purpurascente minore. *Riv. Monop. Irr. t.* 85. *f.* 1.

L. cærulea. *Dalech. Hist.* 1151.

L. purpureo-violacea elatior. *Besl. Hort. Eyst. autumn. ord.* 2. *t.* 12. *f.* 3.

In Græciâ, ex herbario Sibthorpiano. ♃.

Radix subcarnosa, albida, ramosa, multiceps, perennis. *Herba* undique glaberrima, glaucescens. *Caules* erecti, stricti, teretes, solidi, densè foliosi ; apice spicato-racemosi. *Folia* omnia ferè quaterna, vel terna, lineari-lanceolata, integerrima, acutiuscula, trinervia ; basi in *petiolum* brevem angustata ; plerumque bi- vel triuncialia ; superiora alterna. *Racemi* terminales, solitarii, erecti, simplices, densi, multiflori, apice sensìm attenuati. *Bracteæ* solitariæ, lineares, acutæ, erectæ, longitudine circitèr pedicellorum.

Calyx glaberrimus, laciniis erectis, angustis, subæqualibus. *Corolla* pallidè violacea, immaculata, ferè unicolor; *limbo* quinquefido, bilabiato, laciniis uniformibus, vix inæqualibus; *palato* tumido. *Capsula* subrotunda, pallescens.

Icon apud *Dod. Pempt.* 183, *Linaria altera purpurea*, a C. Bauhino citata, etiam a Lobelio aliisque mutuata, ad *Antirrhinum repens* lubentiùs referrem.

a. Calyx.
b. Corolla.
c. Ejusdem labium superius.
d. Labium inferius, cum palato.

TABULA 590.

ANTIRRHINUM ARVENSE β.

ANTIRRHINUM foliis linearibus: inferioribus quaternis, calyce piloso, floribus spicatis, seminibus marginatis, caule erecto.

A. arvense β. *Willden. Sp. Pl. v. 3. 244.*

A. arvense γ. *Linn. Sp. Pl.* 855.

Linaria quadrifolia lutea. *Bauh. Pin.* 213. *Tourn. Inst.* 170.

L. tetraphylla lutea minor. *Column. Ecphr.* 299. *t.* 300. *f.* 1.

In maris Euxini littoribus arenosis. ⊙.

Radix parva, gracilis, fibrosa, annua. *Herba* glabra, glauca. *Caules* solitarii vel plures, simplices vel ramosi, erecti, pedales, teretes, foliosi; supernè denudati. *Folia* linearia, aut rariùs lineari-lanceolata, acutiuscula, integerrima, erecta, sessilia, uncialia, vel parùm longiora, uninervia; *inferiora*, ut et caulium sterilium omnia, quaterna; *superiora* alterna. *Spicæ* terminales, solitariæ, erectæ. *Bracteæ* parvæ, lineares, glabræ. *Flores* exigui, flavi. *Calyx* plùs minùs piloso-viscidus, laciniis subinæqualibus, *calcare* duplò brevioribus. *Corollæ labii superioris* laciniæ erectæ, parallelæ, oblongæ, obtusæ. *Capsula* ovato-subrotunda. *Semina* numerosa, imbricata, rotundata, muricata, fusca, alâ pallidâ, membranaceâ, cincta.

a. Calyx cum pistillo.
b. Corolla.
C. Ejusdem labium superius, cum staminibus, auctum.
D. Labium inferius cum calcare.
e. Capsula dehiscens.
f. Dissepimentum, cum seminibus in situ naturali.
g. Idem cum receptaculo, delapsis seminibus.
h, H. Semen, magnitudine naturali et auctâ.

Antirrhinum arvense β

Antirrhinum pelisserianum.

Antirrhinum Orontium.

TABULA 591.

ANTIRRHINUM PELISSERIANUM.

ANTIRRHINUM foliis linearibus alternis; ramulorum radicalium ellipticis ternis, racemo subcorymboso, palato villoso.

A. pelisserianum. *Linn. Sp. Pl.* 855. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 244.

Linaria cærulea minor, D. Pelisserii. *Lob. Illustr.* 103.

L. annua purpuro-violacea, calcaribus longis, foliis imis rotundioribus. *Magn. Fl. Monsp.* 159. *t.* 158. *Tourn. Inst.* 170. *Vaill. Par.* 118.

L. pelisseriana. *Br. apud Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 4. 14.

Chamælinaria violacea italica. *Barrel. Ic. t.* 1162.

In agro Messeniaco et Eliensi, nec non in littore Cariensi. ⊙.

Habitus præcedentis et sequentis. *Herba* glaberrima, minùs glauca. *Caulis* sæpiùs solitarius, pedalis, aut sesquipedalis, erectus, strictus, simplex, foliosus, teres, basi ramulosus aut sarmentosus. *Folia caulina* sparsa, ultrà uncialia, linearia, acuta, angustissima, erecta, axillis quandoque subfoliolosa; *ramulorum radicalium* opposita, terna, vel quaterna, abbreviata, elliptica. *Racemus* terminalis, solitarius, erectus, fastigiatus, corymbosus; maturescente fructu elongatus, laxus. *Bracteæ* lineares. *Flores* violacei. *Calycis* laciniæ acutæ; anteriores basi dilatatæ, coloratæ. *Corollæ labii superioris* laciniæ sursùm elongatæ, lineares, apice recurvato-divaricatæ; *inferioris* breviores; *palato* tumido, supernè villoso; *calcare* deflexo, subulato, gracili, calyce duplò longiori. *Capsula* subrotundo-didyma, valvulis demùm laceris. *Semina* orbiculata, compressa, fusca, scabriuscula, margine radiato-fimbriata.

A. Calyx auctus, cum pistillo. B. Corolla, cum staminibus.

TABULA 592.

ANTIRRHINUM CHALEPENSE.

ANTIRRHINUM foliis linearibus: superioribus alternis; ramulorum ellipticis ternis, racemo laxo, calcare filiformi incurvo.

A. chalepense. *Linn. Sp. Pl.* 859. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 255. *Gouan. Illustr.* 38.

Linaria annua chalepensis minor erecta, flore albo lineis violaceis notato, calyci ex quinis foliolis uncialibus constructo insidente. *Moris. v.* 2. 502. *sect.* 5. *t.* 35. *f.* 9.

L. annua angustifolia, flosculis albis longiùs caudatis. *Triumf. Obs.* 87. *cum icone. Tourn. Inst.* 171.

L. flosculis albis. *Riv. Monop. Irr. t.* 83. *f.* 2.

L. chalepensis. *Br. apud Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 4. 17.

In Peloponnesi arvis, nec non in Cariæ littore, et insulâ Cypro. ⊙.

Cum præcedente convenit surculorum radicalium *foliis* verticillatis, ternis, ellipticis, a Linnæo prætermissis. *Caulis* erectus, haud ultrà pedalis. *Folia caulina* angustissima, linearia, erecta, sesquiuncialia, plerumque alterna ; infima verò sæpiùs terna. *Racemus* terminalis, erectus, laxus, solitarius, multiflorus, *bracteis* exiguis linearibus. *Flores* vel omninò nivei, immaculati ; vel lineis purpureis interdùm notati. *Calycis* laciniæ patentes, elongatæ, acuminatæ, glabræ. *Corollæ labium superius* erectum, bipartitum ; *inferius* ad basin ferè tripartitum, subæquale ; *palato* intùs utrinque lineâ pubescenti notato ; *calcare* gracillimo, filiformi, incurvo, calyce duplò circitèr longiori. *Capsula* rotundato-didyma. *Semina* subrotunda, corrugata, angulosa.

a, A. Calyx. *b*. Corolla.
C. Eadem aucta, ore hiante, cum staminibus in fauce.

TABULA 593.

ANTIRRHINUM REFLEXUM.

Antirrhinum foliis ellipticis glabris : ternis alternisve, pedunculis axillaribus : fructiferis recurvis, caule adscendente.

A. reflexum. *Linn. Sp. Pl.* 857. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 256. *Vahl. Symb. fasc.* 2. 67.
Linaria pusilla procumbens latifolia, flore pallido, rictu luteo. *Raii Hist. v.* 1. 755.
L. pusilla procumbens latifolia, flore pallido, rictu aureo. *Tourn. Inst.* 169.

In agro Argolico. ⊙.

Herba palmaris aut spithamæa, glauca, glaberrima. *Radix* gracilis, simplex, annua ; infernè fibrosa. *Caules* sæpiùs plures, adscendentes, vel suberecti, simplices, foliosi, teretes. *Folia* elliptica, integerrima, acutiuscula, patentia, haud uncialia ; basi paululùm angustata, vix petiolata ; omnia quandoque terna ; subindè alterna. *Flores* axillares, solitarii, erecti. *Pedunculi* graciles, foliis duplò longiores, simplices, recti, nudi ; fructu maturescente recurvati. *Calyx* erectus, glaberrimus, glaucus, ad basin ferè quinquepartitus ; laciniis duabus anticis latioribus. *Corolla* alba ; *calcare* gracili, elongato ; *palato* fulvo, intùs lineis duabus pubescentibus, albis, notato. *Capsula* subrotunda, loculis trivalvibus. *Semina* parva, corrugata, subreniformia.

a. Calyx cum pistillo.
b. Corolla, cum staminibus in fauce, palato arte deflexo.
c. Capsula dehiscens.
d. Semen.

Antirrhinum reflexum.

) *Antirrhinum strictum.*

Linarhinum supinum!

TABULA 594.

ANTIRRHINUM STRICTUM.

Antirrhinum foliis linearibus confertis, caule erecto, racemis terminalibus, floribus imbricatis, calyce pubescente obtuso.

Linaria orientalis erecta, angusto oblongo folio, flore aureo. *Tourn. Cor.* 9; ex charactere.

In agro Cariensi, et insulâ Cypro; nec non in Siciliâ. ⊙.

Radix ut videtur annua; caudice simplici; infernè ramosa, fibrosa. *Herba* glabra. *Caules* plures, pedales vel ultrà, erecti, simplices, teretes, undique densè foliosi, solidi. *Folia* alterna, conferta, erectiuscula, subpetiolata, linearia, angustissima, acuta, lætè viridia, circitèr biuncialia. *Racemi* terminales, subsolitarii, erecti, stricti, densi, multiflori. *Pedicelli* breves, angulati, pubescentes. *Bracteæ* parvæ, oblongæ, subhirsutæ, viscidæ. *Flores* arctè conferti, vel sursùm imbricati, aurei, *palato* fulvo; *calcare* longitudine limbi. *Calycis* laciniæ subæquales, concavæ, obtusæ, dorso pilosæ, viscidæ, margine membranaceæ. *Capsula* subrotunda, glabra, valvis tridentatis. *Semina* oblonga, corrugata, minuta.

Floribus minoribus, *calyce* obtusiore, denique *foliis* omnibus uniformibus, ab *A. viscoso* Linnæi, cui affine, discrepat.

a. Calyx cum pedicello et pistillo.
b, *b*. Corolla.
c. Eadem arte expansa, cum staminibus in fauce.
d, *d*. Capsula.
e. Semen.

TABULA 595.

ANTIRRHINUM SUPINUM.

Antirrhinum foliis quaternis sparsisve linearibus uniformibus, caulibus basi decumbentibus, racemis laxis, calcare abbreviato.

A. supinum. *Linn. Sp. Pl.* 856. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 243.

Linaria pumila supina lutea. *Bauh. Pin.* 213. *Tourn. Inst.* 170.

L. hispanica quinta. *Clus. Hist. v.* 1. 321.

L. supina. *Br. apud Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 4. 14.

Osyris flava sylvestris. *Lob. Ic.* 410. *Ger. Em.* 553.

In agro Byzantino. ♃.

Radix attenuata, subrepens, perennis, ut mihi videtur, nec annua. *Herba* glabra, vix glauca. *Caules* basi ramosi, decumbentes, teretes; *ramis* adscendentibus, spithamæis, simplicibus, foliosis. *Folia* sesquiuncialia, linearia, acutiuscula, angusta; basi attenuata;

omnia uniformia, et plerumque sparsa; inferiora quandoque terna, sive quaterna. *Racemi* terminales, erecti, laxi, pauciflori, undique glabri. *Bracteæ* lineares, longitudine circitèr pedicellorum. *Calyx* glaberrimus, brevis, laciniis obtusiusculis. *Corolla* lutea; *calcare* rectiusculo, longitudine duplò ferè calycis; *palato* fulvo.

Invenitur *corollâ* monstrosâ, regulari, quinquecalcaratâ, ore clauso, quinquelobo, ut in *Antirrhini Linariæ* varietate celeberrimâ, *Peloria* dictâ, aliisque pluribus hujusce generis speciebus.

a. Calyx pedicello insidens, cum pistillo.
b. Corolla seorsìm.
c. Eadem arte aperta, cum staminibus, et palato intùs villoso.
d. Flores duo monstrosi, *Peloriæ* characterem exhibentes.

TABULA 596.

ANTIRRHINUM GENISTIFOLIUM.

ANTIRRHINUM foliis ovato-lanceolatis acuminatis trinervibus glaucis alternis, racemis paniculatis subflexuosis, palato hirsutissimo.

A. genistifolium. *Linn. Sp. Pl.* 858. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 252. *Jacq. Austr. t.* 244.
Linaria flore pallido, rictu aureo. *Bauh. Pin.* 213. *Tourn. Inst.* 170.
L. pannonica, flore luteo minore quàm in vulgari. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 458.
L. genistifolia. *Br. apud Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 4. 16.

In monte Athô, et circa Byzantium. ♃.

Radix cæspitosa, perennis, multiceps, non repens. *Herba* bicubitalis, glabra, glauca. *Caules* erecti, solidi, teretes, undique foliosi; supernè paniculati, racemis erectis, numerosis, multifloris, plùs minùs flexuosis. *Folia* sparsa, sessilia, erectiuscula, ovato-lanceolata, integerrima, trinervia, coriacea, ferè biuncialia. *Bracteæ* ovatæ, acutæ, parvæ. *Calyx* glaber. *Flores* lutei, duplò quàm in *A. Linariâ* vulgari minores; *palato* tumido, aureo, suprà valdè hirsuto; *calcare* limbo duplò breviori. *Semina* parva, angulata, rugosa, nigra.

Antirrhinum numero 337, *Hall. Hist. v.* 1. 145, ab optimo Davallio nobiscum communicatum, differt *foliis* longè angustioribus, lanceolatis, deorsùm attenuatis, *floribus* longiùs calcaratis. Distincta species a Linnæanis omnibus est, cui pertinet C. Bauhini synonymo, *Linaria lutea montana, genistæ tinctoriæ folio; Pin.* 213.

a, A. Calyx pistillum gerens.
b. Corolla posticè.
C. Eadem anticè, aucta, cum staminibus; palato arte depresso.
d, *d*. Capsula.
e, E, E. Semina.

Antirrhinum genistifolium.

Scrophularia peregrina.

SCROPHULARIA.

Linn. Gen. Pl. 312. *Juss.* 119. *Gærtn. t.* 53.

Calyx quinquefidus; laciniis rotundatis. *Capsula* bilocularis. *Corolla* resupinata; tubo inflato; limbo rotundato, breviore.

TABULA 597.

SCROPHULARIA PEREGRINA.

Scrophularia foliis cordatis acutis lucidis: superioribus alternis, pedunculis axillaribus subtrifloris, caule sexangulari.

S. peregrina. *Linn. Sp. Pl.* 866. *Mant.* 418. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 279. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 4. 26. *Camer. Hort. t.* 43.

S. folio urticæ. *Bauh. Pin.* 236. *Tourn. Inst.* 166.

S. flore rubro Camerarii. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 422.

S. cretica secunda. *Clus. Hist. v.* 2. 210; *sine icone.*

Galeopsis. *Anguillar. Simpl. auctoritate C. Bauhini.*

Γαλιοψις *Diosc. lib.* 4. *cap.* 95; *optimè monente Sibthorp. Ic. t.* 71.

Βρομόχορτον *hodiè.*

Circa sepes, semitas, edificiorumque areas, ubique, ut à Dioscoride memoratur. ⊙.

Radix pallida, fibrosa, annua, vel biennis. *Caulis* solitarius, erectus, pedalis aut bipedalis, simplex, undique foliosus, glaber, supernè præcipuè sexangularis. *Folia* petiolata, cordata, acuta, venosa, acutè serrata, saturatè viridia, lucida, glabra; inferiora opposita; superiora, imprimis floralia, alterna. *Pedunculi* copiosi, axillares, solitarii, angulati, glanduloso-scabriusculi, foliis breviores; sæpiùs bi- vel triflori; interdùm quadri- vel quinqueflori. *Bracteæ* sub singulâ pedunculi divisione solitariæ, parvæ, lanceolatæ, acutæ, persistentes. *Calyx* ferè quinquepartitus, laciniis obtusis, venosis, glabris, persistentibus. *Corolla* atrosanguinea; *tubo* globoso, pallidiore; *limbi* laciniis duabus majoribus rotundatis, superioribus; infimâ minimâ, recurvâ; lateralibus abbreviatis. *Stigma* capitatum. *Capsula* ovato-didyma, acuta, glabra, venulosa, *stylo* persistente, bipartibili, terminata. *Semina* plurima, oblonga, sulcata, rugosa, atrofusca. *Folia* trita odorem gravem reddunt. Hæc in codice celeberrimo cæsario nimis obtusa et rotundata delineantur.

a. Calyx cum pistillo.
b. Corolla posticè.
c. Capsula.
d. Ejusdem sectio.
e, E. Semina.

TABULA 598.

SCROPHULARIA CANINA.

Scrophularia foliis interruptè pinnatis pinnatifidis, racemo patentissimo ; pedunculis bifidis demùm elongatis flexuosis multifloris.

S. canina. *Linn. Sp. Pl.* 865. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 277. *Ait. Hort. Kew. ed.* 2. *v.* 4. 25.

S. ruta canina dicta vulgaris. *Bauh. Pin.* 236. *Tourn. Inst.* 167.

S. tertia, Dodonæo tenuifolia, Ruta canina quibusdam vocata. *Bauh. Hist. v.* 3. *p.* 2. 423. *f. opt.*

Sideritis tertia. *Matth. Valgr. v.* 2. 352.

Σιδηριτις ἑτερα *Diosc. lib.* 4. *cap.* 34 ? *Sibth.*

Σκροπιδόχορτον *hodiè.*

In Peloponneso frequens ; nec non in Cretâ et Cypro insulis. ⊙.

Radix fusiformis, pallida, annua. *Herba* glabra, saturatè virens, vix glauca. *Caulis* erectus, tripedalis vel altior, angulatus, lævis, solidus, foliosus ; supernè paniculatus, multiflorus. *Fòlia* interruptè pinnata, petiolata, *foliolis* pinnatifidis, acutè incisis atque dentatis ; *inferiora* simpliciora et latiora ; *summa* tenuiora, subsessilia, alterna. *Paniculæ* rami, seu *pedunculi*, alterni, bracteati, subangulati, lævissimi ; basi bipartiti, flore insterstincto, pedicellato ; deindè simplices, patentissimi, rigidi, elongati, flexuosi, multiflori. *Bracteæ* solitariæ, lineari-lanceolatæ, acutæ ; superiores sensìm diminutæ, persistentes. *Flores* omnes ferè, præter primordiales, subsessiles, solitarii, priori paulò majores et pallidiores. *Calycis* laciniæ rotundatæ, conniventes, margine scarioso, niveo. *Corollæ tubus*, ut et *limbi* lobus infimus, pallidè virens ; *limbi* laciniæ laterales tristè puniceæ, breves ; *summæ* orbiculatæ, purpurascentes. *Capsula* subrotundo-didyma, longiùs mucronata. *Semina* ut in præcedente.

Rutæ caninæ icon apud Clusium, Lobelium, aliosque, ferè omnibus eadem, *inflorescentiâ* toto cælo à stirpe nostrâ differt.

a. Calyx cum pistillo.
b. Corolla, cum staminibus in situ naturali.
c. Capsula.
d, D. Semen.
e, *e*. Folia inferiora.

TABULA 599.

SCROPHULARIA GLAUCA.

Scrophularia foliis pinnatis pinnatifidis glaucis, racemo cylindraceo coarctato ; pedunculis bifidis subseptemfloris.

S. lucida. *Prodr. v.* 1. 436 ; exclusis synonymis.

Scrophularia canina.

Scrophularia glauca.

Scrophularia filicifolia.

S. glauco folio, in amplas lacinias diviso. *Tourn. Cor.* 9. *It. v.* 1. 84, *cum icone.*
Σιδηριτις τριτη. *Diosc. lib.* 4. *cap.* 35 ? *Sibth.*

In Archipelagi insulis. ♃.

Radix fusiformis, perennis. *Herba* glabra. *Caules* solitarii vel plures, herbacei, erecti, bi- tripedales, angulato-teretes; ad medium usque foliosi; supernè racemosi, multiflori. *Folia* petiolata, glauca, lævissima, subcarnosa, pinnata; pinnis pinnatifidis, obtusiusculis, acutè dentatis; *superiora* subsessilia, paulò angustiora. *Racemi* terminales, solitarii, erecti, cylindracei, multiflori; *pedunculis* alternis, uniformibus, brevibus, bifidis, subcymosis, angulatis, scabriusculis, plerumque septemfloris; fructu maturescente haud elongatis. *Bracteæ* lineari-lanceolatæ, acutæ, parvæ, glabræ, persistentes. *Flores* omnes pedicellati. *Calycis* laciniæ rotundatæ, margine scarioso, albo, angusto. *Corollæ tubus* pallidè virens, suprà gibbus, rubicundus; *limbi* laciniis quatuor majoribus rotundatis, fusco-sanguineis, infimâ minore, viridi. *Stamina* incurvata, tubo inclusa. *Capsula* ovato-subrotunda, acuminata. *Semina* oblonga, obtusa, striata, granulata, nigra.

Malè cum *Scrophulariâ lucidâ* adhûc associata fuit. Discrepat colore glauco, *racemo* arctè cylindraceo, *calycis* margine angustiori.

a. Calyx atque pistillum.
b. Corolla.
c. Eadem hinc fissa, basi staminifera.
d. Capsula matura.
e. Ejusdem valvula, seminibus referta.
f, F. Semen.

TABULA 600.

SCROPHULARIA FILICIFOLIA.

Scrophularia foliis pinnatis pinnatifidis incisis, racemo oblongo laxo; pedunculis bifidis septemfloris, staminibus exsertis.

S. filicifolia. *Mill. Dict. ed.* 8. *n.* 10. *Willden. Sp. Pl. v.* 3. 278. *sub n.* 21.
S. folio filicis modo laciniatis, vel Ruta canina latifolia. *Bauh. Pin.* 236. *Tourn. Inst.* 167.
S. cretica prima. *Clus. Hist. v.* 2. 209.
S. indica. *Ger. Em.* 716.

In insulâ Cretâ. ♃.

Radix fusiformis, crassa, perennis. *Herba* præcedentibus major, glabra, saturatè virens, nec glauca, neque siccitate nigrescens. *Caulis* erectus, quadripedalis, cavus, tetragonus, subindè ramosus, foliosus, undique lævis, supernè racemosus. *Folia inferiora* magna, spithamæa, vel pedalia, petiolata, pinnata; pinnis variè sed profundè pinnatifidis, argutè incisis ac dentatis; *superiora* subsessilia, laciniis angustioribus. *Racemus* terminalis, solitarius, erectus, sesquipedalis, aut bipedalis, laxus; *pedunculis* distantibus,

patentibus, bifidis, angulatis, obsoletè scabriusculis, septem- vel novemfloris. *Bracteæ* lanceolato-oblongæ, majores, glabræ. *Flores* omnes, præter primordiales, sessiles, magnitudine circitèr præcedentium. *Calyx* margine membranaceo, albo. *Corollæ tubus* virens, dorso rubro ; *limbi* laciniis duabus superioribus atro-sanguineis ; lateralibus parvis, pallidis; infimâ minimâ, colore tubi. *Stamina* omnia medium versùs tubi inserta ; duo longiora e fauce prominentia, *antheris* subrotundis, flavis. *Capsula* subrotunda, acuminata.

a. Calyx cum pistillo.
b. Corolla posticè.
c. Eadem anticè, cum staminibus longioribus e tubo prominentibus.
d. Eadem lateralitèr.
e. Ejusdem sectio longitudinalis, ut staminum omnium insertio intelligatur.

FINIS VOLUMINIS SEXTI.

LONDINI
IN ÆDIBUS RICHARDI TAYLOR
M.DCCC.XXVII.

QK315
.S56
v.6
R.B.R.